

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İktisat Anabilim Dalı

**ARAMA VE EŞLEŞTİRME MODELLERİ KAPSAMINDA
TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK**

Kezban AKKURT

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

ARAMA VE EŞLEŞTİRME MODELLERİ KAPSAMINDA
TÜRKiYE'DE İŞSİZLİK

Kezban AKKURT

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
İktisat Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

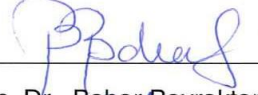
Ankara, 2019

KABUL VE ONAY

Kezban Akkurt tarafından hazırlanan "Arama ve Eşleştirme Modelleri Kapsamında Türkiye'de İşsizlik" başlıklı bu çalışma, 23/09/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Master Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr., Yasemin YALTA (Başkan)

Doç. Dr., Bahar Bayraktar Sağlam (Danışman)

Dr. Öğretim Üyesi, Mustafa Kerem Yüksel (Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr., Musa Yaşar Sağlam

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- o Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- o Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- o Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

24.09.2019

Kezban AKKURT

¹"*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*"

- (1) *Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.*
- (2) *Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkânı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.*
- (3) *Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.*
Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Olomasyon Sistemine yüklenir.

* Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında zgn olduğunu, **Doç. Dr. Bahar BAYRAKTAR SAĞLAM** danışmanlığında tarafımdan retilindiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

Kezban AKKURT

TEŞEKKÜR

Hayatımın her anında yanımda olan, desteğini ve hoşgörüsünü eksik etmeyen sevgili aileme,

Tezimin planlanmasında, araştırılmasında, yürütülmesinde desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, bilgi ve tecrübeleri ile çalışmamı şekillendiren Danışmanım Doç. Dr. Bahar BAYRAKTAR SAĞLAM'a,

Sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

AKKURT, Kezban. *Arama ve Eşleştirme Modelleri Kapsamında Türkiye’de İşsizlik*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2019.

Türkiye’de işsizlik ekonomik büyüme dönemlerinde bile de ekonominin yapısal sorunlarından biridir. Bu çerçevede, işgücü piyasalarına ilişkin uluslararası literatürde sıkça kullanılan ve işgücü piyasalarına ilişkin önemli araçlardan biri de Beveridge eğrisidir. Beveridge eğrisi, arama-eşleştirme modeli olarak da bilinmekte olup, temelde işsizlik oranı-açık iş oranı arasındaki ilişkiye dayanmaktadır. Dünyada arama-eşleştirme modelleri konusunda, yapılan birçok çalışma bulunmaktadır. Ancak, Türkiye’de Beveridge eğrisi alanında yapılan sınırlı sayıdadır. Bu çalışmada, işsizlik oranı-açık iş oranı ilişkisi ilk olarak yıllar itibariyle daha sonra kamu-özel ve kadın-erkek olarak incelenmiştir. Daha sonra ise 1988-2013 yılları arasındaki yaklaşık 70 meslek ele alınmıştır. Bu çerçevede, Türkiye için negatif eğimli ve elastik olmayan Beveridge eğrisi ile birlikte işgücü piyasasında yapısal problemlerin varlığı doğrulanmıştır.

Anahtar Sözcükler

Arama-eşleştirme modeli, Beveridge eğrisi, Türkiye işgücü piyasası, Türkiye’de işsizlik.

ABSTRACT

AKKURT, Kezban. *Unemployment in Turkey: Search and Matching Models*, Master's Thesis, Ankara, 2019.

In Turkey, unemployment is one of the Turkish economy's structural problems even though economic growth periods. In this context, one of the most important tools to analyze labor markets is the Beveridge curve, which is frequently used in the international literature. The Beveridge curve, also known as the search-matching model, is mainly based on the relationship between unemployment rate and vacancy rate. There are many studies on search-matching models in the world. However, in Turkey there isn't too much study in this field. In this paper, firstly, the relationship between the unemployment rate and the vacancy rate was examined for years, and then as public-private and finally female-male. Afterwards, approximately 70 occupations between 1988 and 2013 were discussed. In this context, the presence of structural problems in the labor market and Beveridge curve with negative slope also inelastic for Turkey was verified.

Keywords

Search and matching models, Beveridge curve, Turkish labor market, unemployment in Turkey.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	ii
ETİK BEYAN	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	ix
TABLolar DİZİNİ.....	x
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiv
İÇİNDEKİLER.....	vii
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM.....	3
İŞSİZLİK VE BEVERİDGE EĞRİSİ	3
1.1. İŞSİZLİKLE İLGİLİ TANIMLAR.....	3
1.2. BEVERİDGE EĞRİSİ.....	5
1.2.1. Beveridge Eğrisi ile İlgili Dünyada Yapılan Çalışmalar	7
2. BÖLÜM.....	14
VERİ SETİ VE TÜRKİYE'DE İSTİHDAMLA	14
İLGİLİ GELİŞMELER	14
2.1. VERİ SETİ.....	14
2.2. TÜRKİYE'DE İSTİHDAMLA İLGİLİ GENEL DURUM	16

3. BÖLÜM	19
OECD ÜLKELERİNDEKİ İSTİHDAMLA	19
İLGİLİ GELİŞMELER	19
3.1. OECD ÜLKELERİNDEKİ İSTİHDAMLA İLGİLİ GÜNCEL DURUM	19
3.1.1. İşgücü Piyasasındaki Temel Göstergelerdeki Son Gelişmeler.....	20
3.1.1.1. Ücretlerdeki ve İşlerin Kalitesindeki Son Durum	22
4.1. 1988-2013 YILLARI TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASININ İNCELENMESİ ..	26
4.1.1. Arama-Eşleştirme Modeli ve 1988-2013 Yılları Arasındaki Türkiye Beveridge Eğrisinin Türetilmesi	31
4.2. KAMU-ÖZEL AYRIMIYLA AÇIK İŞLERİN İNCELENMESİ VE BEVERİDGE EĞRİLERİ	33
4.3. KADIN-ERKEK AYRIMIYLA AÇIK İŞLERİN İNCELENMESİ ve BEVERİDGE EĞRİLERİ	40
5. BÖLÜM	48
İŞKUR İSTATİSTİK YILLARINDA YER ALAN 1988-2013 YILLARI ARASINDAKİ MESLEKLERİN İNCELENMESİ	48
5.1. 1988-2013 Yılları Arasındaki Mesleklerin İncelenmesi	48
6. BÖLÜM	148
EKONOMETRİK MODEL	148
6.1. AMPRİK ÇERÇEVE	148
6.1.1. Veri Seti	149
6.1.2. Ekonometrik Sonuçlar.....	151
SONUÇ	155
KAYNAKÇA	161
EK 1. ORJİNALLİK RAPORU	167
EK 2. ETİK KURUL / KOMİSYON İZİNİ YA DA MUAFİYET FORMU	168

KISALTMALAR DİZİNİ

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AEM	Arama ve eşleştirme modelleri
CNC	Bilgisayarlı Sayımlı Yönetim (Computer Numerical Control)
Ç1	1. çeyrek
DMS	Devlet Memurları Sınavı
DYY	Doğrudan yabancı yatırımlar
EKK	En küçük kareler
İlg.	İlgili
İm. İş.	İmalat işleri
İnş.	İnşaat
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KPSS	Kamu Personeli Seçme Sınavı
Last.	Lastik
Min.	Minimum
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
Ope.	Operatörleri
TCMB	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UR	İşsizlik oranı
VR	Açık İş Oranı
θ	Açık iş oranı (VR)/ İşsizlik Oranı (UR)

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Beveridge Eğrisi ile İlgili Dünyada Yapılan Bazı Çalışmalar.....	8
Tablo 2. OECD Ülkelerinde Kriz Öncesi ve Sonrasında Seçilmiş Yıllarda İşsizlik Oranları.....	21
Tablo 3. 2015 Yılı Sabit Fiyatlarıyla ABD Doları Cinsinden Saatlik Reel Gelir.....	22
Tablo 4. 1988-2013 Yılları Arasındaki Başvurular, Açık İşler, İşsiz Sayıları.....	26
Tablo 5. 1988-2013 Yılları Arasındaki Toplam İşgücü, İstihdam Sayısı, İşsizlik Oranı, Açık İş Oranı ve θ	27
Tablo 6. Başvurular, İşsiz Sayısı, Açık İşler (Kamu-Özel).....	36
Tablo 7. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kamu İstihdam Oranı, Özel İstihdam Oranı, Kamu ve Özel Açık İş Oranları	37
Tablo 8. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kadın-Erkek İşgücü, İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları.....	42
Tablo 9. 1988-2005 Yılları Arasındaki Kadın-Erkek Açık İşler.....	43
Tablo 10. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kadın – Erkek İstihdam Sayısı ve İstihdam Oranları	43
Tablo 11. Kadın ve Erkek İşgücüne Katılım Oranları (OECD), VR ve θ Değerleri.....	45
Tablo 12. 1988 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	48

Tablo 13. 1989 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	52
Tablo 14. 1990 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri.....	56
Tablo 15. 1991 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	60
Tablo 16. 1992 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	66
Tablo 17. 1993 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri.....	70
Tablo 18. 1994 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	74
Tablo 19. 1995 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	78
Tablo 20. 1996 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	83
Tablo 21. 1997 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	87
Tablo 22. 1998 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	91
Tablo 23. 1999 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	95
Tablo 24. 2000 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri.....	100

Tablo 25. 2001 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	105
Tablo 26. 2002 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	109
Tablo 27. 2003 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	112
Tablo 28. 2004 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	115
Tablo 29. 2005 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	119
Tablo 30. 2006 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	122
Tablo 31. 2007 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	126
Tablo 32. 2008 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	129
Tablo 33. 2009 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	132
Tablo 34. 2010 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	135
Tablo 35. 2011 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	138
Tablo 36. 2012 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	141

Tablo 37. 2013 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri	144
Tablo 38. Ekonometrik Modelde Kullanılan Veri Seti	149
Tablo 39. Veri Setinin Logaritması ($\log u$ ve $\log v$).....	150
Tablo 40. Logaritması Alınarak Kurulan Model ile Elde Edilen Sonuçlar.....	151

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Beveridge Eğrisi	6
Şekil 2. İşsiz Kalma ve İşsizliği Devamı Durumunda Bir Önceki Gelirin Oranı Olarak Ortalama Gelir Kaybı	24
Şekil 3. OECD Ülkelerindeki 2010, 2014 ve 2016 Yıllarındaki Kadın-Erkek Gelir Farkları.....	25
Şekil 4. 1988-2013 Yılları Türkiye Beveridge Eğrisi.....	33
Şekil 5. 1988-2013 Yılları Arasındaki Özel Sektör Beveridge Eğrisi.....	39
Şekil 6. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kamu Sektörü Beveridge Eğrisi.....	39
Şekil 7. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kadın ve Erkek İşsizlik Oranları.....	40
Şekil 8. 1988-2005 Yılları Arasındaki Kadın-Erkek θ Değerleri.	45
Şekil 9. 1988-2005 Yılları Arasındaki Kadın Beveridge Eğrisi	46
Şekil 10. 1988-2005 Yılları Arasındaki Erkek Beveridge Eğrisi	47

GİRİŞ

İşsizlik, son yıllarda Türkiye’de ekonomik büyüme dönemleri de dâhil olmak üzere Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarından biridir. 1990’larda, %8’lerde olan işsizlik oranı ortalaması, özellikle 2001 krizi sonrasında artmaya başlamıştır. Bu çerçevede, hükümetler işsizlik oranını azaltmaya yönelik birçok girişimde bulunmuştur.

Sadece ülkemizde değil, artan işsizlik, nüfusun yaşlanması, Sanayi 4.0 ile birlikte değişen ve dönüşen işgücü piyasaları tüm dünya ekonomilerinin temel sorunlarından biri haline gelmiştir. Bu çerçevede, işgücü piyasalarının analizi her geçen gün önem kazanmaktadır.

İşgücü piyasalarına ilişkin uluslararası literatürde kullanılan birçok yöntem vardır. Bu araçların en önemlilerinden biri de temel olarak açık işler-işsizlik oranı arasındaki ilişkiye dayanan Beveridge eğrisidir. Dünyada, Beveridge eğrisi konusunda hem gelişmekte olan ülkeler hem de gelişmiş ülkeler için yapılan çok sayıda çalışma olmasına rağmen bu alanda Türkiye’de akademik çalışma sınırlı sayıdadır. Dünyada, özellikle gelişmiş ülkeler için yıllar itibarıyla, çeyrek dönemler ve sektörel çalışmalar yapılırken, bu tez çalışmasıyla Türkiye için Beveridge eğrisi alanındaki boşluğun doldurulması ve Türkiye işgücü piyasasına ilişkin verilerin derlenmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmada, 1988-2013 yılları arasındaki veriler ele alınmıştır. Veriler TÜİK’ten ve İŞKUR’un her yıl yayımladığı “İstatistik Yıllıkları”ndan derlenmiştir. İstatistik Yıllıklarında yer alan veriler, ilk olarak yıllar, daha sonra ise açık işler kamu-özel; kadın-erkek ayrımı gözetilerek incelenmiştir.

Tez çalışmasının birinci bölümünde, işsizlik ve Beveridge eğrisi ile ilgili teorik çerçeve anlatılmıştır. İkinci bölümde, veri seti ve Türkiye’de işsizlik oranına,

üçüncü bölümde ise OECD ülkelerinde istihdamla ilgili güncel gelişmelere yer verilmiştir.

Dördüncü bölümde ise, Beveridge eğrisinin incelenmesine geçilmiştir. İlk olarak genel, daha sonra kamu-özel ve kadın-erkek ayrımıyla Beveridge eğrileri çizilmiştir. Tez çalışmasının, bu bölümünün Türkiye için daha önce yapılan çalışmalardan farklı bir katkısı olduğu mütalaa edilmektedir.

Beşinci bölümde ise 1988-2013 yılları aralığındaki yaklaşık 70 meslek ele alınmıştır. Ele alınan mesleklerin her biri için ayrı ayrı açık iş oranı/işsizlik oranı hesaplanmıştır ve mesleklerin istihdamına ilişkin değişiklikler araştırılmıştır.

Altıncı ve son bölümde ampirik çerçeve anlatılmış ve ekonometrik model kurulmuştur. Ekonometrik olarak ise, 1988-2013 yıllarına ilişkin işsizlik toplam oranı-açık iş oranı, kadın işsizlik oranı-kadın açık iş oranı, erkek işsizlik oranı-erkek açık iş oranı ve toplam işsizlik oranı-kamu sektörü açık iş oranı ve toplam açık iş oranı-özel sektör açık iş oranı değerleriyle birlikte model kurularak, en küçük kareler yöntemiyle Eviews kullanılarak analiz yapılmıştır. Böylece, söz konusu yıllar için Türkiye işgücü piyasası değerlendirilmiştir.

1. BÖLÜM

İŞSİZLİK VE BEVERİDGE EĞRİSİ

1.1. İŞSİZLİKLE İLGİLİ TANIMLAR

İşsizlik olgusu, ekonomik ve sosyal olumsuzlukları içeren bir kavramdır. Bu sebeple, işsizlik, birçok farklı biçimde tanımlanmıştır. Bunlardan bazıları şu şekildedir;

- İşsizlik, üretim faktörlerinden biri olan “emeğin” tam kullanılamaması durumunu ifade etmek üzere kullanılmaktadır (Biçerli, 2000:401).
- İşsizlik, “iş aramasına karşın iş bulamayanlar ile hali hazırda işleri varken, ekonomik koşullar nedeniyle işlerini kaybedenlerin oluşturduğu sosyal yönü ağır basan ekonomik bir olgu” olarak da tanımlanmaktadır (Korkmaz, Mahiroğulları, 2007:15).
- Birey ve toplum açısından da iki farklı şekilde tanımlanabilen (Talas 1997:128-129) işsizlik, “birey” açısından “çalışma yeteneğinde, isteğinde ve çalışmaya hazır durumda olup da gelir sağlayan bir işe sahip olamama durumu”nu ifade ederken; “toplum” açısından da; “en değerli üretici kaynak olan işgücünün bir bölümünün kullanılamaması, boşa harcanması”dır.

Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) 1954 yılında gerçekleştirilen 8. Çalışma İstatistikçileri Toplantısı’nda işsizlik; “belirli gün veya belirli bir hafta içinde belli bir yaşı geçmiş olup, aşağıdaki kategorilere dâhil olan herkes işsiz sayılır” şeklinde tanımlanmış olup, söz konusu kategorilerde şöyle tanımlanmaktadır. (Andaç, 2010: 40):

- Bir işe girmeye hazır bulunan ve hizmet akdi sona eren veya geçici şekilde kesintiye uğrayan,

- Belirlenen zaman süresinde çalışmaya hazır olan (geçici hastalıklar hariç) ve ücretli iş talep eden, daha önce hiçbir işi bulunmayan yahut işteki son durumu belli olmayan veyahut çalışmayı bırakan kimseler,
- Hemen çalışmaya başlayabilecek olan ve belirlenen zamanı takip eden tarihte, yeni bir işe girmeye hazır bulunan, işi olmayan kimseler,
- Ücret ödenmeksizin geçici ve belirsiz bir süre içim çalışıp da işten çıkarılmış kimselerdir.

Yine aynı tanımdan hareketle; “işsiz kabul edilmeyenler” ise;

- Kendi hesabına bir işyeri veya tarım işletmesi kurmak isteyen fakat henüz bunu yapabilecek durumda olmayan ve ücretli bir iş talebinde bulunmayan kimseler,
- Ücretsiz aile yardımcı olarak çalışırken işi sona eren ve ücretli bir iş aramayanlardır.

Tezde, Türkiye’deki açık iş, işsiz, başvuru sayısı vb. verilerinden faydalanılan İŞKUR’un çalışmada kullanılan bazı tanımları internet sitesinde yer alan bazı tanımları şu şekildedir:

- Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaat.
- Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemi.
- Kayıtlı İşsiz: Çalışma çağında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geri kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır.
- İşe Yerleştirme (Plasman): İş arayanların Kurum aracılığı ile işe yerleştirilmesi.
- Karşılana Açık İş: İşverenlerin vermiş oldukları işçi istemlerinin Kurumca karşılanması.

Gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde birçok farklı tanıma yer verilmesine karşın, işsizliğin ölçülmesi ülke ekonomilerinin en çok zorlandığı konuların başında gelmektedir. Özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde resmi istatistik kurumlarının altyapısının yetersizliği, söz konusu kurumların ürettiği verilere güvensizlik gibi sorunlarla karşı karşıya kalınmaktadır.

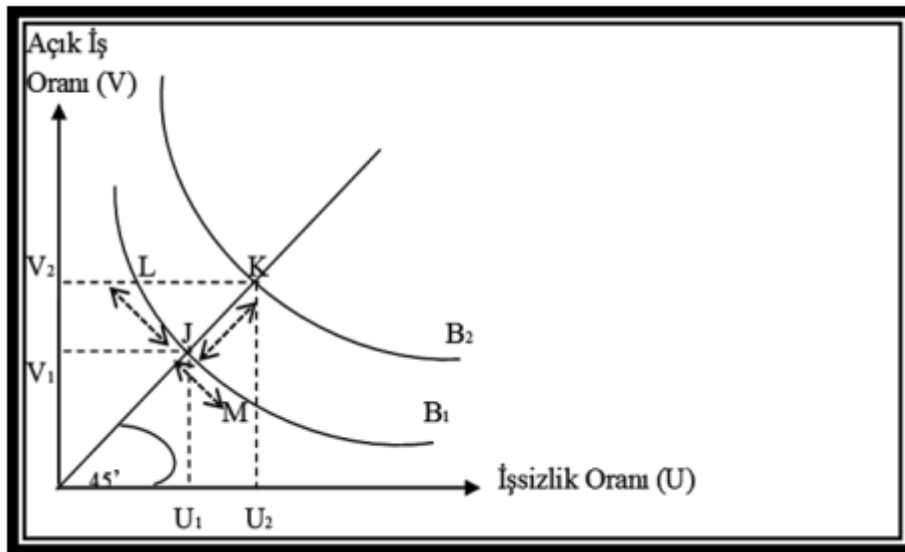
Bu çerçevede, değişen piyasa koşullarına adaptasyon, işgücü piyasasındaki yapısal sorunların tespiti gibi işgücü piyasasının temel sorunlarının uluslararası literatürde kabul gören en önemli araçlarından biri Beveridge eğrisidir. Türkiye’de de artan üniversite mezunu sayısı, çeşitlenen meslekler, azalan ara eleman işgücü gibi sorunlara yönelik olarak arama ve eşleştirme olarak da bilinen Beveridge eğrisinin teorik olarak anlatılmasının önemli olacağı mütalaa edilmektedir.

1.2. BEVERIDGE EĞRİSİ

Beveridge eğrisi, işgücü-istihdam piyasasında açık iş oranı (ya da sayısı) ile işsizlik oranı (ya da işsiz sayısı) arasındaki kısa dönemli negatif ilişkiyi ortaya koyan eğridir. Beveridge eğrisi, İngiliz iktisatçı W. Henry Beveridge tarafından ortaya konulmuştur (Berber, 2013: 63).

Beveridge eğrisi, işgücü piyasasına ilişkin genel bir projeksiyon sağlaması açısından oldukça önemlidir. Özellikle gelişmekte olan ve işgücü piyasalarında yapısal sorunlar yaşayan ülkeler için arama-eşleştirme modellerinin incelenmesi; gerek yıllar gerekse sektörel ya da kadın-erkek ayrımları dikkate alınarak analizler yapılması; Beveridge eğrilerinin çizilmesi özellikle sanayide dijital dönüşümün yaşandığı bu dönemde her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. Çünkü hem gelişmiş hem gelişmekte olan ülkelerde, Sanayi 4.0 ile birlikte birçok mesleğin kaybolması beklenmekte, buna yönelik tahminler geliştirilerek, hem işsizlere hem de halihazırda istihdam edilenlere eğitim verilmesi gerekmektedir.

Şekil 1. Beveridge Eğrisi

Kaynak: Biçerli, (2009) ve Noyan (2012).

Beveridge eğrisi, ülkelerin işgücü piyasasına yönelik olarak gerek konjonktürel gerekse yapısal problemlerin varlığına da işaret etmektedir.

Beveridge eğrisinin çiziminde 45°'lik bir açı oluşturan köşegen doğrusunun sağında kalan noktalar, işsizlik oranının (veya işsiz sayısının), açık iş oranından veya açık sayısından) fazla; solunda kalan noktalar ise açık iş oranının (veya sayısının) işsizlik oranı (veya sayısından) fazla olduğu yerleri göstermektedir. Köşegen üzerindeki noktalarda ise açık iş ve işsiz sayısı bire bir eşleşmektedir.

Ayrıca, doğrunun sol yukarısına doğru gidildikçe açık iş oranının artması ve işsizlik oranının azalmasıyla ekonomi konjonktürel olarak canlanmakta; sağ aşağıya doğru gidildikçe ise işsizlik oranı artışı ve açık iş oranının azalmasıyla da ekonomide konjonktürel daralma ve dolayısıyla da konjonktürel işsizlik artışı olmaktadır (Bleakley ve Fuhrer, 1997: 3; Tiryaki, 2007: 44).

Birçok çalışma, Beveridge eğrisindeki kaymaların yapısal faktörlerden, Beveridge eğrisi üzerindeki hareketin ise konjonktürel etkilerden olduğunu ortaya koymaktadır. Beveridge eğrisinin dışa doğru kayması, arama-eşleştirmedeki etkinsizliğin artışına diğer bir ifadeyle ise işgücü piyasasındaki bozulmayı göstermektedir. Verili bir açık iş oranında işsizlik oranında artış olursa; işsizlik oranında bir azalma olmadan açık iş oranı artarsa ya da işsizlik oranı ve açık oranı birlikte artarsa Beveridge eğrisinde dışa doğru bir kayma olur (Stegman ve Stegman, 2004; Bouvet, 2009).

Tüm bu durumlarda ise, Beveridge eğrisinin dışa kayması ile birlikte işgücü piyasası zarar görür, arama-eşleştirme etkinliği de azaldığından işsizler daha zor iş bulmaya başlar, bu sorunlar sürekli hale gelmeye başladığında ise zamanla yapısal işsizlik artar.

Ampirik çalışmalar, işsiz havuzunun kompozisyonu, işgücü, kurumsal faktörler, kamu istihdam politikaları, açık işin niteliği, verimlilik artışı, reel ücretler, istihdamın sektörler arasındaki dağılımı, uzun dönemli işsizlik gibi hususların Beveridge eğrisindeki kaymadan sorumlu olduğunu doğrulamaktadır.

Diğer taraftan, ekonominin genişleme ve gerileme dönemlerinin de Beveridge eğrisi üzerinde etkileri vardır. Genişleme dönemlerinde, iş yaratma süreci gelişir yani açık işlerde bir artış işsizlikte ise bir azalış meydana gelir; gerileme dönemlerinde ise açık iş oranları azalırken işsizlik artar.

1.2.1. Beveridge Eğrisi ile İlgili Dünyada Yapılan Çalışmalar

Gelişmiş ülkeler için, Beveridge eğrisine ve arama-eşleştirme modellerine ilişkin çok sayıda çalışma yapılmış olsa da, sürekli olarak ekonomik krizlerle boğuşan, işgücü piyasalarında yapısal sorunlar olan Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için bu tür çalışmalara literatürde çok fazla rastlanmamaktadır.

Tablo 1’de, özet halinde dünyada yapılan çalışmalar, çalışmanın yapıldığı dönem, kullanılan yöntem ve sonuçlara ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1. Beveridge Eğrisi İle İlgili Dünyada Yapılan Bazı Çalışmalar

Çalışma	Dönem ve Ülke	Kullanılan Yöntem	Sonuç	Çalışmanın Yapıldığı Yıl
Harper	Avustralya, 1952-1978	En Küçük Kareler yöntemi	İşsizlik oranı-açık iş arasındaki yapısal stabiliteyi tahmin etmeyi amaçlayan çalışmanın sonucuna göre işgücü piyasasındaki dengesizliğin nedeni yanlış eşleştirmedir. Avustralya için negatif eğimli Beveridge eğrisinin varlığı ispatlanmıştır.	1980
Withers ve Pope	Avustralya, 1948-1982	Kukla değişken	İşsizlik oranı, açık iş oranı, göç ve mevsimsel kukla Emek piyasasında meydana gelen değişmelerde mevsimsellik Beveridge eğrisi üzerinde etkili, göç etkili değildir.	1985
Blanchard	ABD, 1989	Otoregresif süreç, etki-tepki, varyans ayrıştırma	Toplam işgücünde meydana gelen değişimler açık iş- işsizlik oranı arasındaki ilişki üzerinde etkilidir.	1990
De Francesco	Avustralya, 1978-1995	Eşbütünleşme testi	Avustralya için uzun dönemde, işsizlik-açık iş oranı arasında bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre, iş arama modelinin işsizliğin dalgalanması	1999

			analizlerinde dışsal olarak alınmaması gerektiğini desteklemektedir.	
Chan ve Chung	Hong Kong, 1976-1997	Zaman serisi	Hong Kong için negatif bir UR-VR ilişkisi söz konusudur. Araştırma döneminde, %80 civarında yapısal işsizlik, %20 civarında ise friksiyonel işsizlik vardır. 1982'den itibaren Beveridge eğrisinde içe doğru kayma gözlenmiştir. Beveridge eğrisinin tahmininde doğal işsizlik oranı kullanılmıştır.	2002
Onaran	1970-2003, Türkiye, Kore	Panel Data	DYY'lerin ücret üzerine etkisi (+)	2002
Bayraktar ve Günalp	1951-2008, Türkiye	Zaman serisi	Sabit, uzun dönemli, açık iş-işsizlik oranı ilişkisi Negatif eğimli Beveridge eğrisi Türkiye işgücü piyasasındaki yapısal sorunların varlığı Reel ücretler ve reel işgücü verimliliği ile değiştirilmiş (modified) Beveridge eğrisi'ne göre işgücü verimliliğinin işsizlik üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmamaktadır ancak, reel ücretlerin anlamlı bir etkisi vardır.	2012
Kanık,	2005M1-	Arama-	Aylık verilerle	2012

Sunel ve Taşkın	2013M2, Türkiye	eşleştirme modeli Amprık analiz	yapılan çalışma sonucunda, Türkiye’de negatif ilişkili bir işsizlik oranı-açık iş oranının varlığı bulunmuştur.	
Hyder ve Wagas	Pakistan, 1996-2011	Panel data	Pakistan için negatif eğimli Beveridge eğrisinin varlığı doğrulanmıştır.	2012
Bouvet	Avrupa Ülkeleri, 1975-2004	Panel data analizi	Hem bölgesel hem Avrupa çapında yapılan analiz, ülkelerdeki Beveridge eğrilerindeki kaymaların nedenlerini incelemektedir. Çalışmanın sonucuna göre, Almanya’da sabit eğimli ve dışa doğru kayan bir Beveridge eğrisi, Belçika ve İspanya’da ise oldukça dik bir Beveridge eğrisinin varlığı sonucu elde edilmiştir. İngiltere, Hollanda ve Belçika’da ise 1990’ların sonuna doğru Beveridge eğrisinde kayma olmuştur.	2012
Aydın	Türkiye, 1990-2010	Eşleştirme modeli	1995-1996: konjonktürel daralmanın en az olduğu yıllar 1991-1992: yapısal ve friksiyonel işsizlik 2001 ve 2008 ekonomik krizi ile Türkiye’de yapısal işsizlik önemli derecede	2012

			artmamıştır, 2008 krizi konjonktürel işsizliği artmıştır.	
Tanrıöver ve Biçer	Türkiye, 2005-2015	Asimetrik eşbütünleşme analizi	Çalışmada, emek piyasasındaki açık iş oranları-işsizlik oranları arasındaki uyumu engelleyen faktörlerin ve istihdam yaratmayan ekonomik büyümenin dinamikleri Beveridge eğrisi kapsamında incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda, açık iş-işsizlik arasında uzun dönemli asimetrik bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Kadınların işgücüne katılımı arttıkça, teknoloji transferi ile başlayan sermaye yoğun teknolojiye geçildikçe ekonomik büyümenin istihdam yaratma kapasitesinin düşmektedir. Yapısal şoklar emek piyasasının işleyişini bozmakta ve Beveridge eğrisini dışa doğru kaydırmaktadır.	2015
Diamond ve Şahin	ABD, 1951-2014		İşsizliğin maksimum olduğu dönemde, Beveridge eğrisinde kayma gözlenmiştir. Beveridge eğrisinin dışa doğru kayması, ABD ekonomisi için oldukça gözlenen bir durumdur.	2016

Tablo 1’de yer almakta olan makalelerin daha ayrıntılı incelenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede, incelemeye Türkiye için yapılmış en ayrıntılı çalışma olan Sağlam ve Günalp’in (2012) çalışmasından başlamanın uygun olacağı düşünülmektedir.

“The Beveridge Curve and Labour Market Dynamics in Turkey (Beveridge Eğrisi ve Türkiye İşgücü Piyasasının Dinamikleri)” başlıklı makale, 1951-2008 yılları arasındaki dönemi, zaman serisi yöntemi ile işsizlik oranı-açık iş oranı ilişkisini Türkiye işgücü piyasası için analiz etmiştir.

Makalede, diğer çalışmalardan farklı olarak Beveridge eğrisi analizi için işsizlik oranı-açık iş oranına ek olarak, modele işgücü verimliliği eklenmiş olup modifiye edilmiş Beveridge eğrisi elde edilmiştir.

Çalışmaya göre, geçen yirmi yıl boyunca, Türkiye yüksek ve kalıcı bir işsizlik deneyimlenmiştir. Özellikle, makroekonomik istikrarsızlık, yüksek enflasyon ve ekonomik krizler Türkiye işgücü piyasasının bozulmasının başlıca sebeplerindedir. Özellikle, enflasyonu düşürmek için uygulanan sıkı para ve maliye politikası Türkiye işgücü piyasasına zarar vermiştir.

Beveridge eğrisini tahmin etmenin standart yaklaşımı en küçük kareler yöntemidir (EKK). Sağlam ve Burak Günalp’in (2012) çalışmasında da bu yöntem kullanılmıştır.

Makalenin literatüre 2 katkısı vardır;

- Gelişmiş ülkeler için (ABD, Kanada, AB, Avustralya vb.) Beveridge eğrisi hakkında yazılmış çok sayıda ampirik çalışma bulunmasına rağmen, makroekonomik istikrarsızlık yaşayan gelişmekte olan ülkeler için yapılmış böyle bir çalışmaya pek fazla rastlanmamaktadır,
- Türkiye için ise işsizlik oranı-açık iş oranı verilerini birlikte analiz eden çalışma pek fazla yapılmamıştır. Makalenin sonucuna göre, Türkiye için

Beveridge eğrisi 1970'lerin ortalarından itibaren dışa doğru kaymaktadır yani işgücü piyasasında bir etkinsizlik söz konusudur.

Yapılan analiz sonucunda elde edilen temel bulguya göre, Türkiye işgücü piyasasında yapısal problemler mevcuttur ve işgücü piyasası esnek değildir. Zaman serisi kullanılarak yapılan analize göre de uzun dönemde negatif bir işsizlik oranı-açık iş oranı ilişkisi mevcuttur. Modifiye edilmiş Beveridge eğrisinde de (reel ücretler, reel işgücü verimliliği eklenmiş) bu ilişki doğrulanmıştır.

Sağlam ve Günalp'in makalesinden sonra, TCMB'den Kanık, Sunel ve Taşkın (2014) "Türkiye'de İşsizlik ve Açık İşler: Beveridge Eğrisi ve Eşleştirme Fonksiyonu (Unemployment and Vacancies In Turkey: The Beveridge Curve And Matching Function) çalışması ile Ocak 2005-Şubat 2013 dönemi aylık verileri ele almış, açık işler-işsizlik oranı arasındaki negatif ilişkiyi varlığını tespit etmiştir.

Kanık, Sunel ve Taşkın'ın (2014) çalışmasında ilginç olan nokta, çalışmasında açık işler için kariyer.net ve aylık işsizlik verileri için ise İŞKUR ve TÜİK'in tarım dışı işsizlik verilerinin kullanılmış olmasıdır. Çalışmada, Beveridge eğrisi tahmin edilirken, analiz dönemi kriz dönemlerine göre üç alt döneme ayrılmıştır;

- 2005 Ç1-2008 Ç1: Büyüme
- 2008 Ç2-2009 Ç1: Küçülme
- 2009 Ç2-2013 Şubat: Toparlanma

Yapılan çalışmanın sonucuna göre ise literatürün önerdiği ilişki doğrulanmıştır.

2. BÖLÜM

VERİ SETİ VE TÜRKİYE'DE İSTİHDAMLA

İLGİLİ GELİŞMELER

2.1. VERİ SETİ

Tezde, İŞKUR tarafından yıllık olarak 1978'den beri yayımlanan "İstatistik Yıllıkları"nda ve TÜİK tarafından yayımlanan işgücü istatistikleri kullanılmıştır.

İŞKUR internet sitesinde yer verilen istatistikler 1978'den beri yer almasına rağmen, 1978'den beri yer almasına rağmen tezde, 1988-2013 yılları arası incelenmektedir. Tezde sadece yıllar itibariyle değil kadın-erkek, kamu-özel ve meslekler itibariyle de incelemeler yapılmıştır. Söz konusu çalışmanın yapılabilmesini ve ampirik analizin doğruluğu ve sürekliliğini teminen ise yıl bazında aynı olan mesleklerin seçilmesinin faydalı olacağı mütalaa edilmektedir. Bu çerçevede, çalışmanın başlangıç yılı 1988 olarak seçilmiştir. Çünkü, 1987-1986 yılları arasında, mesleklere ilişkin sadece kadın-erkek ayrımına ilişkin veriler vardır, kamu-özel ayrımı verileri bulunmamaktadır. Kamu-özel ayrımı ise 1987'den itibaren başlamaktadır ve her yıl değişmekle birlikte ortalama 70 mesleğe ait kadın-erkek ve kamu-özel ayrımına ilişkin veriler bulunmaktadır. Ancak, ele alınacak mesleklerin aynılığını sağlamak için başlangıç yılı 1988 olarak belirlenmiştir.

Analizin son yılı ise 2013 yılıdır. AB'ye uyum süreci kapsamında, başlanan yeni düzenlemelerle birlikte, 2014 yılındaki veriler, öncesi ile farklılaşmış olup, karşılaştırılabilirlik ortadan kalkmıştır.

Verilerin derlenebilmesi amacıyla, İŞKUR internet sitesinden erişim sağlanabilen İŞKUR İstatistik Yıllıkları'nda 1988'den 2003'e kadar daktilo ile yazılıp .pdf formatında taratılarak yer verilmiş olan veriler excel formatında önce yıllar itibariyle başvurular, açık işler, işsiz sayısı (TÜİK ve İŞKUR), açık iş sayısı, istihdam sayısı, işsizlik oranı ayrı ayrı olmak üzere yazılmıştır. Söz konusu veriler ışığında ise daha sonra açık iş oranları hesaplanmıştır. Elde edilen açık iş oranı ile işsizlik oranı birbirine oranlanarak ise işgücü piyasası katılım oranı bulunmuştur. Tüm bu işlemlerin sonrasında ilk veri seti elde edilmiştir.

İkinci olarak ise, yine yıllar itibariyle ancak bu kez kamu-özel ayrımı dikkate alınarak. pdf formatındaki veriler, başvurular, işsiz sayısı (TÜİK), açık işler (kamu-özel ve toplam), kamu istihdam sayısı, kamu istihdam oranı, kamu istihdam sayısı, özel istihdam sayısı ve özel istihdam oranı excel formatında yazılarak özel ve kamu için açık iş oranları ve açık işlerin yüzdeleri hesaplanmıştır. Böylece ikinci veri seti oluşturulmuştur.

Üçüncü veri seti ise, yukarıda Tablo 2'de kamu-özel ayrımı dikkate alınarak yapılan bu kez kadın-erkek dikkate alınarak yapılmıştır. Veriler, erkek işsiz sayısı (TÜİK), erkek işgücü (TÜİK), kadın işsiz sayısı (TÜİK), kadın işgücü, kadın istihdam sayısı, erkek istihdam sayısı toplam işgücü excel formatına dönüştürülerek, kadın ve erkekler için işsizlik oranları hesaplanmıştır. 2007 yılına kadar, açık işler kadın-erkek ayrımı dikkate alınarak yer veriliyordu. Bu çerçevede, 2007 yılına kadar olan dönem için açık iş oranları ayrıca, elde edilen açık iş oranları ile işsizlik oranları birbirine oranlanarak ise kadınlar ve erkekler için işgücü piyasası katılım oranı bulunmuştur.

Tablo 4'le birlikte ise artık mesleklerin incelenmesine geçilmiştir. 1988 – 2013 yılları arasındaki ± 70 meslek için başvurular, açık işler, istihdam, işsiz sayısı 2007 yılına kadar olan kısım için "pdf" formatında, "excel" formatına yazılmış; 2007'den itibaren ise doğrudan excel olarak alınmıştır. Daha sonra bu oranlarla birlikte 1988-2013 yılları için işsizlik oranı, açık iş oranı ve açık iş oranının

işsizlik oranını bölümüyle birlikte θ değeri her bir meslek için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

2.2. TÜRKİYE'DE İSTİHDAMLA İLGİLİ GENEL DURUM

İşgücü piyasasının etkin bir şekilde işleyişi hem ekonomik hem de toplumsal hayat açısından oldukça önemlidir. Özellikle şehirlerdeki nüfusun ve genç nüfusun artmasıyla birlikte, örneğin 2018 yılında TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde işsizlik %25'e ulaşmış ve Türkiye genelinde ise genç işsizlik %20'ye varmıştır. Böylece, işsizlik ülke ekonomisinin en önemli sorunlarından biri haline gelerek, hükümet tarafından istihdamın artırılmasına yönelik önlemler alınmaya başlanmıştır.

Çalışmada, bir sonraki bölümde OECD ülkeleri ile karşılaştırma yapıldığından, OECD'nin yayımladığı OECD İstihdam Görünümü 2018 (OECD Employment Outlook 2018) incelenmiştir. Raporda, Türkiye işgücü piyasası ile ilgili dikkat çekici hususlar yer almaktadır.

Raporda, işgücü piyasası koşullarının, küresel düzeyde iyileşmeye devam ettiği belirtilmektedir. 2008 küresel finansal krizinin başlamasından yaklaşık on yıl sonra OECD bölgesinde ortalama istihdam oranı 2017'nin ilk çeyreğinde kriz öncesi oranına dönmüştür. OECD'nin ortalama işsizlik oranı da azalmaktadır, ancak hâlâ kriz öncesi seviyesinin biraz üzerindedir, çünkü işgücüne katılım oranlarındaki yükseliş, tam olarak telafi edecek açık iş oranlarına ulaşamamıştır. İşsizlik oranının 2018'in sonlarında ya da 2019'un başlarında kriz öncesi seviyesine gerilemesi beklenmekte birlikte, işgücü piyasasındaki bu iyileşmenin hem ülkeler arasında ve hem de ülke içinde işgücünde yer alan gruplar arasında eşitsiz olarak farklılaşacağı tahmin edilmektedir. Türkiye'de ise işsizlik 2012'den bu yana yukarı yönlü bir seyir izlemektedir ve 2017 yılında OECD rakamlarına göre %10,8'e ulaşmıştır. OECD ortalaması ise istikrarla düşmekte olup, 2017 yılında, %5,8'dir. Türkiye'nin işsizlik oranının 2018'de %11

olarak gerekleŒmiŒtir. OECD tahminlerine göre, 2019 yılında %13,34 olacağı tahmin edilmektedir.

İŒsizlik oranlarına rağmen, Türkiye'de istihdam son yıllarda devlet tarafından farklı dönemlerde baŒlatılan istihdam teŒvikleri ile birlikte düzenli olarak artmaya devam etmiŒtir. İstihdam oranları Türkiye genelinde 15-64 yaŒ grubu için, 2014 yılında %49,5, 2015'te %50,2, 2016'da %50,6, 2017'de %51,5 ve 2018'de ise %53,2 olarak gereklemiŒtir (TÜİK). OECD tahminlerine göre Türkiye'de istihdam oranı azalarak artacaktır.

Türkiye'de OECD ortalaması ile karŒılaŒtırıldıđında dikkat çeken bir baŒka husus ise toplam istihdam içinde kadın istihdamının oranındaki dŒklktr. 2017 yılının verilerine baktığımızda, kadın istihdamının toplam istihdam içindeki payı Türkiye için %31,0 iken OECD ortalaması için %44,4'tür (OECD Labour Force Statistics , 2008-2017).

İstihdam oranının yanında, iŒgc piyasasının performansını belirleyen göstergeler arasında gelir farkları, cinsiyet farklılıkları, dezavantajlı gruplar için istihdam vb. de bulunmaktadır. Bu göstergelerin performansları açısından, Türkiye iŒgc piyasası geliŒme gösterse de OECD ortalamasının altındadır.

Son yıllarda Türkiye'de reel gelirin artması, iŒ kalitesini artırsa düzeyi hâlâ dŒktr. Risklerden kaynaklanan iŒgc piyasası güvensizliği ve iŒ yükü oranı OECD ülkelerine göre fazladır (OECD Labour Force Statistics , 2008-2017).

Türkiye'nin diğer OECD lkeleri ile karŒılaŒtırıldıđında yaŒadıđı zorluklardan biri de iŒgc piyasasının kapsayıcılığıdır. Hem dezavantajlı grupların istihdamı hem de ortalama gelir hususunda, OECD ortalamasından dŒktr.

Bir sonraki bölümde, yıllar itibariyle işsizlik oranı, istihdam, açık iş oranı, başvurular incelenerek Türkiye işgücü piyasasının gelişimine ilişkin daha ayrıntılı bilgiye yer verilecektir.

Türkiye işgücü piyasasına ait gelişmelerin, diğer ülkelerle karşılaştırma yapılabilmesi açısından bir sonraki bölümde OECD ülkelerindeki işgücü piyasası ile ilgili güncel duruma yer verilmektedir.

3. BÖLÜM

OECD ÜLKELERİNDEKİ İSTİHDAMLA

İLGİLİ GELİŞMELER

3.1. OECD ÜLKELERİNDEKİ İSTİHDAMLA İLGİLİ GÜNCEL DURUM

2008 küresel finansal krizin başlamasından bu yana, 2017 ve 2018'de OECD bölgesinde istihdam fazlası görülmeye başlanmıştır. İşsizlik oranları hemen hemen tüm ülkelerde kriz öncesi seviyelere yaklaşmıştır veya kriz öncesi dönemden daha düşüktür. Avro bölgesi ile birlikte Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya da dâhil olmak üzere açık iş sayıları artmıştır. İşgücü piyasası koşulları daha da sıkılaştıkça, açık işlerin artan oranda bir çoğunluğu doldurulmamaktadır.

İşgücü piyasasındaki istihdam ve açık iş boyutundaki iyileşmeye rağmen, ücret artışı konusunda durgun bir seyir gözlenmektedir. 2017'nin sonunda OECD ülkeleri incelendiğinde, istihdam edilenlerin yaklaşık yarısının nominal ücretlerinde artış gözlenmiştir. 2008 krizi sonrası döneme bakıldığında, enflasyonist etkiler de göz önüne alındığında, reel ücret artışının oldukça uzun bir zaman alacağı rahatlıkla söylenebilir. Ücret artışlarındaki bu durgunluk, istihdam edilenler arasında eşit dağılmamaktadır. Son yıllarda, reel geliri en fazla olan %1'lik grubun reel gelirindeki artışı, orta kesimdeki gruptan fazladır. Bu da işgücü piyasasında sorunlara yol açmaktadır. Ücretlerdeki beklenen artışın gerçekleşememe nedenlerinden biri olarak ise verimlilikteki düşük artış gösterilmektedir. Kriz öncesi dönemlerde, OECD ülkelerindeki işgücü verimliğindeki ortalama artış %2,3'tür, küresel krizin ilk yıllarında %1,2 civarında olup, geçtiğimiz beş yılda Fransa, İtalya, Japonya, İngiltere ve ABD'nin de dâhil olduğu bu ülkelerde oran %1 civarındadır.

Tıpkı ücret artışlarında olduğu gibi, heterojenlik verimlilik hususunda da gözlenmektedir. Firmaların teknolojik kapasitelerine, inovasyon yeteneklerine göre de verimlilik artışları değişiklik göstermektedir.

Diğer taraftan, Sanayi 4.0'ın etkileriyle de birlikte, işgücü piyasasında dönüşümler olmaktadır. Sanayinin ve toplumun dijitalleşme süreci ile birlikte bazı işler kaybolmakta ya da mevcudiyetini sürdürebilmesi için ek beceriler gerektirmektedir. Yeni becerilere uyum sağlayamayan çalışanlara olan talep azalmakta ya da söz konusu çalışanların verimliliklerindeki düşüşle birlikte ücret artışları sınırla olmakta hatta bu çalışanlar işsiz kalabilmektedir.

Bu çerçevede, üst düzey becerilere sahip olan çalışanlara talep artsa da, düşük ücretli işlerin sayısı artmaktadır. Bununla birlikte, kriz sonrasında, tercih edilmemesine rağmen yarı zamanlı istihdam artmaktadır, bu da gelirden bir azalmaya yol açmıştır. Sonuç olarak, son ücret ve işgücü piyasası gelişmeleri hem ülkeler arasında hem de ülkeler içindeki firmalar arasında farklılık göstermektedir.

3.1.1. İşgücü Piyasasındaki Temel Göstergelerdeki Son Gelişmeler

OECD ülkelerindeki duruma bakıldığında, işgücü piyasasında iyileşme olduğu söylenebilir. 2017 yılına bakıldığında, OECD bölgesinde ortalama istihdam oranı, kriz öncesi düzeyinden %2 fazladır. (OECD Employment Outlook, 2018, 23) OECD ülkeleri içerisinde işsizlik oranının yavaş düştüğü ülkeler de bulunmaktadır. Söz konusu ülkelerdeki temel sorun, açık işlerin işgücüne katılımdan daha az artıyor olmasıdır. 2016 yılına bakıldığında, aktif olmayan, işsiz ve istemsiz yarı zamanlı çalışan sayısının %28,1 olduğunu görüyoruz, bu oran 2006 yılı seviyesinin %1,5 üzerindedir.

Ücret artışları ve işgücü verimliliğinde olduğu gibi iş miktarları arasında da OECD ülkeleri arasında heterojen bir durum söz konusudur. Yine 2016 yılında,

Almanya, Macaristan ve Polonya'daki istihdam oranları, 2006 yılına göre %6 daha fazladır (OECD Employment Outlook, 2018, 23).

Almanya, Macaristan ve Polonya'nın aksine, Yunanistan, İrlanda ve İspanya gibi ülkelerde 2008 krizinden ve Avro bölgesindeki borç krizinden itibaren, istihdam oranları %2 veya daha fazla azalmıştır. Bu ülkelerde, olumsuz istihdam eğilimleri ise işsizlik oranlarındaki büyük artışlarla eşleştirilmektedir.

Tablo 2. OECD Ülkelerinde Kriz Öncesi ve Sonrasında Seçilmiş Yıllarda İşsizlik Oranları

ÜLKE	2006	2007	2008	2016	2017
ABD	4,6	4,6	5,8	4,9	4,4
Almanya	10,3	8,7	7,5	4,1	3,7
Avustralya	4,8	4,4	4,2	5,7	5,6
Avusturya	5,2 ^{*K}	4,9	4,1	6,0	5,5
Belçika	8,2	7,5	7,0	7,8 ^{*K}	7,1
Birleşik Krallık	5,3 ^{*K}	5,3 ^{*K}	5,6	4,8	4,3
Çekya	7,1	5,3	4,4	4,0	2,9
Danimarka	3,9	3,8	3,4	6,2	5,7
Estonya	5,9	4,6	5,4	6,8	5,8
Finlandiya	7,7	6,9 ^{*K}	6,4	8,8	8,6
Fransa	8,4	7,7	7,1	10,1	9,4
Hollanda	3,9	3,2	2,8	6,0	4,8
İrlanda	4,4 ^{*K}	5,0	6,8	8,4	6,7 ^{*K}
İspanya	8,5	8,2	11,2	19,6	17,2
İsrail	8,4	7,3	6,1	4,8	4,2
İsveç	7,1	6,2	6,2	7,0	6,7
İsviçre	-	-	-	4,9	4,8
İtalya	6,8	6,1	6,7	11,7	11,2
İzlanda	2,8	2,2 ^{*K}	2,9	3,0	2,7
Japonya	4,1	3,8	4,0	3,1	2,8
Kanada	6,3	6,1	6,1	7,0	6,3
Kore	3,5	3,3	3,2	3,7	3,7
Letonya	7,0	6,1	7,7	9,6	8,7
Litvanya	5,8	4,3	5,8	7,9	7,1
Lüksemburg	4,7 ^{*K}	4,1	5,1 ^{*K}	6,3	6,5
Macaristan	7,5	7,4	7,8	5,1	4,2
Meksika	3,6	3,6	3,9	3,9	3,4
Norveç	3,4	2,5	2,5	4,7	4,2
Polonya	13,8	9,6	7,1	6,2	4,9
Portekiz	7,6	8,0	7,6	11,1	8,9
Slovakya	13,4	11,1	9,5	9,7	8,1
Slovenya	6,0	4,8	4,4	8,0	6,6
Şili	7,8	7,1	7,8	6,5	6,7
Türkiye	8,8	8,9	9,7	10,8	10,8
Yeni Zelenda	3,9	3,6	4,0	5,1	4,7
Yunanistan	9,0	8,4	7,8 ^{*K}	23,5	21,5
AB 28	8,1	7,1	7,0	8,5	7,6
OECD	6,0^{*K}	5,6^{*K}	5,9^{*K}	6,3^{*K}	5,8^{*K}
Toplam					

Kaynak: <https://stats.oecd.org/>, K: Kırılma

Olumsuz istihdam eğilimleri görülen bir diğer ülke ise ABD'dir. İstihdam oranları, kriz öncesi dönemin altındadır. 2006 ve 2007 yıllarında %4,6 olan işsizlik oranı, 2008 yılında %4,9, 2016'da %4,9 olmuştur. 2017 yılındaki işsizlik oranı %4,4 ile kriz öncesinin dönemin altına inmiş olsa da emeğin eksik kullanımı kriz öncesi döneme göre artmaktadır. Benzer bir şekilde İtalya'da da işgücü piyasasındaki bu olumsuz trend güçlü bir şekilde gözlenmektedir. Kriz öncesi dönemde %6 civarı olan işsizlik oranı, 2008 krizi sonrasında %11'in üstüne çıkmıştır. İşsizlik oranındaki bu artışa emeğin eksik kullanımındaki artış da eklenmiştir.

3.1.1.1. Ücretlerdeki ve İşlerin Kalitesindeki Son Durum

İşgücü piyasasının ve işlerin kalitesini etkileyen temel göstergelerin, gelir ve iş güvenliği olduğu kabul edilmektedir. Kriz öncesi olan 2006 ile 2015'te kazançlardaki artışın oldukça sınırlı olduğu Tablo 3'te görülmektedir. (OECD, 2018)

Tablo 3. OECD Ülkelerinde 2015 Yılı Sabit Fiyatlarıyla ABD Doları Cinsinden Saatlik Reel Gelir

	2006	2016	% Değişim
ABD	6,05	7,16	18,24
Almanya	-	10,25	-
Avustralya	10,33	11,12	7,64
Belçika	10,09	10,15	0,61
Birleşik Krallık	8,07	8,44	4,65
Brezilya	1,41	2,00	41,84
Çek Cumhuriyeti	3,98	4,15	4,25
Estonya	2,48	4,12	65,94
Fransa	10,60	11,22	5,79
Hollanda	9,63	9,86	2,43
İrlanda	8,24	9,11	10,57
İspanya	4,82	5,06	4,92
İsrail	5,12	5,85	14,23
Japonya	6,29	7,35	16,89
Kanada	6,56	8,07	23,02
Kolombiya	2,14	2,40	12,15

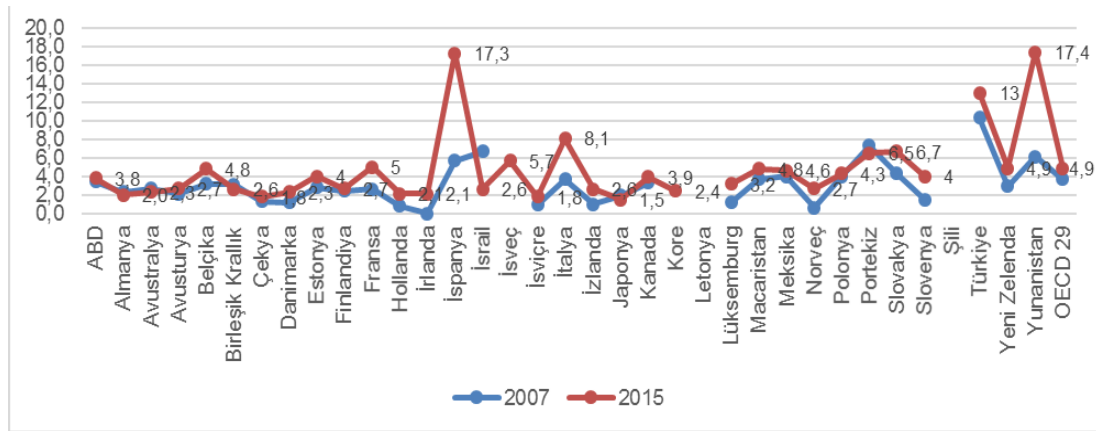
Kore	3,73	5,76	54,51
Kosta Rika	2,68	3,25	21,23
Letonya	1,54	3,75	143,43
Litvanya	2,69	3,92	45,81
Lüksemburg	10,43	11,00	5,51
Macaristan	3,47	4,39	26,50
Meksika	0,86	0,91	5,48
Polonya	3,41	5,74	68,60
Portekiz	3,73	4,50	20,67
Rusya	0,56	1,31	134,31
Slovakya	2,49	3,46	38,95
Slovenya	5,40	6,96	28,81
Şili	2,22	3,00	35,14
Türkiye	4,07	5,79	42,20
Yeni Zelenda	7,49	9,30	24,26
Yunanistan	5,62	4,72	-15,95

Kaynak: <https://stats.oecd.org/>

Tablo 3 incelendiğinde, krizin etkilerini derinden yaşayan Yunanistan'da bu durumun işgücü piyasasına yansımaları görülmektedir. İşsizlik oranındaki yükseklikle birlikte, reel gelirden de azalış görülmektedir. Tablo 3'te yer aldığı üzere, 2015 yılı fiyatlarıyla saatlik reel gelirler karşılaştırıldığında, 2016'da 2006'ya göre %15,95'lik bir azalış olduğu dikkat çekmektedir. OECD bölgesiyle OECD üyesi olmayan seçili birkaç ülke incelendiğinde, reel ücretlerdeki artışın sınırlı olduğu fark edilmektedir. Ancak sadece Yunanistan'da bir düşüş olduğu açıktır.

Reel gelir haricinde, işgücü piyasasına ilişkin bir diğer önemli gösterge ise iş güvencesidir. OECD ülkeleri incelendiğinde, iş güvencesinde bir azalma olduğu söylenebilir. Bunun başlıca sebebi ise tahmin edilebileceği üzere işsizlikteki artıştır. Birçok ülkede, 2016 ve 2017'de işsizlik oranı, kriz öncesi seviyelerine henüz inmemiştir. Diğer taraftan, bu dönemlerde işsizlik ödeneklerinde de bir azalış söz konusudur. Gelir kaybı ve işsizlik konusunda söylendiği gibi, iş güvencesi konusundaki en büyük kayıp yine Yunanistan ve İspanya'da görülmektedir. Buna karşın, Almanya ve Slovakya'da bunun aksi bir durum konusudur.

Şekil 2. OECD Ülkelerinde İşsiz Kalma ve İşsizliği Devamı Durumunda Bir Önceki Gelirin Oranı Olarak Ortalama Gelir Kaybı

Kaynak: OECD How's Life 2017 Raporu

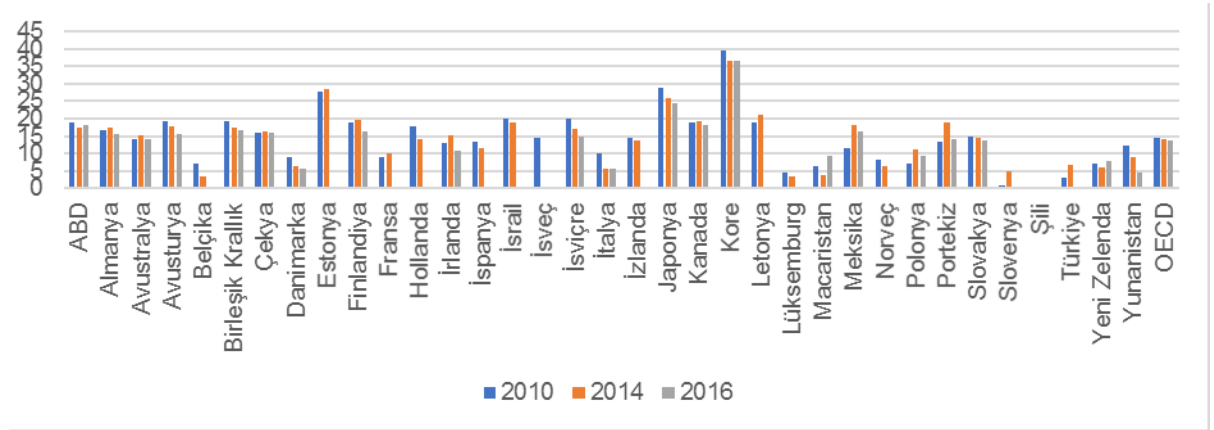
İşgücü piyasası kapsayıcılığı açısından da işgücü piyasasında, karşıt eğilimler ortaya çıkmaktadır. 2008 krizinin başlangıcından bu yana yoksulluk önemli ölçüde artmıştır. Gelir kaybına ilişkin Şekil 1 incelendiğinde, bazı ülkelerdeki yatay seyrin aksine 2007 ile 2015 karşılaştırıldığında çok ciddi bir artış dikkat çekmekte olup bunu desteklemektedir. İspanya, İtalya ve Yunanistan gibi AB ülkelerinde gelir kaybında artış görülmektedir. Ülkemizdeki duruma bakıldığında ise %10,3'ten %13'e artmıştır, OECD ortalaması ise %3,7'den %4,9'a yükselmiştir.

İşgücü piyasasına ilişkin bir diğer önemli gösterge ise kadınların ve erkeklerin gelirleri arasındaki farktır. OECD ülkelerinde son yıllarda, kadının işgücü piyasasındaki konumunun geliştirilmesine yönelik mesleki eğitim programları, kadınların işgücüne katılımının artırılmasının sağlanması için teşvikler, cinsiyet ayrımcılığının engellenmesine yönelik hukuki düzenlemeler gibi çeşitli politikalar uygulanmaya başlasa da kadın-erkek gelir düzeyindeki farklılık sorunu başta olmak üzere hâlâ küresel düzeyde atılması gereken adımlar vardır.

Kadın-erkek gelir düzeyindeki farklılıklar son 10 yılda azalmış olsa da hâlâ fark oldukça fazladır. Dünyada en büyük fark ise Doğu Asya ve Latin Amerika

ülkelerinde görülmektedir. Doğu Asya'da Japonya ve Kore; Latin Amerika'da ise Meksika ve Şili'deki fark dikkat çekicidir. Akdeniz ülkelerinde bu fark %40 civarındadır. En az fark ise %30'dan daha az bir oranla İskandinav ve Doğu Avrupa ülkelerindedir. (OECD, 2018)

Şekil 3. OECD Ülkelerindeki 2010, 2014 ve 2016 Yıllarındaki Kadın-Erkek Gelir Farkları

Kaynak: OECD (2018), Gender wage gap (indicator). doi: 10.1787/7cee77aa-en (Accessed on 28 October 2018)

4. BÖLÜM

1988-2013 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE

İŞGÜCÜ PİYASASI ve BEVERİDGE EĞRİSİ

4.1. 1988-2013 YILLARI TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASININ İNCELENMESİ

Tez kapsamında ilk olarak, 1988-2013 yılları arasındaki kayıtlı işsiz sayıları (TÜİK ve İŞKUR), başvurular, açık işler, toplam işgücü, istihdam sayısı, açık iş sayısı ve işsizlik oranları (TÜİK ve İŞKUR) ile birlikte Tablo 4 ve Tablo 5 oluşturulmuştur. Daha sonra mevcut verilerle birlikte, açık iş oranları hesaplanmıştır. İşsizlik oranlarında mevcut değerler alınırken, açık iş oranı ise “açık iş sayısı / açık iş sayısı + istihdam sayısı” formülü ile hesaplanmıştır. Açık iş oranı ve işsizlik oranının birbirine bölünmesiyle birlikte, işgücü piyasasına yönelik önemli bir gösterge olan işgücü piyasasının katılığını gösteren θ değeri bulunmuştur.

Tablo 4. 1988-2013 Yılları Arasındaki Başvurular, Açık İşler, İşsiz Sayıları

Yıllar	Başvurular	Açık İşler	İşsiz Sayısı (TÜİK)	İşsiz Sayısı (İŞKUR)
1988	399803	254837	1637000	1162548
1989	552191	282759	1709000	1009843
1990	671305	293630	1611000	896132
1991	690845	268958	1722000	825567
1992	813990	301234	1805000	775901
1993	546070	278597	1814000	609119
1994	362315	250778	1870000	469345
1995	335358	272584	1700000	401292

1996	410797	266804	1502000	416795
1997	467410	238471	1551000	463323
1998	429954	235274	1606000	465235
1999	434670	224344	1829000	487525
2000	767515	195561	1497000	730496
2001	327085	226779	1967000	718665
2002	324028	139216	2464000	464228
2003	556277	129199	2493000	587479
2004	645370	109620	2498000	811949
2005	515919	113401	2519000	881261
2006	563372	151232	2447000	1061853
2007	419869	151273	2376000	696538
2008	525713	143861	2611000	987840
2009	792449	123929	3471000	1888349
2010	703705	255227	3046000	1414541
2011	726597	415574	2615000	1844965
2012	487819	199991	2518000	2372262
2013	551282	366469	2747000	2610969

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 5. 1988-2013 Yılları Arasındaki Toplam İşgücü, İstihdam Sayısı, İşsizlik Oranı, Açık İş Oranı ve θ

Yıllar	Toplam İşgücü	İstihdam Sayısı	İşsizlik Oranı (UR) İŞKUR	İşsizlik Oranı (UR) (TÜİK)	Açık İş Oranı (VR)	θ (VR/UR)
1988	23878000	17755000	4,87	0,08	0,014155407	0,170271
1989	23385000	18222000	4,32	0,09	0,015284756	0,178248
1990	22755000	18539000	3,94	0,08	0,01559741	0,195089
1991	22697000	19288000	3,64	0,08	0,013758751	0,16787
1992	22286000	19459000	3,48	0,08	0,015250485	0,17966
1993	21876000	18500000	2,78	0,09	0,01484207	0,166208

1994	20314000	20006000	2,31	0,09	0,012391607	0,144962
1995	21264000	20586000	1,89	0,08	0,013074013	0,171393
1996	21010000	21194000	1,98	0,07	0,012443933	0,188043
1997	20150000	21204000	2,30	0,07	0,011124569	0,163211
1998	19930000	21778000	2,33	0,07	0,010691689	0,155682
1999	19391000	22048000	2,51	0,08	0,010077206	0,13156
2000	28271000	21580000	5,60	0,06	0,008985808	0,138527
2001	27339000	21524000	7,20	0,08	0,010431252	0,124576
2002	26725000	21354000	9,00	0,10	0,006479934	0,062638
2003	25641000	21147000	9,10	0,11	0,006075222	0,057609
2004	24748000	21791000	8,90	0,10	0,005007973	0,048694
2005	23805000	22046000	9,50	0,10	0,005136638	0,050092
2006	23114000	22330000	9,00	0,10	0,006751863	0,068363
2007	22751000	20738000	9,20	0,10	0,008932984	0,086901
2008	22454000	21194000	10,00	0,11	0,008357422	0,076196
2009	22016000	21277000	13,00	0,16	0,005790823	0,03673
2010	23640000	22594000	11,10	0,13	0,01117005	0,086691
2011	23818000	24110000	9,10	0,11	0,016944517	0,154334
2012	23491000	24821000	8,40	0,11	0,007992929	0,074568
2013	23078000	25524000	9,00	0,12	0,014154591	0,118915

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

1988 yılında, işsizlik oranı %8,3, açık iş oranı ise %1,4; V_r/U_r oranı olan θ ise 0,170271 olarak hesaplanmıştır. Analiz dönemi olan 1988-2013 yılları arasında bu oran 6. büyük değerdir.

1989 yılı için ise θ değeri 0,178248'dir. Bu değer 1988 yılına yakın olup, analiz dönemi içerisinde 4. sıradadır. 1990 yılında ise 1989 yılına göre kısmi yaklaşık %9'luk bir artış gerçekleşmiştir. Bu artış, işgücü piyasasındaki iyileşme olarak yorumlanabilmektedir. Keza Tablo 5 incelendiğinde, 2002 yılına kadar θ değerlerinde kayda değer bir değişiklik izlenmemiştir.

Ancak, 2002 yılına gelindiğinde ise θ değerinde %49'luk bir azalış meydana geldiği görülmektedir. Kasım 2000'de likidite sıkışıklığı ile başlayıp Şubat 2001'de yaşanan finans krizinin hemen sonrasında iyice derinleşen ve Türkiye tarihinin en önemli ekonomik krizleri sonrasında, θ değerindeki bu değişim şaşırtıcı değildir. Yine 2000 yılına baktığımızda, İŞKUR verilerine göre başvuruların 1999 yılına göre %76 arttığı dikkat çekmektedir. Tıpkı yukarıda bahsedilen θ değer gibi, 2001 yılına göre 2002 yılında, açık işler %38 azalmıştır, işsizlik %8 seviyelerinden %10 seviyelerine artmıştır.

θ değeri incelendiğinde, bu oranın 2003 ve 2004 yıllarında da düşmeye devam ettiği görülmektedir. Hatta 2004 yılına bakıldığında bu oran, 0,048694 ile 2009'dan sonra analiz döneminin en düşük 2. değeridir. 2004 yılından 2005 yılına geçildiğinde %2'lik bir artış olsa da hala θ , 2002 öncesine göre oldukça düşük bir değerdedir.

2005-2007 yılları arasında θ artma eğilimindedir. Bu çerçevede, işgücü piyasasında kısmi de olsa bir iyileşmeden söz etmek mümkündür. Ancak, 2007'den 2008'e geçildiğinde 2008 küresel krizinin etkilerinin de hissedilmeye başlaması ile birlikte θ yeniden düşmeye başlamıştır. Bu düşüş, 2007'den 2008'e geçildiğinde %12 ile çok dikkat çekici olmasa da 2008'den 2009'a geçişte θ değerinde %51'lik bir azalma meydana gelmiştir. 2009 Tahmin edilebileceği gibi 2008 krizi diğer tüm ülkeler gibi Türkiye işgücü piyasasını da oldukça olumsuz etkilemiştir; keza işsizlik oranları da Tablo 5'te görüleceği gibi analiz döneminin en yüksek değeri olan %15 civarındadır. Bu işsizlik oranına 0,005790823 açık oranı da eklenmesiyle birlikte θ değeri analiz dönemi olan 1988-2013 yılları arasındaki en düşük değerdedir. Buna bakılarak, işgücü piyasasının katı olduğu rahatlıkla söylenebilmektedir.

2010 yılına bakıldığında, 2009 yılına kıyasla işsizlik oranının %15'ten %12'ye düştüğü, θ 'nın ise 2,3 kat arttığı dikkat çekmektedir. 2008 krizi sonrasında işgücü piyasasının toparlanmaya başladığı görülmektedir. 2010'dan 2011'e

geçildiğinde, işsizlik oranının düşmeye, θ değerinin ise artmaya devam ettiği görülmektedir. Bu değer, bir önceki yıla göre 1,78 kat artmıştır, işgücü piyasasındaki iyileşme sürmektedir.

2011 ve 2012 yılları kıyaslandığında diğer yıllardan farklı bir durum gözlenmektedir. İşsizlik oranları, her iki yılda da %10 civarındayken, açık iş oranlarındaki azalış dikkat çekmektedir. Açık iş oranları, 2012 yılında 2011 yılına göre %52 azalmıştır. Buna bağlı olarak da tahmin edilebileceği gibi θ değerinde düşüş meydana gelmiştir. Her ne kadar işsizlik oranları sabit kalıyor olsa da işgücü piyasasında iş bulmak güçleşmiş, işgücü piyasasındaki katılık artmıştır.

Analiz döneminin son yılı olan 2013 yılı incelendiğinde ise bir önceki yıla göre tam tersi bir durum söz konusudur. İşsizlik oranı 2012 yılına göre %11, açık iş oranları %77, θ ise %59 artmıştır. İşsizlik artmış olsa bile açık iş oranları da artmıştır.

2008 Küresel Ekonomik krizi sadece finans piyasasını etkilememiştir. Tüm dünyada işsizlikte çok önemli artışlar meydana gelmiştir. Türkiye’de de krizin işgücü piyasasına olumsuz etkisinin minimuma indirilmesi için politikalar uygulanmıştır. Uygulanan maliye politikalarının istihdamı artırıcı etkisinde söz etmek mümkündür.

2008’de istihdamı artırmaya, krizin etkisini minimize etmeye yönelik atılan en önemli adımlardan biri de hükümet tarafından uygulanmaya başlanan farklı istihdam teşvik programlarıdır. Söz konusu programların ilki, o dönemde kamuoyunda “istihdam paketi” olarak lanse edilen 5763 sayılı 26 Mayıs 2008 tarihli ve 26887 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”dur.

4.1.1. Arama ve Eşleştirme Modelini ve 1988-2013 Yılları Arasındaki Türkiye Beveridge Eğrisinin Türetilmesi

Arama-eşleştirme modeli (AEM), işsizlerin ve şirketlerin birbirleriyle uygun bir eşleşme gerçekleştirmesinin, başta harcanan zaman ile ilgili olarak, maliyetli bir süreç olduğu varsayımına dayanır. Uygun işçi ve şirketin eşleşme süreci, konum farklılığı, gerekli uzmanlık farklılığı, bilgi asimetrisi gibi birtakım pürüzlerden etkilenir. Arama-eşleşme pürüzleri sonuç olarak istihdam oluşmasını kesinliği olmayan, ancak belirli bir olasılıkla gerçekleşebilen bir olgu haline getirdiği için, AEM'nin özü bu eşleşme olasılığının belirlenişi etrafında şekillenir (Kanık vd., 2012: 3).

Beveridge eğrisinin türetilmesi ise temelde, Wall ve Zoega'nın (1997) çalışmasındaki arama ve eşleştirme fonksiyonuna dayanır;

$$M = m(U,V) \quad M_U > 0 \text{ ve } M_V > 0 \quad (1)$$

Fonksiyonda M, istihdam edinilenleri ya da boş işlerle eşleşenleri; U işsizlik sayısını ve V ise açık iş sayısını ifade etmektedir. Burada M, iş arayanlarla işsizlerle; işçi arayan işverenler arasındaki eşleşmenin etkinliğini göstermektedir. Tahmin edilebileceği gibi, U ya da V yani iş arayan işsizler ve işçi arayan işverenler artarsa, M de artar. Büyüyen ekonomilerde genellikle bu duruma rastlanır, ancak istisnai olarak istihdamsız büyüme görülen ülkelerde bu etkinlikte bir artış da olmayabilir.

M fonksiyonunu tıpkı, Pissarides (1986), Blanchard ve Diamond (1989) ve Coles ve Smith (1996), Wall ve Zoega (1997) ve Türkiye için Tokatlıoğlu'nun (2016) çalışmalarında olduğu gibi ölçeğe göre sabit getiri 1. dereceden homojen, Cobb-Douglas fonksiyonu olarak yazarsak;

$$M = AU^\alpha V^{1-\alpha} \quad (2)$$

Burada A, arama-eşleştirme etkinliğini gösteren bir katsayıdır. S ise işte ayrılmaları, M daha önce de yer verildiği gibi işe yerleşenleri yani açık işlerle eşleşenleri ifade etmektedir. Dengede, $S = M$ olması beklenmektedir. Bu çerçevede, S, U ve V'yi işgücünü gösteren L'ye bölerek 3. fonksiyon türetilir:

$$S = A \left(\frac{U}{L}\right)^\alpha \left(\frac{V}{L}\right)^{1-\alpha} \quad (3)$$

3 numaralı denklemin logaritmasını alırsak;

$$\ln(s) = A + \alpha \ln(u) + (1-\alpha) \ln(v) \quad (4)$$

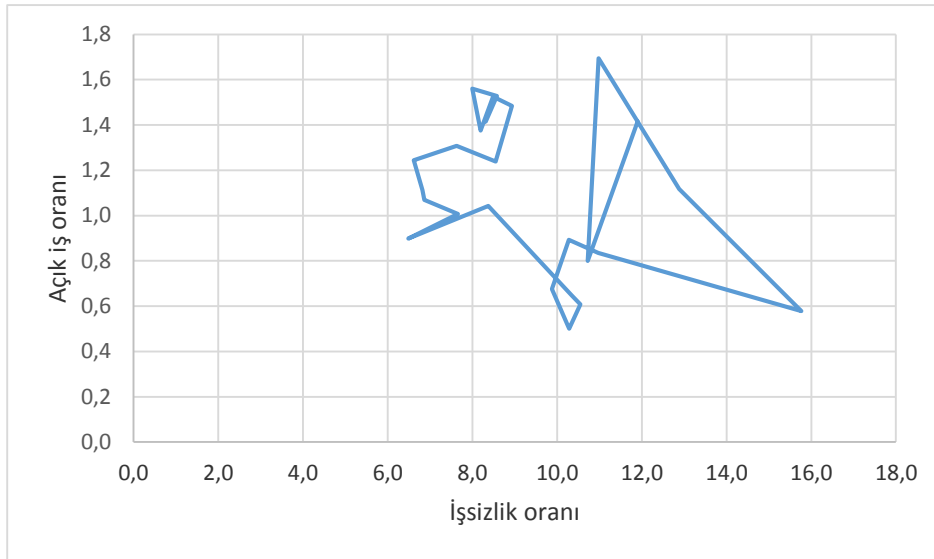
Denklemden, s işten ayrılma oranı yani S/L'yi, u işsizlik oranını U/L'yi; v açık iş oranını yani V/L'yi göstermektedir. A sabiti ise işsizlik oranı ve açık iş oranı arasındaki negatif ilişkiyi göstermektedir. Bu çerçevede, Beveridge eğrisinin teorik çerçevesi Teo, Thangavelu ve Quah'nın (2005) çalışmasında yer verildiği üzere 5 numaralı denklemde gösterilmektedir;

$$UR_t = a_0 + a_1 VR_t \quad (5)$$

Beşinci denklemden, UR_t , t zamanındaki işsizliği; VR_t ise t zamanındaki açık iş oranını temsil etmektedir. Katsayılar, elastik olup olmaması hakkında vermektedir.

Türetilen 5 denklemin, literatür incelemesinin, derlenen toplam açık iş sayıları, işsiz sayıları ve işsizlik oranları sonucunda hesaplanan açık iş oranları ışığında, temelde UR/VR oranına dayanan Türkiye için 1988-2013 yılları için oluşturulan Beveridge eğrisi şu şekildedir;

Şekil 4. 1988-2013 Yılları Türkiye Beveridge Eğrisi

4.2. KAMU-ÖZEL AYRIMIYLA AÇIK İŞLERİN İNCELENMESİ VE BEVERIDGE EĞRİLERİ

Tablo 6'da ise 1988-2013 yılları arasında yıllar itibariyle, başvurular, işsiz sayıları (İŞKUR ve TÜİK), açık iş sayıları (kamu-özel ve toplam), kamu istihdam sayısı, özel istihdam sayısı ve toplam istihdam yazılmış daha sonra bu verilerle birlikte, kamu ve özel açık işlerin yüzdesi, kamu ve özel açık işlerin oranı ve elde edilen son verilerle birlikte ise kamu ve özel açık işler için VR_{Kamu} ve $VR_{Özel}$ hesaplanmıştır. Kamu ve özel için işsizlik oranları hesaplanamamaktadır çünkü başvurularda kamu-özel ayrımına yer verilmediğinde ayrı işsizlik oranları elde edebilmek söz konusu değildir.

Kamudaki açık işlerin ve özel açık işlerin oranları incelendiğinde, 2002'ye kadar olan süreçte kamudaki açık işlerin oranının ortalama %56, özeldeki açık işlerin oranının ise tahmin edileceği üzere %43 olduğu görülmektedir. Analizin ilk yılına bakıldığında, kamudaki açık işlerin oranı %58,64; özel sektörün oranının ise %41,36 olduğu görülmektedir. İstihdam oranları da açık iş oranlarına yakındır (kamu istihdam oranı: %59,47; özel istihdam oranı: %40,53).

1989'dan 1992'ye kadar, kamudaki açık iş sayılarının toplam açık işler içindeki oranı sırasıyla %56,28, %51,37, %53,48'dir. 1992'de ise %60,7'ye, 1993'te ise %63,25'e artmıştır. Keza, kamu istihdam oranlarının da toplam istihdam oranı içindeki oranı 1989'dan 1992'ye sırasıyla %56,62, %51,82, %53,83 ve %61,47 olarak gerçekleşmiştir. 1992'den 1993' geçişte de bu artış devam etmiş ve %63,84 olmuştur.

Analiz döneminde, kamu istihdam oranları incelendiğinde, 2002 yılının kamudaki açık işlerin oranının hem de kamu istihdam oranının maksimum olduğu dikkate çekmektedir. 2002 yılında kamu açık iş oranı %73,41 kamu istihdam oranı ise %80,43'tür.

2001 yılında Türkiye'de yaşanan ekonomik krizin özellikle işgücü piyasasına etkileri 2002 yılında görülmeye başlanmıştır. 2001 yılında Türkiye ekonomisi, %5,7'lik küçülme yaşamış işsizlik artmış; 2002'de büyüme oranı %6,2 olarak gerçekleşmiş olsa bile, işsizlik artışı devam etmiştir. İşsizlik şehirlerde yüzde 14,9'a ulaşırken, Türkiye genelindeki eğitilmiş gençlerin %30'unun da işsiz olduğu belirlenmiştir (Hürriyet, 2003).

Olumsuz ekonomik konjonktür sonucunda işsizliğin azaltılmasına yönelik olarak 2001 krizi sonrasında devlet, kamu istihdamını bir araç olarak kullanmıştır. Bu amaçla, 1999 yılında Devlet Memurları Sınavı (DMS) ve 2002 yılında ise Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) sistemi uygulanmaya başlanarak, kamu istihdamına ilişkin merkezi sınav sistemine geçilmiştir.

Söz konusu sınavların kamu istihdamını artırmaya yönelik önemli bir araç olduğu Tablo 6'da ve Tablo 7'de yer verilen göstergelerle de desteklenmektedir. Bu çerçevede, 2002 yılında kamu istihdamı analiz döneminin rekorunu kırarak, %80,43'e ulaşmıştır.

2002'den 2003'e geçildiğinde gerek kamu açık iş oranlarında gerekse kamu istihdam oranlarında keskin bir düşüş dikkat çekmektedir. 2002'den 2003'e geçildiğinde kamudaki açık işler %53 azalmıştır. Benzer şekilde, kamu istihdamı da 2002'de %80,43 iken 2003'te %60,34'e düşmüştür. 2004-2006 yılları arasında da kamudaki açık işler %21,57 ile %44,58 arasında; kamudaki istihdam oranı da %28,15-%56,06 arasında değişiklik göstermiştir.

Analiz dönemine ait en keskin düşüş, Tablo 6'da da görüleceği gibi 2006'dan 2007'ye geçiştir. 2006 yılında kamudaki açık iş oranının toplam açık işleri içindeki oranı %21,57 iken, 2007 yılında bu oran %7,86'ya düşmüştür yani %63,5 azalmıştır. Keza tahmin edileceği üzere kamu istihdam oranı da benzer şekildedir. 2006 yılında kamu istihdamının toplam istihdam içindeki payı %28,15 iken 2007 yılında bu oran %44,9 azalmış ve %15,50 olmuştur.

Kamu istihdamının düşmesinin temelde birkaç sebebi vardır. 2002'de iktidara gelen hükümet, istihdam artışını desteklemiş olsa da tercihen uyguladı liberal politikalar çerçevesinde özellikle ekonomik büyümenin olduğu dönemlerde daha çok özel sektör istihdamını teşvik etmektedir.

Yine 2007'den 2008'e geçiş döneminde de benzer durum devam etmektedir. 2008'de de kamudaki açık iş oranlarının toplam açık iş oranları içindeki payı %7,64; kamudaki istihdam oranı ise %8,9 olarak gerçekleşmiş. Açık iş oranı çok fazla değişmemiş olsa da kamu istihdam oranındaki düşüş %42,5'tir. 2008 yılı analiz dönemi içerisinde kam istihdam oranının en düşük olduğu yıldır.

2009 yılı itibariyle kamudaki açık işlerin toplam açık işlerdeki oranı bir önceki yıla göre yaklaşık 2 katına çıkarak %14,0 olmuştur. Kamudaki istihdam oranının artışı, kamudaki açık iş oranlarının artışından da fazladır. Kamu istihdam oranları bir önceki yıla göre %170 artış göstererek %24,04 olmuştur. 2009

yılında da hem kamudaki açık işlerin oranının toplam işlere oranı hem de kamudaki istihdamın toplam istihdama oranı benzerdir.

Burada dikkat çeken bir husus şudur; hükümet, 2008 küresel ekonomik krizi sonrası işsizliği azaltmak, istihdamı artırmak, krizin işgücü piyasasına etkilerine minimum düzeye indirebilmek için kamu istihdamını etkin bir araç olarak kullanmaktadır. Bu çerçevede, hükümetin Keynesyen politika uyguladığını söylemek yanlış olmayacaktır.

2011 yılı itibariyle ise kamudaki açık işler ve kamu istihdamı düşmeye başlamıştır. 2011 yılında kamu açık iş oranının toplam açık işler içindeki oranı %39,7; kamu istihdam oranı ise %27,3 azalmıştır. Bu yıldan itibaren kamudaki açık işlerdeki ve istihdamdaki azalış dikkat çekmektedir.

2012 yılında bir önceki yıla göre kamudaki açık sayısı %83,7 azalarak %1,24 olmuştur. Benzer şekilde, 2012'den 2013 yılına geçişte de kamudaki açık işlerin sayısının toplam açık işler içindeki oranı 0,83'e düşmüştür. Analiz döneminin son yılı olan 2013 yılında, toplam 366.469 açık iş varken, kamudaki açık iş oranı sadece 3048'dir. Kamudaki istihdamın toplam istihdam içerisindeki payı ise yalnızca %9,22'dir.

Tablo 6. Başvurular, İşsiz Sayısı, Açık İşler (Kamu-Özel)

Yıllar	İşsiz Sayısı (TÜİK) (kayıtsız)	İşsiz Sayısı (İŞKUR) (kayıtlı)	Başvurular (İŞKUR)	Açık İşler				
				Kamu	%	Özel	%	Toplam
1988	1637000	1162548	2048729	149426	58,63	105411	41,36	254837
1989	1709000	1009843	2233540	159143	56,28	123616	43,77	282759
1990	1611000	896132	2189783	150840	51,37	142790	48,62	293630
1991	1722000	825567	2042623	143827	53,47	125131	46,52	268958
1992	1805000	775901	2102615	182855	60,70	118379	39,29	301234
1993	1814000	609119	1794131	176207	63,24	102390	36,75	278597
1994	1870000	469345	1311350	145350	57,95	105428	42,04	250778

1995	1700000	401292	1018182	139605	51,25	132979	48,78	272584
1996	1502000	416795	990872	130753	49,00	136051	50,99	266804
1997	1551000	463323	1058837	141084	59,16	97387	40,83	238471
1998	1606000	465235	1096185	144253	61,31	91021	38,68	235274
1999	1829000	487525	1082006	128702	57,36	95642	42,63	224344
2000	1497000	730496	1418146	105804	54,12	89757	45,89	195561
2001	1967000	718665	1336776	144658	63,78	81453	35,91	226779
2002	2464000	464228	1293612	102194	73,40	37022	26,59	139216
2003	2493000	587479	1155038	43941	34,01	85258	65,98	129199
2004	2385000	811949	1269976	48868	44,57	60752	55,42	109620
2005	2388000	881261	1401727	34299	30,24	79102	69,75	113401
2006	2328000	1061853	1507449	32626	21,57	118606	78,42	151232
2007	2377000	696538	1797601	11886	7,857318	139387	92,14	151273
2008	2611000	987840	2034778	10996	7,643489	132865	92,35	143861
2009	3471000	1888349	1435024	17347	13,99753	106582	86,00	123929
2010	3046000	1414541	1217936	41653	16,31998	213574	83,68	255227
2011	2615000	1844965	1398355	40872	9,835071	374702	90,16	415574
2012	2518000	2372262	2296325	2480	1,240056	197511	98,75	199991
2013	2747000	2610969	2359304	3048	0,831721	363421	99,16	366469

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 7. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kamu İstihdam Oranı, Özel İstihdam Oranı, Kamu ve Özel Açık İş Oranları

Yıllar	Kamu İstihdam Oranı	Özel İstihdam Sayısı	Özel İstihdam Oranı	Toplam İstihdam	VR _{Kamu}	VR _{Özel}
1988	59,47	101767	40,53	251120	0,500	0,509
1989	56,52	116027	43,48	266874	0,513	0,516
1990	51,82	136460	48,18	283243	0,507	0,511
1991	53,83	124471	46,17	269577	0,498	0,501
1992	61,47	114722	38,53	297765	0,500	0,508
1993	63,84	96571	36,16	267088	0,508	0,515
1994	59,08	99211	40,92	242466	0,504	0,515
1995	52,77	124728	47,23	264111	0,500	0,516
1996	53,42	113331	46,58	243280	0,502	0,546
1997	61,70	84501	38,30	220615	0,509	0,535
1998	65,92	74415	34,08	218354	0,501	0,550
1999	60,88	79000	39,12	201942	0,511	0,548

2000	58,52	76986	41,48	185610	0,493	0,538
2001	67,24	70108	32,76	213998	0,501	0,537
2002	80,43	24482	19,57	125071	0,504	0,602
2003	60,34	25939	39,66	65398	0,527	0,767
2004	56,06	33504	43,94	76257	0,533	0,645
2005	40,10	48932	59,90	81685	0,512	0,618
2006	28,15	61703	71,85	85882	0,574	0,658
2007	15,50	94108	84,50	111375	0,408	0,597
2008	8,90	99841	91,10	109595	0,530	0,571
2009	24,04	89842	75,96	118278	0,379	0,543
2010	22,50	159050	77,50	205231	0,474	0,573
2011	16,36	304187	83,64	363672	0,407	0,552
2012	24,73	418939	75,27	556587	0,018	0,320
2013	9,22	609636	90,78	671578	0,047	0,373

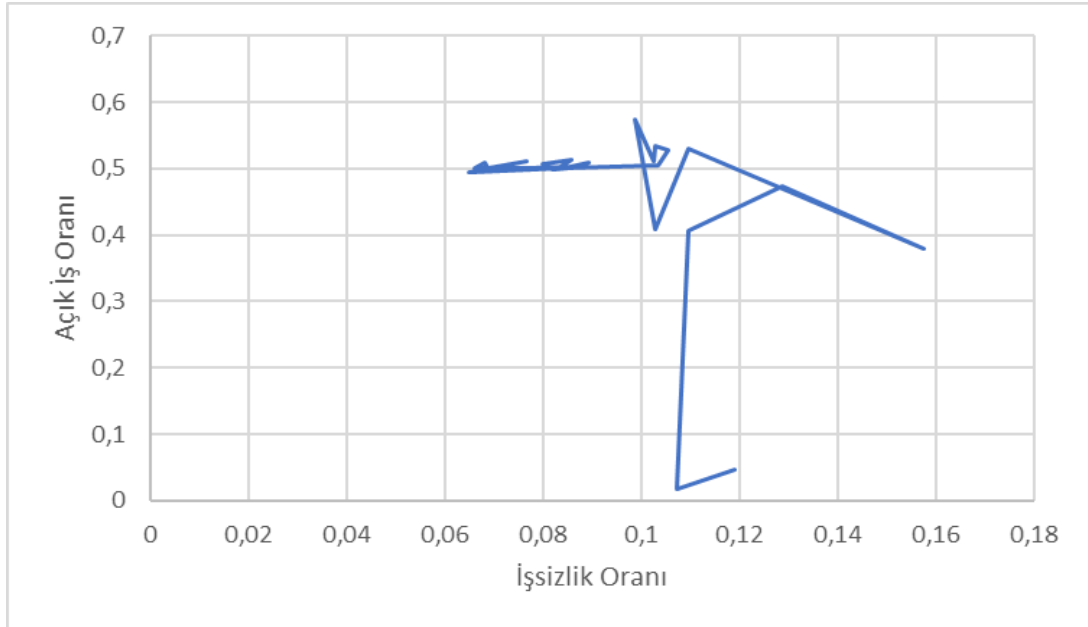
Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2007 ve sonrasına bakıldığında, 2008 küresel finansal krizinin hemen ardındaki yıllar haricinde, özellikle büyüme dönemlerinde kamu istihdamı işsizliği azaltmak için bir araç olması anlayışı bırakılmaya başlanmıştır. Bu durum da hükümetin Keynesyen politika uyguladığının bir başka göstergesidir.

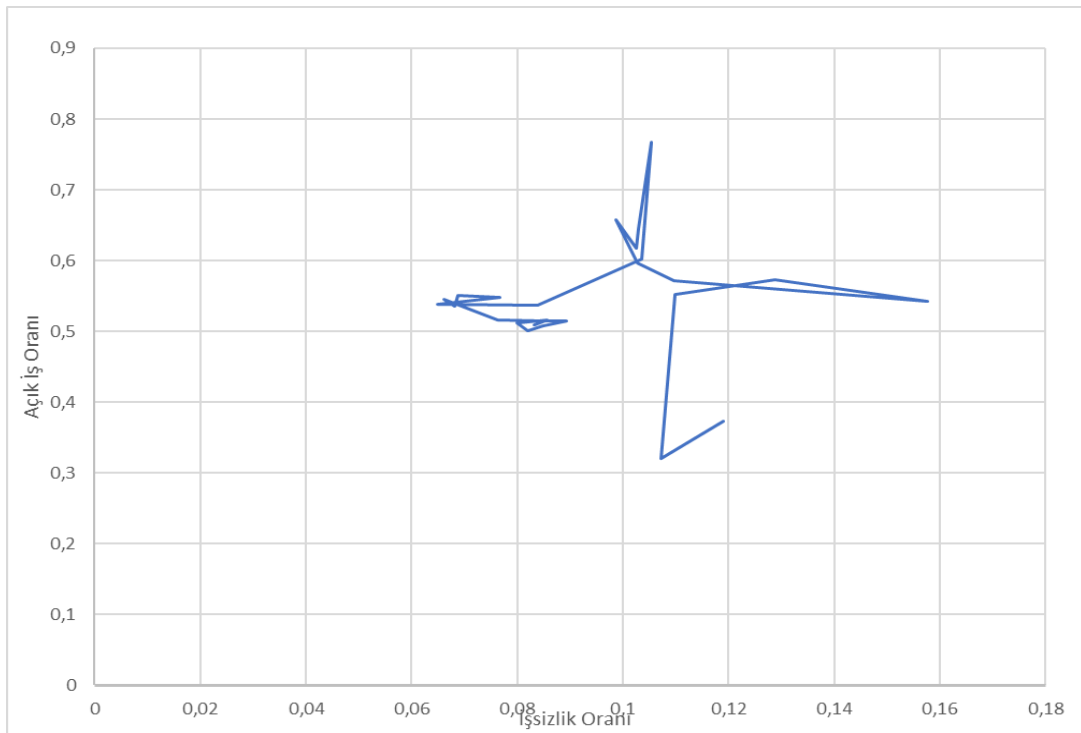
Bilindiği üzere, Beveridge eğrisi X ekseninde işsizlik oranı; Y ekseninde ise açık iş oranıyla çizilir. Ancak; kamu sektörü işsizlik oranı ve özel sektör işsizlik oranı ayrımıyla işsizlik oranları bulunmamaktadır. Zaten böyle bir veri olması da beklenemez çünkü, insanlar başvuru esnasında genellikle böyle bir tercih belirtmemektedirler.

Dolayısıyla, kamu ve özel ayrımıyla işsizlik oranlarına ilişkin veri olmadığından, kamu sektörü Beveridge eğrisi ve özel sektör Beveridge eğrisi, toplam işsizlik oranlarıyla ve hesaplanan kamu açık iş oranları ve özel iş oranları ile çizilmiştir. Kamu sektörü Beveridge eğrisi Şekil 5'te; özel sektör Beveridge eğrisi ise Şekil 6'da sunulmaktadır. Şekiller incelendiğinde, yukarıda sözel olarak ifade edilen kamu ve özel sektördeki açık iş oranlarına ilişkin keskin değişiklikler görülmektedir.

Şekil 5. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kamu Sektörü Beveridge Eğrisi

Şekil 6. 1988-2013 Yılları Arasındaki Özel Sektör Beveridge Eğrisi

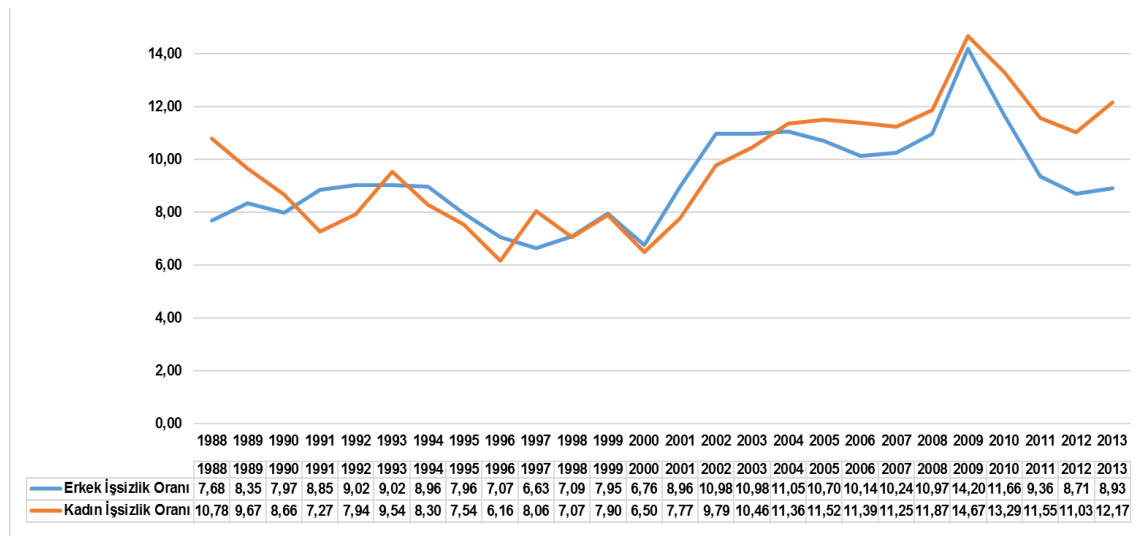
4.3. KADIN-ERKEK AYRIMIYLA AÇIK İŞLERİN İNCELENMESİ ve BEVERİDGE EĞRİLERİ

Tablo 8’de ise Tablo 6 ve Tablo 7 gibi yıllar itibariyle bu kez kadın – erkek ayrımı dikkate alınarak başvurular, işgücü, işsiz sayısı, açık sayısı ve istihdam sayısı yazılmış; daha sonra ise işsiz sayısının işgücüne bölünmesiyle birlikte her yıl için kadın işsizlik oranı, erkek işsizlik oranı, kadın açık iş oranı, erkek açık iş oranı ve açık iş oranının birbirine bölünmesiyle ise θ değeri kadınlar ve erkekler için elde edilmiştir. Ancak, bu oran 2005 yılına kadar hesaplanabilmiştir çünkü açık iş oranlarının kadın-erkek olarak ayrımı 2006 yılı itibariyle son bulmuştur.

OECD veri tabanından, analiz dönemindeki işsizlik oranları incelendiğinde, erkekler için %6,63-14,20 (ortalama: 9,23); kadınlar için ise %6,16-14,67 arasında (ortalama: 9,75) değişiklik göstermektedir.

Analiz döneminin ilk üç yılında aşağıdaki şekilde de yer verildiği üzere, kadın işsizlik oranı, erkek işsizlik oranının üstünde bir seyir izlemektedir.

Şekil 7. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kadın ve Erkek İşsizlik Oranları

Kaynak: <https://stats.oecd.org/>

Ancak, ilk üç yıl sonrasında, 1991 ve 1992'te ise kadın işsizlik oranları erkek işsizlik oranlarının gerisindedir. 1993'te ise kadın işsizlik oranı, erkek işsizlik oranının çok az üzerindedir. 1994-1996 yılları arasında da erkek işsizlik oranı kadın işsizlik oranının üzerindedir. Bu durum, ufak değişikliklerle birlikte 2004 yılına kadar devam etmiştir. 2004 yılından itibaren ise analiz döneminin son yılı olan 2013 yılına kadar kadın işsizlik oranı, erkek işsizlik oranının sürekli üzerinde kalmıştır.

Kadınların işgücüne katılım oranında da ciddi bir artış gerçekleşmemesine rağmen, 2002 yılından itibaren kadınlara ayrılan açık işlerde azalış dikkat çekmektedir. Açık işlere yönelik olarak kadın-erkek ayrımının yapıldığını son yıl, bu oran %7,03 olmuştur. Hatta 2003'te açık işlerin sadece %5'i kadınlara yöneliktir.

Bu değişimin sosyoekonomik boyutu önemlidir. Kreş sayısının ya da desteğini yetersizliği, kadınların her işe uygun olmayacağına düşünülmesi, kadının ev işlerini yapması başlıca görevi olarak görülmesi vb. sebeplerden ötürü erkekler tercih edilmektedir o yüzden kadınlara ayrılan işler azdır.

İşgücü piyasası katılımını gösteren θ incelendiğinde, 1988-2005 arasındaki sadece 5 yılda (1991, 1992, 1994, 1995 ve 1996) V/U değeri olan θ kadınlarda daha yüksektir. Bu durumda işsizlik oranındaki sonuca tahmin edildiği üzere benzerdir. Üstelik bu yıllardaki kadın işgücüne katılım oranının 2000'li yıllara çok çok daha yüksektir.

Yani, krize rağmen 1990'lı yılların başında kadınların iş bulabilmesinin daha rahat olduğu, işgücü piyasasının kadınların lehine işlediği söylenebilir.

1988-2013 yıllarına ait veriler ve hesaplanan değerler Tablo 8, Tablo 9 ve Tablo 10'da gösterilmektedir.

Tablo 8. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kadın-Erkek İşgücü, İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

Yıllar	Başvurular-İşsizlik							
	Erkek	İşgücü Erkek (TÜİK)	İşsiz Erkek (TÜİK)	İşgücü Kadın (TÜİK)	İşsiz Sayısı Kadın (TÜİK)	Toplam İşgücü	Erkek İşsizlik Oranı (%) (OECD)	Kadın İşsizlik Oranı (%) (OECD)
1988	295940	13536000	1017000	5854000	621000	19391000	7,68	10,78
1989	413050	13663000	1115000	6267000	593000	19930000	8,35	9,67
1990	512660	13990000	1088000	6160000	523000	20150000	7,97	8,66
1991	524491	14665000	1270000	6345000	452000	21010000	8,85	7,27
1992	638543	15002000	1321000	6262000	484000	21264000	9,02	7,94
1993	410596	15045000	1323000	5268000	491000	20314000	9,02	9,54
1994	242236	15552000	1361000	6324000	509000	21876000	8,96	8,30
1995	207611	15858000	1230000	6427000	470000	22286000	7,96	7,54
1996	291856	16182000	1115000	6514000	387000	22697000	7,07	6,16
1997	359599	16464000	1064000	6291000	487000	22755000	6,63	8,06
1998	332640	16848000	1162000	6537000	445000	23385000	7,09	7,07
1999	348404	17025000	1312000	6852000	518000	23878000	7,95	7,90
2000	586045	16890000	1111000	6188000	387000	23078000	6,76	6,50
2001	252328	17040000	1485000	6451000	482000	23491000	8,96	7,77
2002	263062	17058000	1826000	6760000	638000	23818000	10,98	9,79
2003	452476	17086000	1830000	6555000	663000	23640000	10,98	10,46
2004	485974	16348000	1762000	5669000	622000	22016000	11,05	11,36
2005	379899	16704000	1746000	5750000	642000	22454000	10,70	11,52
*2006	416015	16836000	1671000	5916000	658000	22751000	10,14	11,39
2007	311421	17098000	1716000	6016000	660000	23114000	10,24	11,25
2008	383545	17476000	1877000	6329000	734000	23805000	10,97	11,87
2009	500482	17898000	2491000	6851000	979000	24748000	14,20	14,67
2010	437612	18257000	2088000	7383000	959000	25641000	11,66	13,29
2011	450610	18867000	1730000	7859000	885000	26725000	9,36	11,55
2012	309556	19147000	1635000	8192000	883000	27339000	8,71	11,03
2013	355727	19597000	1714000	8674000	1033000	28271000	8,93	12,17

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 9. 1988-2005 Yılları Arasındaki Kadın-Erkek Açık İşler

AÇIK İŞLER					
Yıllar	Erkek	%	Kadın	%	Toplam
1988	176873	69,40633	77964	30,59367	254837
1989	200520	70,91551	82239	29,08449	282759
1990	200959	68,43953	92671	31,56047	293630
1991	183397	68,18797	85561	31,81203	268958
1992	215723	71,6131	85511	28,3869	301234
1993	205329	73,70108	73268	26,29892	278597
1994	172622	68,83459	78156	31,16541	250778
1995	179247	65,75845	93337	34,24155	272584
1996	187049	70,10727	79755	29,89273	266804
1997	183890	77,1121	54581	22,8879	238471
1998	184783	78,53949	50491	21,46051	235274
1999	181550	80,92483	42794	19,07517	224344
2000	152575	78,01913	42986	21,98087	195561
2001	183797	81,04675	42982	18,95325	226779
2002	126356	90,76256	12860	9,237444	139216
2003	122523	94,83278	6676	5,167223	129199
2004	102808	93,78581	6812	6,214194	109620
2005	105427	92,96832	7974	7,031684	113401
2006					151232
2007					151273
2008					143861
2009					123929
2010					255227
2011					415574
2012					199991
2013					366469

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 10. 1988-2013 Yılları Arasındaki Kadın – Erkek İstihdam Sayısı ve İstihdam Oranları

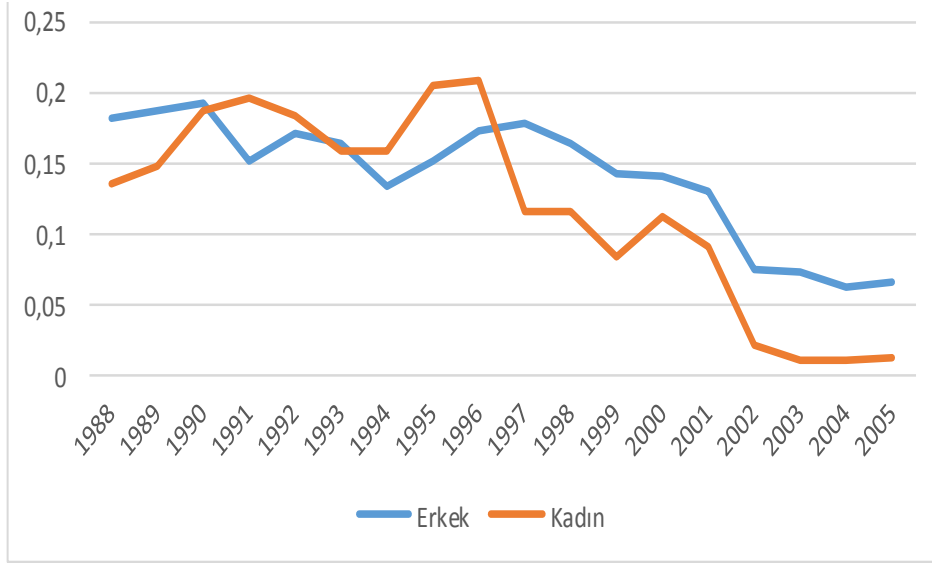
Yıllar	Erkek İstihdam Sayısı	Erkek İstihdam Oranı	Kadın İstihdam Sayısı	Kadın İstihdam Oranı	Toplam İstihdam
1988	12520000	0,71	5234000	0,29	17754000
1989	12548000	0,69	5674000	0,31	18222000
1990	12901000	0,70	5637000	0,30	18538000

1991	13395000	0,69	5893000	0,31	19288000
1992	13682000	0,70	5778000	0,30	19460000
1993	13722000	0,74	4777000	0,26	18499000
1994	14191000	0,71	5815000	0,29	20006000
1995	14628000	0,71	5958000	0,29	20586000
1996	15067000	0,71	6127000	0,29	21194000
1997	15399000	0,73	5804000	0,27	21203000
1998	15686000	0,72	6092000	0,28	21778000
1999	15713000	0,71	6335000	0,29	22048000
2000	15780000	0,73	5801000	0,27	21581000
2001	15555000	0,72	5969000	0,28	21524000
2002	15232000	0,71	6122000	0,29	21354000
2003	15256000	0,72	5891000	0,28	21147000
2004	14585000	0,74	5047000	0,26	19632000
2005	14958000	0,75	5108000	0,25	20066000
2006	15165000	0,74	5258000	0,26	20423000
2007	15382000	0,74	5356000	0,26	20738000
2008	15598000	0,74	5595000	0,26	21193000
2009	15406000	0,72	5871000	0,28	21277000
2010	16170000	0,72	6425000	0,28	22595000
2011	17137000	0,71	6973000	0,29	24110000
2012	17512000	0,71	7309000	0,29	24821000
2013	17883000	0,70	7641000	0,30	25524000

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Söz konusu verileri ışığında, 1988-2005 yılları için kadın ve erkekler için elde edilen θ değerlerine ilişkin değişimler Şekil 8'de sunulmaktadır.

Daha önce de yer verildiği üzere θ , açık iş oranı/ işsizlik oranının olduğundan, θ değerinin artması, daha kolay iş bulabilme durumunu ifade eder. Şekil 7 incelendiğinde, Türkiye için 1990'ların başlarında kadınlar için işgücü piyasasının daha iyi olduğu, ancak 1990'ların sonuna doğru bu durumun tam tersine döndüğü Şekil 7'de yer alan grafikte açıkça görülmektedir. Grafik 2005 yılına kadar olan dönemi göstermektedir, çünkü açık işler için kadın-erkek ayrımı 2005 itibarıyla son bulmuştur.

Şekil 8. 1988-2005 Yılları Arasındaki Kadın-Erkek θ Değerleri**Tablo 11.** Kadın ve Erkek İşgücüne Katılım Oranları (OECD), VR ve θ Değerleri

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam	VR Erkek	θ Erkek	VR Kadın	θ Kadın
1988	84,8	36,0	60,1	0,014	0,181	0,015	0,136
1989	84,0	38,0	60,7	0,016	0,188	0,014	0,148
1990	83,6	36,0	59,4	0,015	0,192	0,016	0,187
1991	83,7	36,3	60,0	0,014	0,153	0,014	0,197
1992	83,0	34,7	58,8	0,016	0,172	0,015	0,184
1993	81,6	28,5	55,0	0,015	0,164	0,015	0,158
1994	82,0	33,2	57,5	0,012	0,134	0,013	0,160
1995	81,1	32,7	56,8	0,012	0,152	0,015	0,205
1996	80,6	32,3	56,4	0,012	0,173	0,013	0,209
1997	80,1	30,4	55,2	0,012	0,178	0,009	0,116
1998	80,0	30,7	55,3	0,012	0,164	0,008	0,116
1999	79,0	31,4	55,2	0,011	0,144	0,007	0,085
2000	76,9	28,0	52,4	0,010	0,142	0,007	0,113
2001	76,1	28,5	52,3	0,012	0,130	0,007	0,092
2002	75,1	29,5	52,3	0,008	0,075	0,002	0,021
2003	74,0	28,1	51,1	0,008	0,073	0,001	0,011
2004	74,6	25,2	49,6	0,007	0,063	0,001	0,012
2005	75,0	25,2	49,8	0,007	0,065	0,002	0,014
2006	74,4	25,6	49,8				
2007	74,4	25,7	49,8				
2008	74,8	26,7	50,6				

2009	75,2	28,4	51,7				
2010	75,4	30,2	52,7				
2011	76,4	31,5	53,8				
2012	75,8	32,3	54,0				
2013	76,3	33,7	55,0				

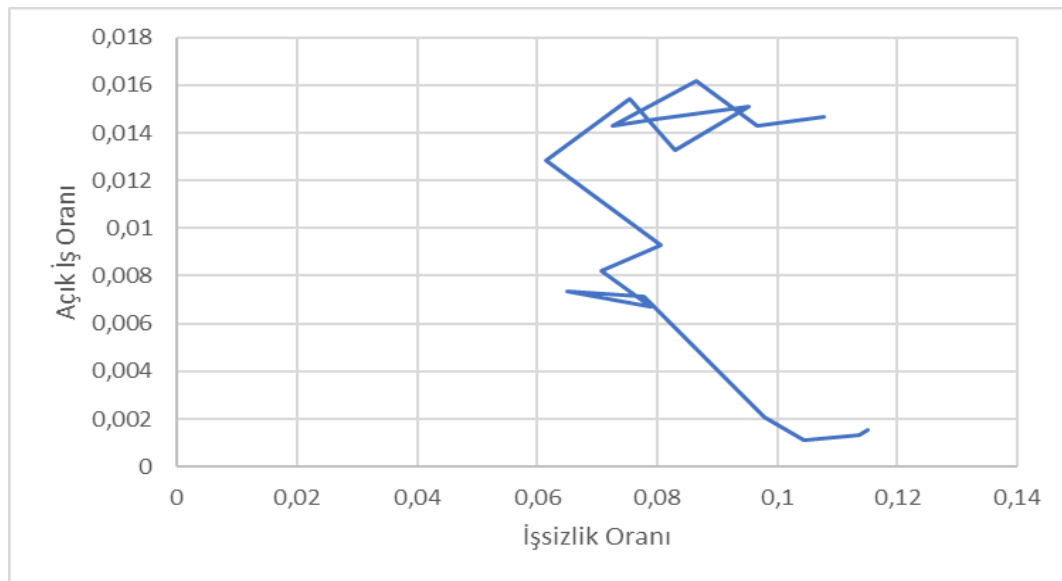
Kaynak: <https://stats.oecd.org/>

4.1.1. Kadın ve Erkek Beveridge Eğrileri

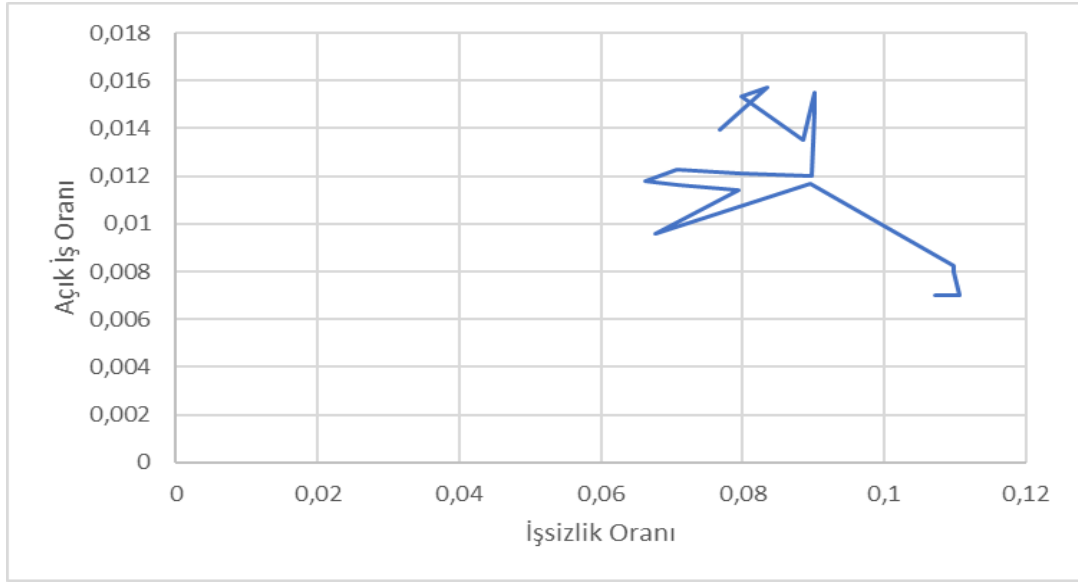
Yukarıda da ifade edildiği gibi, 2005 yılına kadar açık işleri kadın ve erkek ayrımıyla yer veriliyordu. Yani işverenler, yayımladıkları iş ilanlarında, kadın ya da erkek işçi istihdama etmek istediklerini belirtebiliyorlardı.

Ancak, 2006 yılı itibariyle bu ayrıma son verilmiştir. Dolayısıyla, kadın ve erkek açık iş oranları, hesaplanan açık iş oranları ile birlikte 1988-2005 yılları için Şekil 9'da kadın Beveridge eğrisi, Şekil 10'da ise erkek Beveridge eğrisi çizilmiştir. Söz konusu grafikler, tıpkı genel Beveridge eğrisi gibi verilerin sözel yorumlarında öne çıkan değişimleri desteklemektedir.

Şekil 9. 1988-2005 Yılları Arasında Kadın Beveridge Eğrisi

Şekil 10. 1988-2005 Yılları Arasındaki Erkek Beveridge Eğrisi

5. BÖLÜM

İŞKUR İSTATİSTİK YILLARINDA YER ALAN 1988 - 2013 YILLARI ARASINDAKİ MESLEKLERİN İNCELENMESİ

5.1. 1988-2013 Yılları Arasındaki Mesleklerin İncelenmesi

Beşinci bölüm itibariyle meslekler incelenmeye başlanmıştır. Bu bölümde, kadın erkek ayrımı ya da kamu-özel ayrımı göz önüne alınmadan 1988-2013 yılları için her yıl ayrı ayrı olmak üzere 70 meslek için öncelikle başvurular, açık işler, istihdam, işsiz sayısı verileri derlenmiş ve söz konusu verilerle birlikte her meslek için ayrı ayrı işsizlik oranı ve açık iş oranı hesaplanmıştır. Daha sonra ise açık iş oranının ve işsizlik oranının birbirine bölünmesiyle birlikte θ elde edilmiştir.

1988 yılı incelendiğinde θ değeri, 0-26 arasında değişiklik göstermektedir. 71 meslek incelendiğinde aşağıdaki Tablo 12’de görüleceği üzere, θ değerleri birbirine oldukça yakındır, ancak burada θ değeri 26,2 olan “Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)” ve “Tütün ve sigara imali işçileri (29)” ön plan çıkmaktadır. 1980’lerin sonunda söz konusu mesleklerin niteliksiz işgücü için çok iyi bir istihdam aracı olduğu söylenebilir. Yine bu yıllarda, tütün ve sigara üretimi devlet eliyle işletildiğinden bu aracı devlet kontrolünde kullanmak zor değildir.

Tablo 12. 1988 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1988						θ (V/U)
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz Sayısı	U	V	
Kimyager ve fizikçi (1)	733	89	113	2179	0,21	0,44	0,0408
Mimar ve mühendis (2)	2156	457	398	7097	0,22	0,53	0,0644

Teknik ressam (3)	1403	176	164	4364	0,27	0,52	0,0403
Topograf ve teknisyenler (4)	4456	791	743	11583	0,26	0,52	0,0683
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	95	23	24	232	0,29	0,49	0,0991
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	68	8	7	420	0,3	0,53	0,0190
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	184	48	30	636	0,38	0,62	0,0755
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	3290	682	621	8550	0,21	0,52	0,0798
Yöneticiler (9)	598	42	62	2287	0,21	0,40	0,0184
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	2553	483	448	9448	0,22	0,52	0,0511
Muhasebeci ve kasadar (11)	6176	386	359	26205	0,27	0,52	0,0147
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	517	102	133	2593	0,47	0,43	0,0393
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	42943	2694	2742	254675	0,22	0,50	0,0106
Satış işçileri (13)	348	142	109	405	0,39	0,57	0,3506
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	3300	946	868	4372	0,5	0,52	0,2164
Garsonlar ve barmenler (15)	1842	454	408	3193	0,43	0,53	0,1422
Öteki hizmet işçileri (16)	1014	711	645	3916	0,33	0,52	0,1816
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	87784	90443	90299	3447	0,33	0,50	26,2382
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	657	329	300	1247	0,31	0,52	0,2638
Madenciler, taşocakçılar (19)	521	427	626	2486	0,28	0,41	0,1718
Metal işlemcileri (20)	645	211	169	2857	0,25	0,56	0,0739
Ağaç hazırlama işçileri (21)	20	10	10	207	0,29	0,50	0,0483
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	2	0	0	16	0,38	#SAYI/0!	0,0000
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	12	52	12	36	0,055	0,81	1,4444

Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	324	142	60	1158	0,38	0,70	0,1226
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	653	257	46	2580	0,26	0,85	0,0996
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	27	24	15	514	0,27	0,62	0,0467
Debağlar ve deri işçileri (27)	2	0	0	16	0,57	#SAYI/0!	0,0000
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	952	362	307	1705	0,52	0,54	0,2123
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	4	506	496	84	0,89	0,50	6,0238
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	2545	666	407	10413	0,41	0,62	0,0640
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	556	273	200	1718	0,65	0,58	0,1589
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	349	74	55	1291	0,53	0,57	0,0573
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	1553	112	126	5404	0,43	0,47	0,0207
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	21	2	8	220	0,15	0,20	0,0091
Demirci (genel) (35)	144	41	32	1288	0,16	0,56	0,0318
Soğuk demirci (36)	441	65	52	956	0,51	0,56	0,0680
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	1865	259	201	5364	0,48	0,56	0,0483
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	53	24	14	131	0,57	0,63	0,1832
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	25	12	2	63	0,69	0,86	0,1905
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	6616	1381	1426	17267	0,37	0,49	0,0800
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	5288	1229	1201	11357	0,32	0,51	0,1082
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2498	1188	1130	7335	0,033	0,51	0,1620
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	1315	361	345	4655	0,26	0,51	0,0776

Elektrik tesisatçıları (44)	8560	1668	1547	19370	0,35	0,52	0,0861
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	476	125	108	1326	0,46	0,54	0,0943
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	16	17	0	24	0,27	1,00	0,7083
Sıhhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	1666	316	251	4788	0,34	0,56	0,0660
Kaynakçılar ve püremüzcüler (48)	7005	821	850	27391	0,39	0,49	0,0300
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	4796	999	933	10459	0,35	0,52	0,0955
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	125	119	106	201	0,33	0,53	0,5920
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	276	130	104	514	0,39	0,56	0,2529
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	5	2	0	6	0,14	1,00	0,3333
Müretipler, matbaa işçileri (53)	629	211	142	1324	0,52	0,60	0,1594
İnşaat boyacıları (54)	1355	151	157	3836	0,38	0,49	0,0394
Öteki boyacılar (55)	849	148	146	2356	0,46	0,50	0,0628
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	35	21	17	3186	0,07	0,55	0,0066
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	481	153	148	1406	0,42	0,51	0,1088
Beton kalıpcısı (58)	563	155	103	1633	0,36	0,60	0,0949
İnşaat beton demiri işçisi (59)	183	72	58	740	0,38	0,55	0,0973
Marangozlar ve doğramacılar (60)	3004	505	480	11450	0,34	0,51	0,0441
Sıvacılar (61)	651	103	88	2114	0,37	0,54	0,0487
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	292	84	69	482	0,37	0,55	0,1743
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	604	254	198	1378	0,42	0,56	0,1843
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	2136	562	488	4037	0,37	0,54	0,1392
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	180	105	119	519	0,4	0,47	0,2023
Vinç ve ceraskal	202	67	32	610	0,42	0,68	0,1098

operatörleri (66)							
İnşaat makinaları operatörleri (67)	1789	599	538	3627	0,42	0,53	0,1652
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1342	226	210	3124	0,38	0,52	0,0723
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	29514	4173	4297	67427	0,44	0,49	0,0619
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	4880	585	343	12749	0,58	0,63	0,0459
Beden işçisi (71)	142158	135884	134029	550800	0,28	0,50	0,2467

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

1989 yılı da 1988 yılına benzer nitelikler göstermektedir. En düşük işsizlik oranı 0,26 ile “Tütün ve sigara imali işçileri (29)”dir. Meslekler hakkındaki işsizlik oranları 0,26 ile 0,92 arasında değişiklik göstermektedir. Tıpkı 1988’de olduğu gibi θ değerleri birbirine oldukça yakındır, ancak burada da en yüksek θ değeri 1988 gibi 25,2 olan “Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)”dır. “Tütün ve sigara imali işçileri (29)”, “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)”, “Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)” de ön plana çıkan, istihdamın görece kolay olduğu mesleklerdendir. 1989 yılındaki θ ’ya ilişkin verileri yer aldığı, Tablo 13 aşağıda sunulmaktadır;

Tablo 13. 1989 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1989						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ
Kimyager ve fizikçi (1)	954	192	180	1893	0,77	0,52	0,1014
Mimar ve mühendis (2)	3304	757	556	5951	0,72	0,58	0,1272
Teknik ressam (3)	1721	171	139	3704	0,68	0,55	0,0462
Topograf ve teknisyenler (4)	6754	1549	1012	10787	0,71	0,60	0,1436
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	406	70	52	402	0,71	0,57	0,1741

Eczacı, eczacı yardımcı ve beslenme uzmanı (6)	105	15	12	335	0,64	0,56	0,0448
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	733	195	136	910	0,66	0,59	0,2143
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	4663	751	670	8558	0,77	0,53	0,0878
Yöneticiler (9)	808	101	75	1731	0,74	0,57	0,0583
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	2434	600	538	7467	0,74	0,53	0,0804
Muhasebeci ve kasadar (11)	7703	561	512	20587	0,71	0,52	0,0273
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	42	83	72	1499	0,71	0,54	0,0554
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	57897	4761	3691	188720	0,75	0,56	0,0252
Satış işçileri (13)	1035	213	204	505	0,61	0,51	0,4218
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	4959	969	844	5511	0,55	0,53	0,1758
Garsonlar ve barmenler (15)	2616	667	569	2821	0,5	0,54	0,2364
Öteki hizmet işçileri (16)	1587	919	850	3602	0,67	0,52	0,2551
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	78467	79862	79682	3169	0,68	0,50	25,2010
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	891	297	316	1316	0,71	0,48	0,2257
Madenciler, taşocakçılar (19)	572	1282	1256	2058	0,71	0,51	0,6229
Metal işlemcileri (20)	981	230	142	2660	0,72	0,62	0,0865
Ağaç hazırlama işçileri (21)	52	57	55	132	0,69	0,51	0,4318
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	20	16	8	24	0,77	0,67	0,6667
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	19	2	0	40	0,63	1,00	0,0500
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	858	323	249	1594	0,74	0,56	0,2026
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1826	921	860	2880	0,78	0,52	0,3198
Kasarlayıcı, boyacı ve	153	101	90	213	0,63	0,53	0,4742

öteki dokuma işçileri (26)							
Debağlar ve deri işçileri (27)	8	9	4	11	0,4	0,69	0,8182
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1570	493	460	1774	0,48	0,52	0,2779
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	232	640	639	273	0,26	0,50	2,3443
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	6026	1534	1318	10333	0,59	0,54	0,1485
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	1775	1013	848	2301	0,46	0,54	0,4402
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	432	88	60	811	0,33	0,59	0,1085
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	1987	313	236	4789	0,52	0,57	0,0654
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	96	21	16	188	0,82	0,57	0,1117
Demirci (genel) (35)	185	18	15	1250	0,85	0,55	0,0144
Soğuk demirci (36)	577	53	38	967	0,46	0,58	0,0548
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	3356	608	488	4418	0,44	0,55	0,1376
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	140	31	16	179	0,57	0,66	0,1732
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	68	53	51	92	0,4	0,51	0,5761
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	8804	1964	1595	16062	0,62	0,55	0,1223
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	6850	1079	847	11567	0,64	0,56	0,0933
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2943	870	798	7087	0,66	0,52	0,1228
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2021	604	368	4173	0,69	0,62	0,1447
Elektrik tesisatçıları (44)	12272	2209	2008	19163	0,63	0,52	0,1153
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	781	405	67	1347	0,62	0,86	0,3007
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	13	1	1	24	0,77	0,50	0,0417
Sıhhi tesisatçıları ve	2494	356	329	4802	0,63	0,52	0,0741

boru tesisatçıları (47)							
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	10189	1200	1038	25951	0,58	0,54	0,0462
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	5687	910	748	9592	0,61	0,55	0,0949
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	492	409	186	288	0,72	0,69	1,4201
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	286	44	61	578	0,67	0,42	0,0761
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	5	10	8	5	0,83	0,56	2,0000
Müretipler, matbaa işçileri (53)	716	175	179	959	0,36	0,49	0,1825
İnşaat boyacıları (54)	2135	243	192	3974	0,59	0,56	0,0611
Öteki boyacılar (55)	1157	148	133	2192	0,5	0,53	0,0675
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	53	14	15	2973	0,92	0,48	0,0047
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	963	179	149	1486	0,62	0,55	0,1205
Beton kalıpcısı (58)	814	145	89	1696	0,69	0,62	0,0855
İnşaat beton demiri işçisi (59)	207	52	9	726	0,65	0,85	0,0716
Marangozlar ve doğramacılar (60)	3741	654	500	9695	0,6	0,57	0,0675
Sıvacılar (61)	1366	135	116	2347	0,63	0,54	0,0575
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	483	47	41	680	0,64	0,53	0,0691
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1426	542	441	1696	0,57	0,55	0,3196
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	2675	506	427	3620	0,57	0,54	0,1398
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	181	94	77	519	0,59	0,55	0,1811
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	615	37	41	698	0,65	0,47	0,0530
İnşaat makinaları operatörleri (67)	2560	344	302	4254	0,61	0,53	0,0809
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	2536	228	174	4053	0,62	0,57	0,0563
Ağır vasıta	47128	3589	3534	70587	0,55	0,50	0,0508

şoförleri/diğer şoförler (69)							
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	8764	633	434	12861	0,39	0,59	0,0492
Beden işçisi (71)	223864	164477	138064	477530	0,68	0,54	0,3444

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

1990 yılı itibariyle, işsizlik oranları, açık iş oranları ve θ değerlerinde bazı dönüşümler görülmektedir. Örneğin 1990 yılında 1988 ve 1989 yıllarında ön plana çıkan “Tütün ve sigara imali işçileri (29)”, “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)”, “Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)” gibi mesleklerde θ değerleri açısından öne çıkan belirginlik kaybolmuştur. Hesaplanan θ değerleri genellikle birbirine yakındır. Hesaplanan değerler Tablo 14’te yer almaktadır.

Tablo 14. 1990 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1990						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ
Kimyager ve fizikçi (1)	1212	154	131	1899	0,8	0,540	0,675
Mimar ve mühendis (2)	4608	1014	635	6156	0,8	0,615	0,769
Teknik ressam (3)	2067	166	172	3268	0,69	0,491	0,712
Topograf ve teknisyenler (4)	7770	936	997	11398	0,74	0,484	0,654
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	379	63	49	482	0,74	0,563	0,760
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	157	48	34	299	0,62	0,585	0,944
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	353	152	138	853	0,74	0,524	0,708
Öteki profesyonel teknik ve ilgili	5341	795	708	8684	0,8	0,529	0,661

personel (8)							
Yöneticiler (9)	1305	124	124	1744	0,78	0,500	0,641
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	3066	740	672	5793	0,72	0,524	0,728
Muhasebeci ve kasadar (11)	11170	809	750	21100	0,73	0,519	0,711
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	805	112	80	985	0,7	0,583	0,833
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	71644	4998	4722	157109	0,79	0,514	0,651
Satış işçileri (13)	771	643	589	640	0,65	0,522	0,803
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	5881	1235	1104	5855	0,53	0,528	0,996
Garsonlar ve barmenler (15)	3449	2045	1889	3175	0,51	0,520	1,019
Öteki hizmet işçileri (16)	2050	1537	1530	2989	0,67	0,501	0,748
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	82780	83193	83152	2666	0,78	0,500	0,641
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	872	260	328	1053	0,66	0,442	0,670
Madenciler, taşocakçılar (19)	740	683	708	1425	0,76	0,491	0,646
Metal işlemcileri (20)	930	255	264	2401	0,77	0,491	0,638
Ağaç hazırlama işçileri (21)	57	41	39	61	0,061	0,513	8,402
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	7	1	0	14	0,53	1,000	1,887
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	6	16	15	33	0,7	0,516	0,737
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	1086	643	681	1203	0,84	0,486	0,578
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1438	1495	1232	2218	0,81	0,548	0,677
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	42	16	24	143	0,72	0,400	0,556
Debağlar ve deri işçileri (27)	29	10	9	32	0,71	0,526	0,741

Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1800	684	645	1764	0,5	0,515	1,029
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	113	725	486	306	0,29	0,599	2,064
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	5709	1873	1739	10386	0,63	0,519	0,823
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	2249	1595	1186	2512	0,63	0,574	0,910
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	507	161	150	909	0,41	0,518	1,263
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	2438	394	388	4592	0,56	0,504	0,900
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	36	69	72	112	0,71	0,489	0,689
Demirci (genel) (35)	224	21	20	1004	0,84	0,512	0,610
Soğuk demirci (36)	762	77	75	1177	0,59	0,507	0,859
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	3488	701	618	3820	0,47	0,531	1,131
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	100	70	48	171	0,59	0,593	1,005
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	66	12	9	76	0,38	0,571	1,504
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	9762	1268	1353	14501	0,62	0,484	0,780
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	7940	1108	1070	9684	0,63	0,509	0,807
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	3597	1396	1344	5855	0,68	0,509	0,749
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2259	499	410	4003	0,69	0,549	0,796
Elektrik tesisatçıları (44)	13327	2009	1894	17641	0,64	0,515	0,804
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	566	76	162	1157	0,64	0,319	0,499
Yayın ve ses	17	4	3	18	0,81	0,571	0,705

cihazları operatörleri (46)							
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	3059	423	380	4069	0,59	0,527	0,893
Kaynakçılar ve pülmüzcüler (48)	10687	1328	1427	18156	0,55	0,482	0,876
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	6908	1042	1008	8402	0,61	0,508	0,833
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	428	595	566	261	0,69	0,512	0,743
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	350	122	107	523	0,64	0,533	0,832
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	5	0	0	3	0,06	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Müretipler, matbaa işçileri (53)	668	288	174	971	0,36	0,623	1,732
İnşaat boyacıları (54)	2213	174	186	3511	0,56	0,483	0,863
Öteki boyacılar (55)	1203	237	224	1777	0,46	0,514	1,118
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	81	50	49	2474	0,96	0,505	0,526
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	689	202	176	1183	0,61	0,534	0,876
Beton kalıpcısı (58)	801	79	59	1486	0,66	0,572	0,867
İnşaat beton demiri işçisi (59)	226	22	21	561	0,59	0,512	0,867
Marangozlar ve doğramacılar (60)	4604	657	669	7601	0,56	0,495	0,885
Sıvacılar (61)	1069	139	120	2121	0,64	0,537	0,839
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	386	37	42	690	0,62	0,468	0,755
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	2198	950	949	1644	0,49	0,500	1,021
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	3386	730	609	3778	0,57	0,545	0,956
Öteki sabit motor ve	228	60	48	379	0,54	0,556	1,029

İlgili teçhizat ope. (65)							
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	462	36	36	821	0,62	0,500	0,806
İnşaat makinaları operatörleri (67)	2390	470	404	3698	0,56	0,538	0,960
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	2756	270	291	3875	0,59	0,481	0,816
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	62046	3891	3705	72506	0,53	0,512	0,966
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	10298	415	643	11826	0,39	0,392	1,006
Beden işçisi (71)	289994	166599	158612	420349	0,67	0,512	0,765

Kaynak: TÜİK ve İşkur

Tablo 14’te yer verildiği gibi 1990 itibarıyla 8,2 θ değeri ile istihdamı en kolay mesleğin “Ağaç hazırlama işçileri (21)” olduğu görülmektedir. Keza, “Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)”, “Torna tezgahı operatörü (metal) (37)”, “Freze tezgahı operatörü (metal) (38)”, “Matkap tezgahı operatörleri (metal) (39)”, “Mürettiler, matbaa işçileri (53)”, “Öteki boyacılar (55)”, “Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)”, “Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)” ve “Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)” da diğer mesleklere göre nispi olarak yüksek θ değerlerine sahip olup, istihdam edilmeleri daha kolaydır.

Tablo 15. 1991 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1991						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz Sayısı	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	1315	107	78	1974	0,96	0,578	0,601
Mimar ve mühendis (2)	4923	773	700	6578	0,90	0,525	0,581
Teknik ressamlar (3)	2478	150	134	3941	0,97	0,528	0,546

Topograf ve teknisyenler (4)	9211	935	968	13161	0,93	0,491	0,527
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	381	101	86	510	0,86	0,540	0,631
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	136	24	14	312	0,96	0,632	0,660
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	368	167	172	697	0,80	0,493	0,614
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	8258	722	612	11396	0,95	0,541	0,570
Yöneticiler (9)	1698	118	153	2150	0,93	0,435	0,466
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	6545	945	909	7841	0,90	0,510	0,569
Muhasebeci ve kasadar (11)	16225	688	699	26255	0,97	0,496	0,509
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	36178	2658	118	721	0,86	0,957	1,114
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	62339	4848	4398	141136	0,97	0,524	0,541
Satış işçileri (13)	841	518	553	687	0,55	0,484	0,873
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	7077	1162	1132	6792	0,86	0,507	0,591
Garsonlar ve barmenler (15)	4551	2594	2492	3187	0,56	0,510	0,909
Öteki hizmet işçileri (16)	2701	1992	1953	2350	0,55	0,505	0,925
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	84982	86329	86404	1893	0,02	0,500	23,312
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	1038	188	182	1247	0,87	0,508	0,582

Madenciler, taşocakçılar (19)	461	445	398	1046	0,72	0,528	0,729
Metal işlemcileri (20)	1095	128	112	2218	0,95	0,533	0,560
Ağaç hazırlama işçileri (21)	49	12	14	60	0,81	0,462	0,569
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	33	122	118	14	0,11	0,508	4,793
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	3	2	2	32	0,94	0,500	0,531
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	1784	593	606	1588	0,72	0,495	0,683
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	2423	1415	1487	1984	0,57	0,488	0,853
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	170	79	96	210	0,69	0,451	0,658
Debağlar ve deri işçileri (27)	15	12	12	28	0,70	0,500	0,714
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1816	340	334	1614	0,83	0,504	0,609
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	87	302	532	324	0,38	0,362	0,957
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	5618	1435	1396	9008	0,87	0,507	0,585
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	4467	1529	1806	2612	0,59	0,458	0,775
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	500	139	120	916	0,88	0,537	0,607
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	3308	250	229	4541	0,95	0,522	0,548
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	142	76	72	96	0,57	0,514	0,899

Demirci (genel) (35)	231	29	25	751	0,97	0,537	0,555
Soğuk demirci (36)	885	60	60	1207	0,95	0,500	0,525
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	4127	246	271	4249	0,94	0,476	0,506
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	192	35	29	185	0,86	0,547	0,633
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	22	4	6	87	0,94	0,400	0,428
Öteki metal tezgâhı ayarçı ve operatörü (40)	11012	803	713	15217	0,96	0,530	0,555
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	8247	649	671	9080	0,93	0,492	0,528
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	4045	885	898	5573	0,86	0,496	0,576
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	3090	391	318	4617	0,94	0,551	0,589
Elektrik tesisatçıları (44)	16331	1398	1221	19340	0,94	0,534	0,567
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	457	178	255	887	0,78	0,411	0,529
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	26	3	3	20	0,87	0,500	0,575
Sıhhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	3925	387	354	4241	0,92	0,522	0,566
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	13116	810	769	17583	0,96	0,513	0,535

Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	7533	583	548	8657	0,94	0,515	0,548
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	419	371	391	284	0,42	0,487	1,157
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	427	39	32	511	0,94	0,549	0,584
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	6	0	2	1	0,33	0,000	0,000
Mürettipler, matbaa işçileri (53)	1132	248	231	927	0,80	0,518	0,647
İnşaat boyacıları (54)	2611	137	110	3291	0,97	0,555	0,573
Öteki boyacılar (55)	1424	115	123	1554	0,93	0,483	0,521
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	110	138	122	2444	0,95	0,531	0,557
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	614	192	175	950	0,84	0,523	0,620
Beton kalıpcısı (58)	1051	65	55	1358	0,96	0,542	0,564
İnşaat beton demiri işçisi (59)	317	9	11	452	0,98	0,450	0,461
Marangozlar ve doğramacılar (60)	4801	445	391	6716	0,94	0,532	0,563
Sivacılar (61)	1174	50	50	1990	0,98	0,500	0,513
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	510	93	86	677	0,89	0,520	0,586
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1494	494	497	1633	0,77	0,498	0,650
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	3289	922	869	3903	0,82	0,515	0,629
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope.	280	72	55	375	0,87	0,567	0,650

(65)							
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	444	75	34	821	0,96	0,688	0,717
İnşaat makinaları operatörleri (67)	1936	278	347	2934	0,89	0,445	0,497
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	2562	190	175	3698	0,95	0,521	0,545
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	69608	2693	2778	69020	0,96	0,492	0,512
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	12557	831	240	11455	0,98	0,776	0,792
Beden işçisi (71)	273802	145800	147571	359751	0,71	0,497	0,701

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 15'te görüldüğü gibi, 1991 yılında mesleklerdeki işsizlik oranları %2 ile %97 arasında değişiklik göstermektedir. %2 işsizlik olan meslek daha önceki yıllardaki yüksek θ oranına sahip olan mesleklerden "Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)"dir. En yüksek işsizlik oranı ise "Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)"ıdır. θ incelendiğinde ise tahmin edileceği üzere "Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)" ait değer en yüksektir. Diğer değerler birbirine yakın elde edilmiş olup, "Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)"ne ilişkin θ değeri 4,7 ile 0,99 olan ortalamanın üzerindedir.

1992 yılına ilişkin Tablo 16'da ise işsizlik oranları %34 ile %100 arasındaki değişiklik göstermektedir. "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)" %34 ile en düşük işsizlik oranına sahipken "Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)" için işsizlik oranı %100'dür. Bu yıl içinde, en düşük işsizlik oranına sahip olan "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)" için θ maksimum değerinde elde edilmiştir.

1992 yılında θ ortalaması 0,925'tir. Bu ortalamanın üzerinde olup, öne çıkan θ değerine sahip olan meslekler ise şunlardır; "Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)", "Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)", "İnşaat beton demiri işçisi (59)", "Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)", "Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)"ıdır.

Tablo 16. 1992 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1992						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz Sayısı	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	1502	110	93	1974	0,8	0,542	0,677
Mimar ve mühendis (2)	6257	1139	901	7074	0,82	0,558	0,681
Teknik ressam (3)	2835	143	102	3917	0,7	0,584	0,834
Topograf ve teknisyenler (4)	10080	1025	970	12787	0,75	0,514	0,685
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	552	124	98	534	0,73	0,559	0,765
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	130	9	17	245	0,77	0,346	0,450
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	350	176	121	452	0,63	0,593	0,941
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	6683	1142	676	8493	0,71	0,628	0,885
Yöneticiler (9)	3484	101	93	3768	0,8	0,521	0,651
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	5606	1828	1730	6874	0,76	0,514	0,676
Muhasebeci ve kasadar (11)	17737	598	554	23986	0,7	0,519	0,742
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	554	121	103	791	0,69	0,540	0,783
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	82401	4190	3937	113420	0,71	0,516	0,726
Satış işçileri (13)	1066	248	210	646	0,65	0,541	0,833
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	7967	1039	1000	6420	0,49	0,510	1,040
Garsonlar ve	4912	1685	1628	3787	0,57	0,509	0,892

barmenler (15)							
Öteki hizmet işçileri (16)	2815	1647	1432	2114	0,59	0,535	0,907
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	85569	86118	86083	1184	0,69	0,500	0,725
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	1351	165	161	1628	0,73	0,506	0,693
Madenciler, taşocakçılar (19)	490	469	453	748	0,67	0,509	0,759
Metal işlemcileri (20)	1164	93	75	1401	0,61	0,554	0,907
Ağaç hazırlama işçileri (21)	54	21	20	64	0,64	0,512	0,800
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	10	6	0	12	0,54	1,000	1,852
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	17	7	1	19	0,7	0,875	1,250
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	958	376	339	1439	0,9	0,526	0,584
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	2043	1038	1128	1872	0,81	0,479	0,592
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	278	134	109	204	0,83	0,551	0,664
Debağlar ve deri işçileri (27)	42	0	0	14	0,38	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1868	210	172	1422	0,49	0,550	1,122
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	70	0	0	91	0,56	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	5649	1021	934	4993	0,52	0,522	1,004
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	4475	931	1103	3065	0,69	0,458	0,663
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	694	90	83	523	0,44	0,520	1,182
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	4735	270	230	3667	0,49	0,540	1,102
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	85	97	94	77	0,66	0,508	0,769
Demirci (genel) (35)	370	22	12	73	0,63	0,647	1,027
Soğuk demirci (36)	902	50	48	842	0,48	0,510	1,063
Torna tezgâhı	7072	438	450	5966	0,54	0,493	0,913

operatörü (metal) (37)							
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	116	23	21	180	0,52	0,523	1,005
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	37	30	8	64	0,34	0,789	2,322
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	11449	885	775	12226	0,6	0,533	0,889
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	10637	536	487	9738	0,56	0,524	0,936
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	4377	705	577	5551	0,68	0,550	0,809
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	3611	515	454	4217	0,66	0,531	0,805
Elektrik tesisatçıları (44)	18878	1302	1053	19586	0,6	0,553	0,921
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	456	125	79	535	0,54	0,613	1,135
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	25	2	4	54	0,6	0,333	0,556
Sıhhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	4583	357	349	4690	0,57	0,506	0,887
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	15156	1045	945	14072	0,53	0,525	0,991
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	9543	726	719	9612	0,63	0,502	0,797
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	387	182	157	330	0,73	0,537	0,735
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	549	127	92	511	0,58	0,580	1,000
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	5	0	0	4	1	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Müretipler, matbaa işçileri (53)	1175	172	136	822	0,43	0,558	1,299
İnşaat boyacıları (54)	3153	120	136	2877	0,53	0,469	0,884
Öteki boyacılar (55)	1695	138	99	1283	0,45	0,582	1,294
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	196	59	58	160	0,62	0,504	0,813

Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	530	181	76	677	0,54	0,704	1,304
Beton kalıpcısı (58)	954	56	54	929	0,49	0,509	1,039
İnşaat beton demiri işçisi (59)	218	16	7	456	0,56	0,696	1,242
Marangozlar ve doğramacılar (60)	5298	447	398	5448	0,53	0,529	0,998
Sıvacılar (61)	927	45	33	1092	0,56	0,577	1,030
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	529	22	31	440	0,47	0,415	0,883
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1510	405	380	1343	0,58	0,516	0,890
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	3883	905	786	3942	0,63	0,535	0,850
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	439	148	108	384	0,51	0,578	1,134
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	479	15	48	590	0,59	0,238	0,404
İnşaat makinaları operatörleri (67)	2527	475	453	2317	0,53	0,512	0,966
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	3240	235	209	3386	0,6	0,529	0,882
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	85523	2630	2095	68912	0,46	0,557	1,210
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	14320	280	235	9675	0,41	0,544	1,326
Beden işçisi (71)	335312	181565	181443	362585	0,64	0,500	0,782

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

1993 yılına ait veriler ise Tablo 17’de sunulmaktadır. 1993 yılında ise en yüksek işsizlik oranına sahip meslek “Tütün ve sigara imali işçileri (29)”dir. 1980’lerde istihdamı en kolay olan mesleklerden olmasına rağmen, 1993’lerde bu alanda başlayan politika değişikliklerinden etkilenmeye başlamıştır. Örneğin, 1993 yılında sonradan vazgeçilse de kota uygulamasına geçilmiştir. Hesaplanan θ değerlerinin ortalaması ise, 0,85’tir. Bu ortalamanın dikkate değer şekilde üzerinde olan meslekler ise şunlardır “Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)”, “Ağaç hazırlama işçileri (21)”, “Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)”, “Kesici,

dikişçi ve döşemeciler (31)”, “Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)”, “Demirci (genel) (35)”, “Soğuk demirci (36)”, “Mürettipler, matbaa işçileri (53)”, “İnşaat beton demiri işçisi (59)” ve “Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)”ıdır.

Tablo 17. 1993 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1993						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz Sayısı	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	1164	94	81	1334	0,78	0,537	0,689
Mimar ve mühendis (2)	4307	1018	856	5167	0,74	0,543	0,734
Teknik ressam (3)	2070	124	110	3301	0,71	0,530	0,746
Topograf ve teknisyenler (4)	7518	983	718	11071	0,75	0,578	0,771
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	407	126	122	425	0,73	0,508	0,696
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	127	12	14	218	0,75	0,462	0,615
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	476	168	150	545	0,67	0,528	0,789
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	4370	894	795	6036	0,67	0,529	0,790
Yöneticiler (9)	2634	158	134	3520	0,8	0,541	0,676
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	3801	1844	1634	4325	0,72	0,530	0,736
Muhasebeci ve kasadar (11)	12743	1026	972	19529	0,69	0,514	0,744
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	534	118	98	790	0,78	0,546	0,700
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	55087	4649	4155	92811	0,71	0,528	0,744
Satış işçileri (13)	700	704	534	516	0,62	0,569	0,917
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	4807	931	540	5043	0,5	0,633	1,266

Garsonlar ve barmenler (15)	3490	1183	1095	3276	0,59	0,519	0,880
Öteki hizmet işçileri (16)	2544	1606	1529	2072	0,64	0,512	0,800
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	67484	67801	67745	1029	0,71	0,500	0,705
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	557	276	250	1048	0,71	0,525	0,739
Madenciler, taşocakçılar (19)	222	487	487	542	0,65	0,500	0,769
Metal işlemcileri (20)	816	129	85	1198	0,68	0,603	0,886
Ağaç hazırlama işçileri (21)	79	99	74	58	0,48	0,572	1,192
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	27	17	18	10	0,58	0,486	0,837
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	30	5	5	24	0,6	0,500	0,833
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	775	159	163	1009	0,9	0,494	0,549
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1416	770	714	1593	0,83	0,519	0,625
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	246	73	66	209	0,76	0,525	0,691
Debağlar ve deri işçileri (27)	16	0	1	41	0,73	0,000	0,000
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1334	235	212	1181	0,5	0,526	1,051
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	32	0	0	114	1,26	#SAYI/0!	
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	3594	751	669	3804	0,44	0,529	1,202
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	3122	782	522	2955	0,53	0,600	1,131
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	715	99	140	523	0,46	0,414	0,900
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	3341	412	356	3378	0,54	0,536	0,993
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	32	13	16	73	0,87	0,448	0,515
Demirci (genel) (35)	336	45	22	698	0,57	0,672	1,178
Soğuk demirci (36)	599	82	43	711	0,49	0,656	1,339

Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	5013	607	448	5833	0,61	0,575	0,943
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	66	37	30	97	0,51	0,552	1,083
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	72	13	9	69	0,62	0,591	0,953
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	7430	784	594	10307	0,64	0,569	0,889
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	7416	593	617	8231	0,56	0,490	0,875
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2540	928	901	4056	0,71	0,507	0,715
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	3034	595	486	3849	0,68	0,550	0,809
Elektrik tesisatçıları (44)	13466	1592	1172	17063	0,62	0,576	0,929
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	355	48	67	545	0,58	0,417	0,720
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	42	2	16	10	0,58	0,111	0,192
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2836	435	395	3512	0,56	0,524	0,936
Kaynakçılar ve pülmüzcüler (48)	8822	1487	1160	12012	0,58	0,562	0,969
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	6133	483	399	8018	0,65	0,548	0,842
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	479	224	233	336	0,63	0,490	0,778
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	482	172	159	441	0,63	0,520	0,825
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	9	0	0	0	0	#SAYI/0!	
Mürettipler, matbaa işçileri (53)	1006	214	202	874	0,5	0,514	1,029
İnşaat boyacıları (54)	1559	96	90	2174	0,54	0,516	0,956
Öteki boyacılar (55)	1094	223	188	1093	0,49	0,543	1,107
Öteki imalat işçileri ve	93	55	55	68	0,56	0,500	0,893

İlgili işçiler (56)							
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	301	186	169	413	0,51	0,524	1,027
Beton kalıpcısı (58)	412	71	68	628	0,56	0,511	0,912
İnşaat beton demiri işçisi (59)	92	45	11	317	0,57	0,804	1,410
Marangozlar ve doğramacılar (60)	3179	684	645	4591	0,59	0,515	0,872
Sıvaçılar (61)	471	39	36	767	0,59	0,520	0,881
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	367	31	51	420	0,59	0,378	0,641
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1334	665	597	1093	0,55	0,527	0,958
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	3079	944	820	3556	0,64	0,535	0,836
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	385	87	50	438	0,59	0,635	1,076
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	208	17	31	438	0,63	0,354	0,562
İnşaat makinaları operatörleri (67)	1464	295	298	1925	0,57	0,497	0,873
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1873	312	250	2633	0,6	0,555	0,925
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	59695	2993	3201	56679	0,47	0,483	1,028
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	8151	633	573	7530	0,42	0,525	1,250
Beden işçisi (71)	212094	175452	167642	268686	0,68	0,511	0,752

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

1994 yılında ise mesleklerin işsizlik ortalaması %50-%86 arasında değişmekte olup, ortalaması ise %66'dır. 1994 yılındaki işsizlik oranları incelendiğinde, "Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)" dikkat çekmektedir. Çünkü 1994'te bu meslek için 9 açık iş bulunmakta olup, başvuru sayısı ve işsiz sayısı 0'dır yani işsizlik oranı da 0'dır. En yüksek işsizlik oranına bakıldığında ise "Kimyager ve fizikçi (1)"dir.

1994 yılı θ değerleri ortalaması ise 0,99'dur. Ortalamanın fazlasıyla üzerinde olan meslekler tahmin edileceği gibi ""Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)", bununla birlikte "Beden işçisi (71)"dir. Diğerlerinde dikkate değer bir fazlalık belirlenememiştir. Söz konusu veriler ve hesaplamalar, Tablo 18'de sunulmaktadır.

Tablo 18. 1994 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1994						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz Sayısı	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	648	269	255	1025	0,86	0,513	0,597
Mimar ve mühendis (2)	2694	557	343	3844	0,82	0,619	0,755
Teknik ressam (3)	1126	86	59	2009	0,71	0,593	0,835
Topograf ve teknisyenler (4)	3942	563	459	7508	0,75	0,551	0,735
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	180	21	21	310	0,76	0,500	0,658
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	73	7	4	179	0,8	0,636	0,795
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	378	157	130	529	0,77	0,547	0,710
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	2930	613	541	4467	0,79	0,531	0,672
Yöneticiler (9)	1945	345	308	2539	0,83	0,528	0,637
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	5841	2275	1839	6242	0,85	0,553	0,651
Muhasebeci ve kasadar (11)	8998	1174	1034	14084	0,77	0,532	0,691
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	351	239	114	652	0,75	0,677	0,903
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	32435	4453	4096	63605	0,76	0,521	0,685
Satış işçileri (13)	490	460	456	456	0,81	0,502	0,620
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	2807	832	681	3879	0,62	0,550	0,887

Garsonlar ve barmenler (15)	2943	1928	1747	2502	0,77	0,525	0,681
Öteki hizmet işçileri (16)	1715	2116	1247	1714	0,69	0,629	0,912
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	70372	69698	70479	831	0,76	0,497	0,654
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	269	199	192	534	0,69	0,509	0,738
Madenciler, taşocakçılar (19)	173	286	273	517	0,71	0,512	0,721
Metal işlemcileri (20)	501	72	66	826	0,7	0,522	0,745
Ağaç hazırlama işçileri (21)	47	90	80	47	0,72	0,529	0,735
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	25	20	25	7	0,7	0,444	0,635
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	349	39	22	524	0,07	0,639	9,133
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	704	668	506	700	0,95	0,569	0,599
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1117	1164	1024	1390	0,9	0,532	0,591
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	158	48	43	197	0,86	0,527	0,613
Debağlar ve deri işçileri (27)	27	4	1	47	0,73	0,800	1,096
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	766	122	91	902	0,6	0,573	0,955
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	55	10	10	23	0,76	0,500	0,658
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	1908	577	401	2848	0,52	0,590	1,135
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	2333	1095	964	1952	0,65	0,532	0,818
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	282	82	53	348	0,56	0,607	1,085
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	1922	359	302	2273	0,6	0,543	0,905
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	32	68	71	27	0,81	0,489	0,604
Demirci (genel) (35)	151	57	88	529	0,55	0,393	0,715
Soğuk demirci (36)	345	51	62	664	0,56	0,451	0,806

Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	2915	318	300	4226	0,71	0,515	0,725
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	60	31	35	70	0,51	0,470	0,921
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	18	5	4	56	0,58	0,556	0,958
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	3913	367	392	6131	0,6	0,484	0,806
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	3516	405	314	5633	0,6	0,563	0,939
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	1637	670	724	3101	0,74	0,481	0,650
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	1492	289	215	2160	0,65	0,573	0,882
Elektrik tesisatçıları (44)	6583	828	838	11661	0,64	0,497	0,777
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	104	27	13	277	0,72	0,675	0,938
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	20	9	19	7	0,63	0,321	0,510
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	1507	196	191	2163	0,6	0,506	0,844
Kaynakçılar ve pülmüzcüler (48)	5660	828	766	8202	0,62	0,519	0,838
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	3055	200	191	5056	0,66	0,512	0,775
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	230	143	113	162	0,57	0,559	0,980
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	194	23	26	316	0,7	0,469	0,671
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	0	9	1	0	0	0,900	#SAYI/0!
Müretipler, matbaa işçileri (53)	681	212	227	593	0,65	0,483	0,743
İnşaat boyacıları (54)	845	46	49	1590	0,66	0,484	0,734
Öteki boyacılar (55)	762	96	88	862	0,5	0,522	1,043
Öteki imalat işçileri ve	91	20	8	94	0,7	0,714	1,020

İlgili işçiler (56)							
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	116	56	52	290	0,63	0,519	0,823
Beton kalıpcısı (58)	232	24	35	456	0,68	0,407	0,598
İnşaat beton demiri işçisi (59)	55	22	12	201	0,72	0,647	0,899
Marangozlar ve doğramacılar (60)	1379	386	308	2609	0,59	0,556	0,943
Sıvaçılar (61)	263	18	9	484	0,68	0,667	0,980
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	238	9	10	331	0,73	0,474	0,649
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	584	419	414	786	0,61	0,503	0,825
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	2008	717	648	2856	0,74	0,525	0,710
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	152	20	18	237	0,64	0,526	0,822
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	138	20	10	297	0,72	0,667	0,926
İnşaat makinaları operatörleri (67)	662	188	135	1345	0,62	0,582	0,939
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	926	177	167	1873	0,66	0,515	0,780
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	27863	1327	4052	38316	0,51	0,247	0,484
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	4271	106	116	5542	0,55	0,477	0,868
Beden işçisi (71)	139464	152002	143858	34944	0,07	0,514	7,339

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 19’da yer alan 1995 yılı incelendiğinde, mesleklerin işsizlik oranı ortalamasının 0,67, θ oranının 1,73 olduğu görülmektedir. Ortalamanın diğer yıllara göre yüksek olmasının nedeni ise 1995’teki “Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)”lara ilişkin verilerdir. “Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)” için 1995’te 90469 açık iş, 89477 başvuru bulunurken işsiz sayısı sadece 884’tür. Dolayısıyla, “Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)” mesleği için hesaplanan θ oranı 102,34’tür.

“Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)” için ise tam tersi bir durum geçerlidir. Söz konusu meslek için açık iş sayısı 0 iken, 26 başvuru ve 6 işsiz bulunmaktadır. 1994 ile bu meslek için tam tersi bir durum söz konusudur.

İşsizlik oranının ortalama üstü olduğu mesleklerden dikkat çekenler ise şunlardır: “Yöneticiler (9)”, “Mimar ve mühendis (2)” ve “Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)”. İşsizlik ortalamasının oldukça altında kalan meslekler incelendiğinde ise, “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)” ve “Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)”

Tablo 19. 1995 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1995						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ
Kimyager ve fizikçi (1)	724	130	114	1059	0,77	0,533	0,123
Mimar ve mühendis (2)	2785	629	464	4079	0,84	0,575	0,154
Teknik ressam (3)	1336	138	104	2243	0,07	0,570	0,062
Topograf ve teknisyenler (4)	4475	684	515	7372	0,76	0,570	0,093
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	181	45	31	292	0,78	0,592	0,154
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	80	9	10	165	0,8	0,474	0,055
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	524	128	108	737	0,82	0,542	0,174
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	3052	698	610	4360	0,81	0,534	0,160
Yöneticiler (9)	1950	196	127	2838	0,86	0,607	0,069
Daktilolar ve bilgisayar	3712	1875	1978	3856	0,84	0,487	0,486

operatörleri (10)							
Muhasebeci ve kasadar (11)	8600	1430	1295	13064	0,76	0,525	0,109
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	429	123	153	590	0,77	0,446	0,208
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	31596	4246	3605	54137	0,78	0,541	0,078
Satış işçileri (13)	450	484	398	549	0,86	0,549	0,882
Aşçılar (14)	2797	894	834	3455	0,58	0,517	0,259
Garsonlar ve barmenler (15)	3232	2094	2086	2410	0,75	0,501	0,869
Öteki hizmet işçileri (16)	1891	1376	16609	1817	0,72	0,077	0,757
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	89477	90469	75173	884	0,79	0,546	102,340
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	245	278	250	496	0,77	0,527	0,560
Madenciler, taşocakçılar (19)	145	301	239	522	0,78	0,557	0,577
Metal işlemcileri (20)	505	80	28	956	0,72	0,741	0,084
Ağaç hazırlama işçileri (21)	25	9	21	32	0,65	0,300	0,281
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	26	0	18	6	0,66	0,000	0,000
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	9	5	24	301	0,95	0,172	0,017
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	829	619	637	607	0,79	0,493	1,020
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1423	1435	1091	1537	0,88	0,568	0,934
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	108	31	183	228	0,89	0,145	0,136
Debağlar ve deri işçileri (27)	13	2	0	11	0,42	1,000	0,182
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	858	220	198	1092	0,67	0,526	0,201
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	22	0	0	29	0,69		0,000
Terziler, kürk ve	2008	1005	948	2801	0,5	0,515	0,359

şapka işçileri (30)							
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	2349	2084	1526	2097	0,68	0,577	0,994
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	174	28	95	261	0,51	0,228	0,107
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	2090	404	269	2789	0,7	0,600	0,145
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	36	34	23	32	0,76	0,596	1,063
Demirci (genel) (35)	96	26	22	405	0,56	0,542	0,064
Soğuk demirci (36)	251	49	30	549	0,55	0,620	0,089
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	2452	719	437	2998	0,71	0,622	0,240
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	56	79	53	61	0,5	0,598	1,295
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	25	23	12	16	0,34	0,657	1,438
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	4532	817	543	6089	0,61	0,601	0,134
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	3490	371	398	5543	0,64	0,482	0,067
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	1229	918	836	2880	0,75	0,523	0,319
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	1596	338	187	2167	0,69	0,644	0,156
Elektrik tesisatçıları (44)	6894	1042	727	10914	0,65	0,589	0,095
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	83	10	25	275	0,74	0,286	0,036
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	13	10	21	12	0,7	0,323	0,833
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	1375	306	238	2254	0,64	0,563	0,136

Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	4395	1410	1029	7325	0,63	0,578	0,192
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	3303	355	256	4891	0,66	0,581	0,073
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	337	195	215	152	0,43	0,476	1,283
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	169	71	41	294	0,07	0,634	0,241
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	3	1	0	2	0,66	1,000	0,500
Müretipler, matbaa işçileri (53)	496	116	86	630	0,65	0,574	0,184
İnşaat boyacıları (54)	617	48	41	1508	0,68	0,539	0,032
Öteki boyacılar (55)	538	163	104	847	0,62	0,610	0,192
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	61	42	83	111	0,79	0,336	0,378
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	153	152	101	290	0,68	0,601	0,524
Beton kalıpcısı (58)	169	26	19	390	0,71	0,578	0,067
İnşaat beton demiri işçisi (59)	49	10	9	200	0,74	0,526	0,050
Marangozlar ve doğramacılar (60)	1242	433	362	2538	0,63	0,545	0,171
Sıvacılar (61)	188	19	10	429	0,67	0,655	0,044
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	219	20	19	343	0,81	0,513	0,058
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	525	396	439	717	0,64	0,474	0,552
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	1633	619	551	2756	0,77	0,529	0,225
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	104	34	31	201	0,68	0,523	0,169
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	90	3	10	263	0,69	0,231	0,011
İnşaat makinaları	609	152	201	1236	0,64	0,431	0,123

operatörleri (67)							
Tahmil-tahliye- işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	889	333	293	1608	0,69	0,532	0,207
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	22783	2060	1597	32217	0,47	0,563	0,064
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	3131	165	126	5071	0,58	0,567	0,033
Beden işçisi (71)	103836	148993	145384	184364	0,72	0,506	0,808

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

1996'ya gelindiğinde ise Tablo 20'de sunulduğu üzere, işsizlik oranlarının ortalaması, 0,67 olup işsizlik oranları 0,26-1 aralığındadır. "Tütün ve sigara imali işçileri (29)" için işsizlik oranı %100 olup, "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)" için ise %26'dır. Bir önceki yıl "Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)" için işsizlik oranı 1995'te %95 iken 1996'da %29'a düşmüştür.

1995'e benzer olarak "Mimar ve mühendis (2)" ve "Yöneticiler (9)" için işsizlik oranı yüksektir. Bunlarla birlikte, "Satış işçileri (13)", "Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)", "Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)", "Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)" ve "Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)" da işsizliğin yüksek olduğu mesleklerdendir.

"Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)" ve "Ağaç hazırlama işçileri (21)" için ise işsizlik görece düşüktür.

İşsizlik oranlarının haricinde θ incelendiğinde ise, ortalama 0,88 olup; değerler 0-2,44 aralığındadır. "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)" için en yüksek değer, "Tütün ve sigara imali işçileri (29)" içinse en düşük değer bulunmuştur. İşsizlik oranlarına benzer niteliktedir.

Tablo 20. 1996 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1996						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ
Kimyager ve fizikçi (1)	745	79	49	1079	0,74	0,617	0,834
Mimar ve mühendis (2)	3182	857	530	4112	0,82	0,618	0,754
Teknik ressam (3)	1792	161	112	2436	0,72	0,590	0,819
Topograf ve teknisyenler (4)	6211	746	507	7902	0,76	0,595	0,783
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	267	62	65	329	0,77	0,488	0,634
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	116	8	5	178	0,77	0,615	0,799
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	1132	135	104	1232	0,82	0,565	0,689
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	3265	549	393	4244	0,79	0,583	0,738
Yöneticiler (9)	2501	226	229	3178	0,84	0,497	0,591
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	3409	3189	2962	3551	0,8	0,518	0,648
Muhasebeci ve kasadar (11)	11393	936	797	14666	0,75	0,540	0,720
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	373	136	71	640	0,8	0,657	0,821
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	43214	5595	3414	59079	0,78	0,621	0,796
Satış işçileri (13)	527	215	115	516	0,83	0,652	0,785
Aşçılar (14)	4064	1748	918	4045	0,63	0,656	1,041
Garsonlar ve barmenler (15)	4892	2191	2838	2320	0,67	0,436	0,650
Öteki hizmet işçileri (16)	3087	1223	3005	2029	0,59	0,289	0,490
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	75607	76534	74610	723	0,76	0,506	0,666
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	523	246	205	604	0,77	0,545	0,708

Madenciler, taşocakçılar (19)	189	186	238	291	0,71	0,439	0,618
Metal işlemcileri (20)	890	117	84	1069	0,7	0,582	0,832
Ağaç hazırlama işçileri (21)	118	19	16	42	0,33	0,543	1,645
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	8	36	26	7	0,58	0,581	1,001
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	40	206	302	11	0,29	0,406	1,398
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	1640	583	468	1256	0,83	0,555	0,668
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1678	1063	734	1498	0,82	0,592	0,721
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	328	24	21	296	0,95	0,533	0,561
Debağlar ve deri işçileri (27)	5	53	0	11	0,47	1,000	2,128
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1290	236	211	1296	0,67	0,528	0,788
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	33	0	1	13	1	0,000	0,000
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	2620	1391	1107	2944	0,45	0,557	1,237
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	3693	3081	2285	2296	0,67	0,574	0,857
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	585	185	155	500	0,59	0,544	0,922
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	2823	380	280	3327	0,69	0,576	0,834
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	30	10	6	27	0,71	0,625	0,880
Demirci (genel) (35)	95	14	14	267	0,45	0,500	1,111
Soğuk demirci (36)	356	44	27	552	0,6	0,620	1,033
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	4090	718	540	4845	0,72	0,571	0,793
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	88	74	51	61	0,46	0,592	1,287
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	61	28	16	14	0,26	0,636	2,448
Öteki metal tezgâhı	7259	1026	662	7350	0,6	0,608	1,013

ayarıcı ve operatörü (40)							
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	6439	530	401	6773	0,65	0,569	0,876
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2457	1118	968	2804	0,7	0,536	0,766
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2494	546	295	2732	0,67	0,649	0,969
Elektrik tesisatçıları (44)	11160	1127	730	12872	0,66	0,607	0,920
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	87	13	9	126	0,66	0,591	0,895
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	7	0	0	7	0,63	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2291	252	174	2636	0,68	0,592	0,870
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	7305	1561	1111	7892	0,64	0,584	0,913
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	6020	658	377	5965	0,63	0,636	1,009
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	183	155	87	108	0,37	0,640	1,731
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	419	81	66	438	0,73	0,551	0,755
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	7	5	0	7	0,87	1,000	1,149
Mürettepler, matbaa işçileri (53)	776	143	112	802	0,66	0,561	0,850
İnşaat boyacıları (54)	1077	42	35	1601	0,7	0,545	0,779
Öteki boyacılar (55)	945	171	165	966	0,62	0,509	0,821
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	94	111	58	99	0,72	0,657	0,912
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	189	74	113	265	0,69	0,396	0,574
Beton kalıpcısı (58)	511	35	31	606	0,78	0,530	0,680
İnşaat beton demiri işçisi (59)	142	10	10	195	0,7	0,500	0,714
Marangozlar ve doğramacılar (60)	2232	281	212	2647	0,62	0,570	0,919

Sıvacılar (61)	392	16	15	485	0,73	0,516	0,707
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	229	9	9	306	0,77	0,500	0,649
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	547	351	332	755	0,74	0,514	0,694
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	1994	403	340	2489	0,68	0,542	0,798
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	220	40	31	322	0,84	0,563	0,671
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	218	21	18	270	0,62	0,538	0,868
İnşaat makinaları operatörleri (67)	855	347	299	996	0,58	0,537	0,926
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1181	257	201	1427	0,67	0,561	0,838
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	32279	1980	1998	33420	0,54	0,498	0,922
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	3909	124	99	4298	0,54	0,556	1,030
Beden işçisi (71)	130292	152169	136813	181650	0,75	0,527	0,702

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 21’de yer aldığı üzere, 1997 işsizlik oranları %6-%85 aralığındadır, ortalama ise 0,61’dir. En düşük işsizlik oranına sahip meslekler şunlardır: “Tütün ve sigara imali işçileri (29)”, “Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)” ve “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52). En yüksek işsizlik oranı ise “Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)” içindir. 1996’ya benzer bir durum söz konusudur.

Ortalama ele alındığında, “Nakliye ve Haberleşme Elemanı”, “Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)”, “Beton kalıpcısı (58)”, “Yöneticiler (9)”, “Mimar ve mühendis (2)” için işsizlik oranları yüksektir. “Ağaç hazırlama işçileri (21)”, “Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)”, “Kimyasal işlemciler ve ilgili

işçiler (23)”, “Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)”, “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39) için de ortalama altında kalan mesleklerden ön plana çıkarlardır.

Açık iş oranı/işsizlik oranı değeri olan θ incelendiğinde ise ortalama 1,12 olarak bulunmuştur. Bu değer, “Ağaç hazırlama işçileri (21)”, “Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)”, “Tütün ve sigara imali işçileri (29)” ve “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)” için ortalama üstündedir.

Tablo 21. 1997 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1997						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ
Kimyager ve fizikçi (1)	898	144	56	1033	0,65	0,720	1,108
Mimar ve mühendis (2)	3067	1066	649	3472	0,76	0,622	0,818
Teknik ressam (3)	2077	157	101	2676	0,66	0,609	0,922
Topograf ve teknisyenler (4)	6950	852	610	8539	0,73	0,583	0,798
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	256	49	43	277	0,73	0,533	0,730
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	108	2	3	201	0,7	0,400	0,571
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	1314	147	157	1552	0,81	0,484	0,597
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	3573	555	325	4194	0,71	0,631	0,888
Yöneticiler (9)	2473	138	94	3119	0,82	0,595	0,725
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	3061	610	531	4051	0,79	0,535	0,677
Muhasebeci ve kasadar (11)	12140	809	695	15707	0,72	0,538	0,747
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	660	68	60	1592	0,82	0,531	0,648
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	59336	4008	2850	72073	0,75	0,584	0,779
Satış işçileri (13)	676	183	103	440	0,66	0,640	0,969
Aşçılar (14)	4620	707	589	4960	0,64	0,546	0,852

Garsonlar ve barmenler (15)	2348	524	436	2402	0,67	0,546	0,815
Öteki hizmet işçileri (16)	3615	969	872	2872	0,63	0,526	0,835
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	51458	53193	53178	668	0,72	0,500	0,695
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	595	277	202	673	0,72	0,578	0,803
Madenciler, taşocakçılar (19)	255	248	243	249	0,62	0,505	0,815
Metal işlemcileri (20)	991	151	69	1265	0,65	0,686	1,056
Ağaç hazırlama işçileri (21)	71	23	11	75	0,47	0,676	1,439
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	4	11	11	7	0,58	0,500	0,862
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	19	12	7	16	0,34	0,632	1,858
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	1253	762	614	1049	0,72	0,554	0,769
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1440	857	729	1245	0,77	0,540	0,702
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	176	238	215	292	0,85	0,525	0,618
Debağlar ve deri işçileri (27)	14	6	33	9	0,42	0,154	0,366
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1270	287	330	1079	0,63	0,465	0,738
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	4	77	4	6	0,06	0,951	15,844
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	4861	2442	2002	3393	0,42	0,550	1,308
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	5216	4172	3669	2776	0,7	0,532	0,760
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	552	180	169	497	0,65	0,516	0,793
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	3309	375	207	3633	0,65	0,644	0,991
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	42	34	12	29	0,52	0,739	1,421
Demirci (genel) (35)	116	26	13	201	0,51	0,667	1,307
Soğuk demirci (36)	598	40	26	563	0,63	0,606	0,962
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	4134	704	542	4988	0,69	0,565	0,819

Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	71	77	54	46	0,37	0,588	1,589
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	36	11	5	13	0,26	0,688	2,644
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	9608	1542	606	9524	0,59	0,718	1,217
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	7833	939	459	7920	0,62	0,672	1,083
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2654	941	898	2761	0,64	0,512	0,800
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2838	372	278	3207	0,65	0,572	0,880
Elektrik tesisatçıları (44)	14725	1251	980	15469	0,65	0,561	0,863
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	112	8	23	135	0,65	0,258	0,397
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	6	5	37	6	0,06	0,119	1,984
Sıhhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2588	223	164	2952	0,65	0,576	0,887
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	7145	1438	1048	7439	0,59	0,578	0,980
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	8064	1141	693	7871	0,61	0,622	1,020
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	342	236	198	119	0,46	0,544	1,182
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	765	160	148	604	0,64	0,519	0,812
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	1	0	7	3	0,06	0,000	0,000
Müretipler, matbaa işçileri (53)	719	202	100	731	0,55	0,669	1,216
İnşaat boyacıları (54)	1092	73	69	1622	0,68	0,514	0,756
Öteki boyacılar (55)	965	140	106	862	0,52	0,569	1,094
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	92	106	102	106	0,73	0,510	0,698
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	334	78	80	329	0,61	0,494	0,809
Beton kalıpcısı (58)	738	22	22	703	0,72	0,500	0,694
İnşaat beton demiri işçisi (59)	116	7	6	155	0,66	0,538	0,816
Marangozlar ve doğramacılar (60)	2393	367	258	2841	0,61	0,587	0,963

Sivacılar (61)	433	20	22	469	0,62	0,476	0,768
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	244	28	23	290	0,72	0,549	0,763
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	704	409	355	699	0,66	0,535	0,811
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	1660	189	161	2198	0,67	0,540	0,806
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	181	48	28	213	0,55	0,632	1,148
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	135	8	10	258	0,61	0,444	0,729
İnşaat makinaları operatörleri (67)	840	336	329	915	0,62	0,505	0,815
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1411	201	174	1406	0,61	0,536	0,879
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	31347	1648	2214	34400	0,53	0,427	0,805
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	5067	571	310	5362	0,56	0,648	1,157
Beden işçisi (71)	179261	150639	140188	199932	0,74	0,518	0,700

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 22’de 1998 yılına ait veriler ve hesaplamalar yer verilmektedir. 1998 yılında da mesleklere ilişkin işsizlik ortalaması 0,66’dır, işsizlik oranları ise %5 ila %100 arasındadır. “Yöneticiler (9)”, “Mimar ve mühendis (2)”, “Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)”, “Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)” ve “Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)”, ortalamanın üzerinde olup dikkat çeken mesleklerdendir. Söz konusu mesleklerin birçoğu daha önceki yıllar ile benzer niteliktedir. Ters olarak ortalama altı olanlardan ise, “Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)”, “Tütün ve sigara imali işçileri (29)” (min)”, “Elektrik tesisatçıları (44)” ve “Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)” dikkat çekmektedir.

Hesaplanan θ değerleri ise 0,49 – 20 aralığında olup, ortalaması 1,25’tir. 20 θ değeri, “Tütün ve sigara imali işçileri (29)” için bulunmuş olup, “Vinç ve ceraskal operatörleri (66)” için ise minimum θ söz konusudur. Bunların haricinde,

“Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)”, “Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)”, “Debağlar ve deri işçileri (27)”, “Demirci (genel) (35)”, “Elektrik tesisatçıları (44)” ortalama üstünde olup, istihdamları görece kolaydır.

Tablo 22. 1998 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1998						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ (v/u)
Kimyager ve fizikçi (1)	1142	225	191	1238	0,73	0,541	0,741
Mimar ve mühendis (2)	3321	868	830	3903	0,79	0,511	0,647
Teknik ressamlar (3)	2043	112	120	2821	0,71	0,483	0,680
Topograf ve teknisyenler (4)	8477	1025	666	10275	0,77	0,606	0,787
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	422	69	74	303	0,78	0,483	0,619
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	81	4	3	185	0,7	0,571	0,816
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	1094	148	124	1484	0,81	0,544	0,672
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	3931	348	348	4835	0,81	0,500	0,617
Yöneticiler (9)	3111	213	126	3753	0,81	0,628	0,776
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	3323	376	312	3814	0,74	0,547	0,739
Muhasebeci ve kasadar (11)	12160	629	516	16784	0,78	0,549	0,704
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	453	86	66	625	0,81	0,566	0,699
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	52541	4492	3309	73816	0,78	0,576	0,738
Satış işçileri (13)	597	187	153	431	0,69	0,550	0,797
Aşçılar (14)	3092	473	378	4092	0,69	0,556	0,806
Garsonlar ve barmenler (15)	2095	613	441	2649	0,78	0,582	0,746
Öteki hizmet işçileri (16)	3003	3324	2999	3179	0,73	0,526	0,720
Tarım, orman işçisi,	46222	47683	47851	638	0,71	0,499	0,703

balıkçı, avcı (17)							
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	698	195	180	734	0,72	0,520	0,722
Madenciler, taşocakçılar (19)	165	78	74	237	0,56	0,513	0,916
Metal işlemcileri (20)	1024	225	210	1525	0,75	0,517	0,690
Ağaç hazırlama işçileri (21)	37	26	10	80	0,46	0,722	1,570
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	3	10	25	4	0,44	0,286	0,649
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	23	4	0	25	0,41	1,000	2,439
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	1120	413	457	1133	0,84	0,475	0,565
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1599	951	915	1612	0,81	0,510	0,629
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	335	144	128	415	0,9	0,529	0,588
Debağlar ve deri işçileri (27)	29	2	0	26	0,59	1,000	1,695
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1021	187	151	1224	0,59	0,553	0,938
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	65	22	0	7	0,05	1,000	20,000
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	3535	1663	1366	3028	0,65	0,549	0,845
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	5688	4343	3179	3698	0,75	0,577	0,770
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	689	298	60	630	0,69	0,832	1,206
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	3540	294	156	4248	0,71	0,653	0,920
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	41	28	29	23	0,58	0,491	0,847
Demirci (genel) (35)	149	81	18	211	0,49	0,818	1,670
Soğuk demirci (36)	370	51	34	435	0,53	0,600	1,132
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	5077	516	581	5923	0,75	0,470	0,627
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	111	71	38	92	0,66	0,651	0,987
Matkap tezgâhı	39	7	8	11	0,57	0,467	0,819

operatörleri (metal) (39)							
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	9968	1445	1723	10445	0,66	0,456	0,691
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	9172	1017	790	9856	0,69	0,563	0,816
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2604	598	503	2641	0,64	0,543	0,849
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	3599	467	387	3827	0,71	0,547	0,770
Elektrik tesisatçıları (44)	20323	1887	1608	20591	0,06	0,540	8,999
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	121	18	3	118	0,34	0,857	2,521
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	12	2	2	9	0,64	0,500	0,781
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2432	283	222	2994	0,71	0,560	0,789
Kaynakçılar ve püremüzcüler (48)	6060	1189	1005	6495	0,66	0,542	0,821
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	8346	1058	1042	9223	0,7	0,504	0,720
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	275	83	59	224	0,54	0,585	1,082
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	434	215	174	555	0,65	0,553	0,850
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	1	10	3	5	1	0,769	0,769
Mürettipler, matbaa işçileri (53)	896	163	99	948	0,62	0,622	1,003
İnşaat boyacıları (54)	1081	66	56	1447	0,7	0,541	0,773
Öteki boyacılar (55)	1424	167	152	1393	0,73	0,524	0,717
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	124	27	26	137	0,7	0,509	0,728
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	157	51	69	181	0,53	0,425	0,802
Beton kalıpcısı (58)	207	27	22	372	0,67	0,551	0,822
İnşaat beton demiri işçisi (59)	87	29	44	104	0,53	0,397	0,750
Marangozlar ve doğramacılar (60)	2367	364	285	2703	0,64	0,561	0,876

Sivacılar (61)	291	52	52	330	0,63	0,500	0,794
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	235	33	15	308	0,71	0,688	0,968
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	898	549	473	701	0,65	0,537	0,826
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	1833	217	150	2194	0,67	0,591	0,883
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	162	32	29	246	0,7	0,525	0,749
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	162	4	8	218	0,68	0,333	0,490
İnşaat makinaları operatörleri (67)	601	319	274	690	0,62	0,538	0,868
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1196	326	201	1226	0,66	0,619	0,937
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	28823	1589	1452	28010	0,53	0,523	0,986
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	6736	426	338	7451	0,7	0,558	0,797
Beden işçisi (71)	147314	152163	140952	189447	0,73	0,519	0,711

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 23'te 1990 yılı incelenmektedir. 1990'ların sonunda geldiğimizde, 1999 yılında işsizlik ortalaması 0,67 hesaplanmış olup, değerler 0,6 ila 1,1 aralığındadır. En yüksek işsizlik oranı "Tütün ve sigara imali işçileri (29)"; en düşük ise "Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)"dir. "Tütün ve sigara imali işçileri (29)" için 0 açık iş bulunmasına rağmen, 37 işsiz vardır.

İşsizlik oranında dikkat çeken bir diğer meslek de "Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)"dir, bu meslek için 208 işsiz olmasına rağmen açık iş sayısı sadece 33'tür. Keza, "Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)" içinde işsizlik oranı 0,91 olup, ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir. Daha önceki yıllara benzer olarak 1999 yılında da "Mimar ve mühendis (2)", "Yöneticiler (9)", "Elyaf

hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)” ve “Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)” için de işsizlik oranlarına göreceli olarak yüksektir.

1999 yılı θ ortalaması ise 1,22’dir, ortalamanın yüksek olma nedeni 1999 yılı için “Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)”ları için bu değerin 76,1 olmasıdır. Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17) için 1999’da işsiz sayısı 645 olmasına karşın açık iş sayısı 49128’dir. “Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)” için de θ ortalama üstü olup, istihdamı diğer mesleklere göre kolaydır.

Tablo 23. 1999 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	1999						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ (v/u)
Kimyager ve fizikçi (1)	903	81	69	1256	0,74	0,540	0,064
Mimar ve mühendis (2)	3363	683	495	3830	0,81	0,580	0,178
Teknik ressam (3)	1826	79	65	2644	0,74	0,549	0,030
Topograf ve teknisyenler (4)	7366	378	324	10143	0,77	0,538	0,037
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	289	52	55	299	0,74	0,486	0,174
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	112	7	5	191	0,73	0,583	0,037
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	1217	114	112	1505	0,79	0,504	0,076
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	4333	408	350	4911	0,76	0,538	0,083
Yöneticiler (9)	3602	199	139	4212	0,83	0,589	0,047
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	4306	296	228	5053	0,76	0,565	0,059

Muhasebeci ve kasadar (11)	12002	553	403	16771	0,77	0,578	0,033
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	523	100	110	567	0,67	0,476	0,176
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	59844	5044	3356	78197	0,8	0,600	0,065
Satış işçileri (13)	671	264	185	503	0,5	0,588	0,525
Aşçılar (14)	3424	347	323	4224	0,68	0,518	0,082
Garsonlar ve barmenler (15)	2020	245	210	2909	0,8	0,538	0,084
Öteki hizmet işçileri (16)	4600	3408	2953	3923	0,6	0,536	0,869
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	48161	49128	49421	645	0,75	0,499	76,167
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	432	160	187	612	0,7	0,461	0,261
Madenciler, taşocakçılar (19)	107	64	51	357	0,79	0,557	0,179
Metal işlemcileri (20)	823	30	35	1256	0,71	0,462	0,024
Ağaç hazırlama işçileri (21)	39	18	17	47	0,3	0,514	0,383
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	9	14	14	11	0,68	0,500	1,273
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	20	0	2	27	0,44	0,000	0,000
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	796	86	86	1240	0,85	0,500	0,069
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1387	237	343	1987	0,83	0,409	0,119
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	346	99	103	612	0,91	0,490	0,162
Debağlar ve deri işçileri (27)	39	0	3	37	0,67	0,000	0,000
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	843	125	73	1019	0,69	0,631	0,123
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	11	0	0	37	0,92	#SAYI/0!	0,000
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	3629	620	812	2625	0,41	0,433	0,236

Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	4653	2187	1874	4053	0,71	0,539	0,540
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	414	30	82	545	0,72	0,268	0,055
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	3258	246	117	4755	0,74	0,678	0,052
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	85	17	11	33	0,62	0,607	0,515
Demirci (genel) (35)	146	16	9	215	0,6	0,640	0,074
Soğuk demirci (36)	351	6	7	444	0,59	0,462	0,014
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	4260	227	159	5587	0,72	0,588	0,041
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	128	34	18	107	0,59	0,654	0,318
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	92	7	11	157	0,44	0,389	0,045
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	7434	719	487	9698	0,63	0,596	0,074
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	6311	570	518	9073	0,68	0,524	0,063
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2459	408	303	2784	0,66	0,574	0,147
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2476	245	115	3665	0,74	0,681	0,067
Elektrik tesisatçıları (44)	11654	713	674	16670	0,69	0,514	0,043
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	159	33	3	208	1,1	0,917	0,159
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	12	1	3	8	0,33	0,250	0,125
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2295	155	103	2984	0,7	0,601	0,052
Kaynakçılar ve	6594	468	371	7181	0,67	0,558	0,065

pürmüzcüler (48)							
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	5412	509	259	7941	0,67	0,663	0,064
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	232	41	36	312	0,65	0,532	0,131
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	341	130	94	469	0,72	0,580	0,277
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	11	0	0	9	0,06	#SAYI/0!	0,000
Müretipler, matbaa işçileri (53)	706	66	140	804	0,67	0,320	0,082
İnşaat boyacıları (54)	989	52	41	1419	0,67	0,559	0,037
Öteki boyacılar (55)	899	80	58	1020	0,63	0,580	0,078
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	231	3	4	282	0,82	0,429	0,011
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	127	62	60	151	0,52	0,508	0,411
Beton kalıpcısı (58)	266	70	59	313	0,63	0,543	0,224
İnşaat beton demiri işçisi (59)	93	22	2	125	0,56	0,917	0,176
Marangozlar ve doğramacılar (60)	1615	165	126	2426	0,62	0,567	0,068
Sıvacılar (61)	272	18	21	385	0,72	0,462	0,047
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	227	27	49	340	0,73	0,355	0,079
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	766	659	599	665	0,67	0,524	0,991
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	1712	118	105	2101	0,66	0,529	0,056
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	219	25	18	318	0,71	0,581	0,079
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	175	22	10	225	0,64	0,688	0,098
İnşaat makinaları operatörleri (67)	656	236	223	784	0,63	0,514	0,301

Tahmil-tahliye- işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1375	214	181	1597	0,76	0,542	0,134
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	33902	1345	1195	38442	0,63	0,530	0,035
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	6579	112	406	8014	0,63	0,216	0,014
Beden işçisi (71)	158564	151547	132851	199966	0,8	0,533	0,758

Kaynak: TÜİK ve İşKUR

2000 yılına ilişkin Tablo 24'teki değerler incelendiğinde işsizlik oranının ortalaması 0,66 olup işsizlik oranları 0,25 ila 0,93 arasında değişmektedir. En düşük işsizlik oranı "Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)"; en yüksek işsizlik oranı ise "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)"nde olduğu dikkat çekmektedir.

İşsizlik oranı ortalamanın altında olup, dikkat çeken meslekler ise şunlardır; "Ağaç hazırlama işçileri (21)", "Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)", "Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)" ve Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)"dir.

İşsizlik oranı yüksek olan meslekler ise, "Yöneticiler (9)", "Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)", "Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)", "Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)" ve "Beden işçisi (71)"dir.

2000 yılı θ incelendiğinde ise ortalama 0,86'dır, ortalamanın daha önceki yıllara göre daha düşük olmasının nedeni herhangi bir meslek için çok yüksek değere sahip bir açık iş oranı bulunmamasıdır. Ortalamanın üzerinde olup, 2000 yılında istihdamı kıyasen kolay olanlar ise "Ağaç hazırlama işçileri (21)", "Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)", "Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)" ve "Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)"dir. "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)" için yıl içerisinde açık iş sayısı 0 olduğu için θ sıfır olarak hesaplanmıştır, maksimum değer ise "Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)" için hesaplanmıştır.

Tablo 24. 2000 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2000						
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	İşsiz sayısı	U	V	θ
Kimyager ve fizikçi (1)	2820	95	59	2686	0,7	0,617	1,134
Mimar ve mühendis (2)	12275	669	343	9912	0,68	0,661	0,972
Teknik ressamlar (3)	6354	93	69	5618	0,68	0,574	0,844
Topograf ve teknisyenler (4)	30773	465	272	27809	0,73	0,631	0,864
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	1114	43	32	918	0,71	0,573	0,808
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	477	4	5	457	0,68	0,444	0,654
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	10919	119	90	8542	0,69	0,569	0,825
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	33021	484	246	24467	0,68	0,663	0,975
Yöneticiler (9)	12457	155	85	10767	0,73	0,646	0,885
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	38924	279	238	30804	0,71	0,540	0,760
Muhasebeci ve kasadar (11)	54162	416	304	44571	0,71	0,578	0,814
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	87920	3452	2542	102025	0,75	0,576	0,768
Satış işçileri (13)	1793	241	167	704	0,77	0,591	0,767
Aşçılar (14)	3418	294	263	3736	0,64	0,528	0,825
Garsonlar ve barmenler (15)	2001	272	236	2239	0,71	0,535	0,754

Öteki hizmet işçileri (16)	5418	816	5173	5245	0,66	0,136	0,206
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	46928	47182	42749	821	0,65	0,525	0,807
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	1774	134	131	1415	0,64	0,506	0,790
Madenciler, taşocakçılar (19)	189	57	54	282	0,63	0,514	0,815
Metal işlemcileri (20)	2079	136	62	2204	0,7	0,687	0,981
Ağaç hazırlama işçileri (21)	44	10	6	60	0,38	0,625	1,645
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	14	0	0	19	0,76	#SAYI/0!	1,645
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	25	21	0	34	0,44	1,000	2,273
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	1222	317	309	1260	0,86	0,506	0,589
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1879	212	143	2516	0,8	0,597	0,746
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	565	39	43	548	0,71	0,476	0,670
Debağlar ve deri işçileri (27)	44	2	13	36	0,56	0,133	0,238
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	997	122	100	970	0,66	0,550	0,833
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	23	5	3	36	0,69	0,625	0,906
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	7630	375	306	4544	0,46	0,551	1,197
Kesici, dikişçi ve dōšemeciler (31)	7782	2095	1858	6008	0,72	0,530	0,736

Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	612	78	14	425	0,54	0,848	1,570
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	9343	157	107	8469	0,69	0,595	0,862
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	193	46	17	41	0,25	0,730	2,921
Demirci (genel) (35)	599	4	8	525	0,61	0,333	0,546
Soğuk demirci (36)	654	31	11	582	0,56	0,738	1,318
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	10653	404	184	10056	0,73	0,687	0,941
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	88	32	21	88	0,72	0,604	0,839
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	159	0	4	188	0,93	0,000	0,000
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	19928	689	552	18700	0,66	0,555	0,841
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	15332	297	277	14796	0,67	0,517	0,772
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	4591	236	227	3876	0,66	0,510	0,772
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	7901	157	208	6490	0,67	0,430	0,642
Elektrik tesisatçıları (44)	41188	777	470	36309	0,68	0,623	0,916
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	461	3	16	197	0,67	0,158	0,236
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	62	7	31	56	0,86	0,184	0,214
Sihhi tesisatçıları ve boru	4789	169	154	4576	0,67	0,523	0,781

tesisatçuları (47)							
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	9084	705	427	8159	0,64	0,623	0,973
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	16476	431	298	15837	0,69	0,591	0,857
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	527	37	8	503	0,72	0,822	1,142
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	537	9	5	593	0,7	0,643	0,918
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	18	11	6	5	0,5	0,647	1,294
Mürettipler, matbaa işçileri (53)	835	57	21	870	0,65	0,731	1,124
İnşaat boyacıları (54)	1065	44	31	1300	0,64	0,587	0,917
Öteki boyacılar (55)	792	77	55	1047	0,66	0,583	0,884
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	147	11	5	189	0,73	0,688	0,942
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	185	74	68	195	0,52	0,521	1,002
Beton kalıpcısı (58)	206	48	49	319	0,61	0,495	0,811
İnşaat beton demiri işçisi (59)	50	8	10	89	0,49	0,444	0,907
Marangozlar ve doğramacılar (60)	2623	138	88	3154	0,67	0,611	0,911
Sıvacılar (61)	244	29	26	317	0,67	0,527	0,787
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	288	19	18	320	0,71	0,514	0,723
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1326	322	299	1144	0,68	0,519	0,763
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	5138	104	62	4630	0,68	0,627	0,921

Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	374	50	39	419	0,74	0,562	0,759
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	177	5	12	218	0,61	0,294	0,482
İnşaat makinaları operatörleri (67)	824	315	282	775	0,6	0,528	0,879
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1343	227	231	1559	0,69	0,496	0,718
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	86029	1937	1127	75192	0,68	0,632	0,930
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	38769	155	2807	28405	0,67	0,052	0,078
Beden işçisi (71)	108864	129057	121326	177290	0,8	0,515	0,644

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2001 yılına ait değerler Tablo 25'te yer almaktadır. 2001 yılında en düşük işsizlik oranı ortalaması ise 0,7 olarak hesaplanmıştır. En düşük işsizlik oranı "Tütün ve sigara imali işçileri (29)", en yüksek işsizlik oranı ise "Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)"dir.

Ortalama üzerindeki incelendiğinde, "Beden işçisi (71)", "Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)", "Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)", "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)", "Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)", "Satış işçileri (13)" ve "Yöneticiler (9)" dikkat çekmekte olup, daha önceki yıllara benzer özellikler göstermektedir.

0-2,17 arasında değişen 2000 yılı θ değerlerinin ortalaması ise 0,71'dir. İşsizlik oranlarında tahmin edilebileceği üzere, "Tütün ve sigara imali işçileri (29)" için en yüksek; "Kimyager ve fizikçi (1)", "Nakliye ve Haberleşme Elemanı",

“Debağlar ve deri işçileri (27)” ve “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)” için yıl içinde alınan açık iş sayısı 0 olduğundan 0 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 25. 2001 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2001					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ
Kimyager ve fizikçi (1)	1091	90	92	0,74	0,495	1,494
Mimar ve mühendis (2)	4440	884	584	0,7	0,602	0,860
Teknik ressam (3)	1566	86	93	0,74	0,480	0,649
Topograf ve teknisyenler (4)	7346	1276	944	0,74	0,575	0,777
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	369	148	77	0,74	0,658	0,889
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	117	6	12	0,63	0,333	0,529
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	1910	220	182	0,71	0,547	0,771
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	6253	581	495	0,75	0,540	0,720
Yöneticiler (9)	5543	295	252	0,78	0,539	0,691
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	6239	437	343	0,73	0,560	0,767
Muhasebeci ve kasadar (11)	11201	558	502	0,73	0,526	0,721
Nakliye ve Haberleşme Elemanı			162	0,73	0,000	0,000
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	41289	7787	4801	0,76	0,619	0,814
Satış işçileri (13)	559	225	94	0,79	0,705	0,893
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	2303	317	272	0,71	0,538	0,758
Garsonlar ve barmenler (15)	1280	143	109	0,74	0,567	0,767
Öteki hizmet işçileri (16)	2496	555	473	0,67	0,540	0,806
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	45447	45916	46047	0,62	0,499	0,805
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	316	242	100	0,71	0,708	0,997

Madenciler, taşocakçılar (19)	130	200	147	0,55	0,576	1,048
Metal işlemcileri (20)	687	69	103	0,74	0,401	0,542
Ağaç hazırlama işçileri (21)	16	1	3	0,42	0,250	0,595
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	132	8	8	0,76	0,500	0,658
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	10	1	1	0,49	0,500	1,020
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	836	210	137	0,83	0,605	0,729
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	956	104	105	0,8	0,498	0,622
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	280	6	12	0,75	0,333	0,444
Debağlar ve deri işçileri (27)	49	0	0	0,72		0,000
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	653	60	44	0,7	0,577	0,824
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	2	1	1	0,23	0,500	2,174
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	1290	379	179	0,51	0,679	1,332
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	2373	577	463	0,75	0,555	0,740
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	361	4	23	0,7	0,148	0,212
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	3269	110	75	0,71	0,595	0,837
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	94	55	35	0,5	0,611	1,222
Demirci (genel) (35)	212	14	9	0,74	0,609	0,823
Soğuk demirci (36)	337	12	21	0,63	0,364	0,577
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	3713	147	187	0,74	0,440	0,595
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	47	12	18	0,62	0,400	0,645
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	25	7	6	0,97	0,538	0,555
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	4316	321	360	0,67	0,471	0,704
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	4483	271	212	0,69	0,561	0,813

Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	1639	276	223	0,79	0,553	0,700
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2384	229	275	0,66	0,454	0,688
Elektrik tesisatçıları (44)	10791	1369	992	0,69	0,580	0,840
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	146	15	22	0,68	0,405	0,596
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	28	7	6	1,2	0,538	0,449
Sıhhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	1719	114	106	0,72	0,518	0,720
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	4264	307	236	0,67	0,565	0,844
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	4058	280	265	0,69	0,514	0,745
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	317	46	12	0,73	0,793	1,086
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	297	8	8	0,76	0,500	0,658
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	4	0	2	0,5	0,000	0,000
Mürettipler, matbaa işçileri (53)	488	45	37	0,67	0,549	0,819
İnşaat boyacıları (54)	600	11	16	0,77	0,407	0,529
Öteki boyacılar (55)	633	27	32	0,69	0,458	0,663
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	216	8	9	0,84	0,471	0,560
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	134	59	59	0,56	0,500	0,893
Beton kalıpcısı (58)	298	20	13	0,64	0,606	0,947
İnşaat beton demiri işçisi (59)	93	4	5	0,64	0,444	0,694
Marangozlar ve doğramacılar (60)	939	60	92	0,71	0,395	0,556
Sıvacılar (61)	281	35	26	0,74	0,574	0,775
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	305	8	9	0,82	0,471	0,574
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	548	247	250	0,65	0,497	0,765
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	2305	98	94	0,73	0,510	0,699
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	178	17	15	0,73	0,531	0,728

Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	104	3	3	0,72	0,500	0,694
İnşaat makinaları operatörleri (67)	469	360	380	0,65	0,486	0,748
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1027	232	205	0,71	0,531	0,748
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	22818	1238	1389	0,7	0,471	0,673
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	7728	143	178	0,69	0,445	0,646
Beden işçisi (71)	98238	159178	151256	0,8	0,513	0,641

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2002 yılına gelindiğinde, Tablo 26’da da yer verildiği üzere, mesleklere ilişkin ortalama işsizlik oranı 0,74’tür. En düşük işsizlik oranına sahip meslek, “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)”dir, en yüksek olan ise “Tütün ve sigara imali işçileri (29)”dir.

Daha önceki yıllar gibi “Yöneticiler (9)”, “Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)”, “Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)”, “Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)”, “Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)”, “Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)”, “Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)”, “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)”, “Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)”, “Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)”, “Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)” ve “Beden işçisi (71)” ortalamasının dikkate değer üzerindeki mesleklerdir.

“Ağaç hazırlama işçileri (21)”, “Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)” ve “Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)” içinse tam tersi bir durum söz konusudur.

“Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)” için en yüksek θ bulunmuş olup, “Debağlar ve deri işçileri (27)” için açık iş sayısı 0 olduğundan θ olarak elde edilmiştir.

Tablo 26. 2002 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2002					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	1273	86	58	0,75	0,60	0,796
Mimar ve mühendis (2)	5047	620	567	0,74	0,52	0,706
Teknik ressam (3)	1683	153	94	0,72	0,62	0,860
Topograf ve teknisyenler (4)	7741	1221	745	0,77	0,62	0,807
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	320	79	42	0,61	0,65	1,070
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	239	25	18	0,76	0,58	0,765
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	1899	450	388	0,75	0,54	0,716
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	8607	542	426	0,76	0,56	0,737
Yöneticiler (9)	8605	299	233	0,83	0,56	0,677
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	5896	359	246	0,76	0,59	0,781
Muhasebeci ve kasadar (11)	15735	602	409	0,76	0,60	0,783
Nakliye ve Haberleşme Elemanı			151	0,66	0,00	0,000
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	45862	6256	3715	0,81	0,63	0,775
Satış işçileri (13)	2811	305	218	0,62	0,58	0,941
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	3543	213	213	0,73	0,50	0,685
Garsonlar ve barmenler (15)	2074	145	153	0,77	0,49	0,632
Öteki hizmet işçileri (16)	5688	503	424	0,76	0,54	0,714
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	1747	2398	2108	0,69	0,53	0,771
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	618	62	21	0,72	0,75	1,037
Madenciler, taşocakçılar (19)	481	100	241	0,65	0,29	0,451
Metal işlemcileri (20)	1030	29	22	0,75	0,57	0,758
Ağaç hazırlama işçileri (21)	68	60	0	0,41	1,00	2,439
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	44	0	0	0,89	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	228	24	27	0,77	0,47	0,611
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve	2211	447	326	0,82	0,58	0,705

sarıcı (24)						
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	1983	137	124	0,82	0,52	0,640
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	612	5	3	0,8	0,63	0,781
Debağlar ve deri işçileri (27)	190	0	1	0,71	0,00	0,000
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1313	105	98	0,8	0,52	0,647
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	23	1	0	1,22	1,00	0,820
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	1360	149	176	0,45	0,46	1,021
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	2622	405	314	0,76	0,56	0,739
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	355	4	5	0,72	0,44	0,619
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	3847	183	148	0,72	0,55	0,763
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	161	57	27	0,82	0,68	0,826
Demirci (genel) (35)	178	20	5	0,71	0,80	1,122
Soğuk demirci (36)	399	25	11	0,63	0,69	1,096
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	2780	160	109	0,81	0,59	0,738
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	100	13	7	0,74	0,65	0,883
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	244	4	0	0,36	1,00	2,800
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	4748	283	283	0,67	0,50	0,748
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	4331	133	141	0,74	0,49	0,653
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	2256	115	86	0,83	0,57	0,690
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2685	102	87	0,73	0,54	0,737
Elektrik tesisatçıları (44)	9294	457	407	0,77	0,53	0,683
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	208	14	21	0,55	0,40	0,731
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	85	2	23	0,78	0,08	0,103
Sıhhi tesisatçıları ve boru	1968	91	105	0,78	0,46	0,598

tesisatçuları (47)						
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	3854	463	310	0,78	0,60	0,765
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	4439	334	205	0,71	0,62	0,868
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	528	47	13	0,76	0,78	1,026
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	581	51	26	0,81	0,66	0,823
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	45	4	0	0,90	1,00	1,105
Mürettepler, matbaa işçileri (53)	803	126	81	0,70	0,61	0,873
İnşaat boyacıları (54)	786	30	26	0,80	0,54	0,672
Öteki boyacılar (55)	697	35	26	0,78	0,57	0,738
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	588	19	18	0,82	0,51	0,627
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	201	34	30	0,68	0,53	0,783
Beton kalıpcısı (58)	298	45	29	0,80	0,61	0,764
İnşaat beton demiri işçisi (59)	121	8	8	0,74	0,50	0,680
Marangozlar ve doğramacılar (60)	1036	72	50	0,80	0,59	0,736
Sıvacılar (61)	372	22	15	0,80	0,59	0,747
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	341	111	43	0,83	0,72	0,867
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	825	132	121	0,62	0,52	0,848
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	2939	66	61	0,76	0,52	0,686
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	427	101	86	0,81	0,54	0,668
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	266	18	9	0,72	0,67	0,920
İnşaat makinaları operatörleri (67)	747	77	55	0,78	0,58	0,751
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	1786	145	131	0,85	0,53	0,621
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	21242	1226	1057	0,76	0,54	0,705
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	6001	137	133	0,76	0,51	0,670
Beden işçisi (71)	109913	118470	109512	0,81	0,52	0,645

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2003 yılına ilişkin değerler, Tablo 27’de sunulmaktadır. 2003 yılında, işsizlik oranı ortalaması 0,93 olup, mesleklere ilişkin işsizlik oranı %85-%100 arasındadır. Genel ortalama bir önceki yıllara oranla bir hayli yüksektir. Kriz sonrası dönem olduğu için beklenen bir durumdur. En düşük işsizlik oranı “Sıvacılar (61)” içindir ama o da az önce yer verildiği gibi %85’tir. “Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)”, “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)” ve “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)” için işsizlik oranı %100’dür.

“Tütün ve sigara imali işçileri (29)” ve “Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)” için açık iş sayısı 0’dır, “Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)” için de θ oldukça düşüktür 0,19’dur.

Tablo 27. 2003 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2003					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	1954	147	87	0,95	0,63	0,661
Mimar ve mühendis (2)	8750	1316	501	0,93	0,72	0,779
Teknik ressam (3)	2166	110	75	0,94	0,59	0,633
Topograf ve teknisyenler (4)	14997	904	778	0,94	0,54	0,572
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	414	90	64	0,95	0,58	0,615
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	294	23	11	0,96	0,68	0,705
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	2673	469	267	0,93	0,64	0,685
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	15756	725	516	0,93	0,58	0,628
Yöneticiler (9)	19075	583	253	0,95	0,70	0,734
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	7962	459	246	0,94	0,65	0,693
Muhasebeci ve kasadar (11)	25270	745	369	0,94	0,67	0,711
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	815	59	10	0,93	0,86	0,919
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	81302	10904	4165	0,94	0,72	0,770

Satış işçileri (13)	5222	325	183	0,97	0,64	0,660
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	5019	321	184	0,93	0,64	0,683
Garsonlar ve barmenler (15)	3446	353	208	0,93	0,63	0,677
Öteki hizmet işçileri (16)	11838	1420	995	0,93	0,59	0,632
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	1937	1254	1095	0,94	0,53	0,568
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	681	12	6	0,96	0,67	0,694
Madenciler, taşocakçılar (19)	627	159	144	0,93	0,52	0,564
Metal işlemcileri (20)	2107	84	35	0,96	0,71	0,735
Ağaç hazırlama işçileri (21)	105	3	2	0,95	0,60	0,632
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	455	0	0	1	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	433	3	0	0,98	1,00	1,020
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	5034	393	382	0,98	0,51	0,517
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	4268	195	80	0,98	0,71	0,724
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	1673	36	16	0,97	0,69	0,714
Debağlar ve deri işçileri (27)	751	1	0	0,98	1,00	1,020
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1985	210	136	0,93	0,61	0,653
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	22	0	0	0,94	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	1959	189	61	0,91	0,76	0,831
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	5758	894	437	0,94	0,67	0,715
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	997	16	8	0,91	0,67	0,733
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	5924	248	137	0,92	0,64	0,700
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	173	20	3	0,96	0,87	0,906
Demirci (genel) (35)	349	9	3	0,91	0,75	0,824
Soğuk demirci (36)	403	19	13	0,91	0,59	0,652
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	2223	229	99	0,92	0,70	0,759
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	124	27	9	0,94	0,75	0,798
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	12	2	2	1	0,50	0,500

Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	8965	570	287	0,93	0,67	0,715
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	6332	210	119	0,9	0,64	0,709
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	4015	312	169	0,95	0,65	0,683
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	4309	186	76	0,92	0,71	0,772
Elektrik tesisatçıları (44)	15502	996	341	0,91	0,74	0,819
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	213	2	2	0,94	0,50	0,532
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	96	2	1	0,97	0,67	0,687
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2901	214	124	0,9	0,63	0,703
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	5867	643	282	0,92	0,70	0,756
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	6637	506	142	0,91	0,78	0,858
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	1063	44	18	0,91	0,71	0,780
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	946	40	17	0,95	0,70	0,739
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	51	35	22	1	0,61	0,614
Müretipler, matbaa işçileri (53)	1063	28	20	0,92	0,58	0,634
İnşaat boyacıları (54)	1061	11	13	0,9	0,46	0,509
Öteki boyacılar (55)	946	65	27	0,91	0,71	0,776
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	2054	97	32	0,98	0,75	0,767
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	326	57	52	0,94	0,52	0,556
Beton kalıpcısı (58)	553	24	17	0,95	0,59	0,616
İnşaat beton demiri işçisi (59)	214	11	8	0,9	0,58	0,643
Marangozlar ve doğramacılar (60)	1451	121	76	0,91	0,61	0,675
Sıvacılar (61)	624	22	20	0,85	0,52	0,616
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	647	24	11	0,9	0,69	0,762
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	2338	749	436	0,89	0,63	0,710
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	2535	79	56	0,94	0,59	0,623
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	454	25	18	0,96	0,58	0,606
Vinç ve ceraskal operatörleri	357	10	2	0,95	0,83	0,877

(66)						
İnşaat makinaları operatörleri (67)	1254	96	65	0,92	0,60	0,648
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	3864	34	150	0,94	0,18	0,197
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	28334	1059	733	0,9	0,59	0,657
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	8960	393	155	0,9	0,72	0,797
Beden işçisi (71)	198207	99637	50327	0,94	0,66	0,707

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2004'te de 2003'teki durum devam etmektedir, Tablo 28'de de görüleceği gibi ortalama işsizlik oranı %91'dir, en düşük işsizlik oranı %85 ile "İnşaat beton demiri işçisi (59)" için tespit edilirken, "Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)" için işsizlik oranı %100'dür.

2004 v/u oranları da 0,65-1,12 arasında değerler almaktadır, en düşük θ "Kimyager ve fizikçi (1)" için; en yüksek ise "Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)" ve "Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)" için hesaplanmıştır.

"Tütün ve sigara imali işçileri (29)" de dikkat çekmektedir zira bu meslek için 2004 yılında açık iş ve istihdam sayısı 0'dır.

Tablo 28. 2004 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2004					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	3108	121	79	0,92	0,61	0,658
Mimar ve mühendis (2)	12042	1760	1095	0,89	0,62	0,693
Teknik ressam (3)	2078	109	59	0,91	0,65	0,713
Topograf ve teknisyenler (4)	25674	1608	1591	0,87	0,50	0,578
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	559	116	94	0,9	0,55	0,614
Eczacı, eczacı yardımcısı ve	360	31	20	0,92	0,61	0,661

beslenme uzmanı (6)						
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	5070	1087	825	0,89	0,57	0,639
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	26031	1059	704	0,9	0,60	0,667
Yöneticiler (9)	36120	1438	780	0,9	0,65	0,720
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	13402	790	520	0,91	0,60	0,663
Muhasebeci ve kasadar (11)	34381	1016	655	0,9	0,61	0,676
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	812	68	52	0,89	0,57	0,637
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	124154	12343	6823	0,91	0,64	0,708
Satış işçileri (13)	5631	437	248	0,96	0,64	0,665
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	4842	431	284	0,92	0,60	0,655
Garsonlar ve barmenler (15)	3908	542	483	0,91	0,53	0,581
Öteki hizmet işçileri (16)	14601	1218	979	0,88	0,55	0,630
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	1473	1930	1914	0,92	0,50	0,546
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	851	16	14	0,97	0,53	0,550
Madenciler, taşocakçılar (19)	609	152	145	0,95	0,51	0,539
Metal işlemcileri (20)	1726	55	42	0,93	0,57	0,610
Ağaç hazırlama işçileri (21)	77	2	2	0,94	0,50	0,532
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	71	2	0	0,99	1,00	1,010
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	866	499	483	0,98	0,51	0,519
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	4507	162	91	0,98	0,64	0,653
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	4344	347	328	0,96	0,51	0,535
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	2079	176	50	0,96	0,78	0,811
Debağlar ve deri işçileri (27)	1124	2	1	0,97	0,67	0,687
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	1870	144	111	0,93	0,56	0,607
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	29	0	0	0,96	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	2755	612	317	0,91	0,66	0,724

Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	8481	1319	879	0,94	0,60	0,638
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	1301	40	32	0,89	0,56	0,624
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	5373	419	254	0,88	0,62	0,707
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	214	82	41	0,94	0,67	0,709
Demirci (genel) (35)	297	19	9	0,9	0,68	0,754
Soğuk demirci (36)	296	15	11	0,87	0,58	0,663
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	2481	470	360	0,86	0,57	0,658
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	111	61	41	0,89	0,60	0,672
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	21	14	14	1	0,50	0,500
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	7598	870	464	0,91	0,65	0,717
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	4931	191	149	0,87	0,56	0,646
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	3706	232	129	0,93	0,64	0,691
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	4855	291	193	0,89	0,60	0,676
Elektrik tesisatçıları (44)	23516	1308	1065	0,89	0,55	0,619
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	186	1	0	0,89	1,00	1,124
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	83	1	0	0,89	1,00	1,124
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2408	208	125	0,89	0,62	0,702
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	4400	916	556	0,89	0,62	0,699
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	5750	507	182	0,9	0,74	0,818
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	880	83	75	0,91	0,53	0,577
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	829	168	105	0,91	0,62	0,676
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	40	10	0	0,97	1,00	1,031
Müretipler, matbaa işçileri (53)	1013	75	50	0,92	0,60	0,652

İnşaat boyacıları (54)	797	22	14	0,86	0,61	0,711
Öteki boyacılar (55)	852	80	58	0,86	0,58	0,674
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	3237	68	67	0,96	0,50	0,525
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	187	55	56	0,91	0,50	0,545
Beton kalıpcısı (58)	339	19	16	0,94	0,54	0,578
İnşaat beton demiri işçisi (59)	130	14	11	0,85	0,56	0,659
Marangozlar ve doğramacılar (60)	1002	120	80	0,89	0,60	0,674
Sıvacılar (61)	356	40	34	0,86	0,54	0,629
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	388	17	12	0,88	0,59	0,666
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1421	405	646	0,88	0,39	0,438
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	2178	86	62	0,93	0,58	0,625
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	488	19	13	0,94	0,59	0,632
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	323	37	20	0,96	0,65	0,676
İnşaat makinaları operatörleri (67)	673	121	94	0,93	0,56	0,605
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	3577	351	286	0,94	0,55	0,586
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	23364	1322	1056	0,86	0,56	0,646
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	7967	414	254	0,85	0,62	0,729
Beden işçisi (71)	184979	70925	49955	0,94	0,59	0,624

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2005 yılında da 2004'teki gibi Tablo 29'da da sunulduğu üzere, işsizlik oranı ortalaması 0,92 ile bir hayli yüksektir. "Tütün ve sigara imali işçileri (29)" için işsizlik oranı %100 olup, en düşük işsizlik oranı %83 ile "Sıhhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)"na aittir.

Açık iş oranları ve işsizlik oranlarının birbiri ile bölümüyle elde edilen θ incelendiğinde "Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)" ve "Matkap tezgâhı

operatörleri (metal) (39)”nde açık sayısı 0’dır, 1,15 ile “ İnşaat beton demiri işçisi (59)” ise kısmen yüksektir yani istihdamı görece kolaydır.

Tablo 29. 2005 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2005					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	2330	146	77	0,93	0,65	0,706
Mimar ve mühendis (2)	8704	1988	1501	0,91	0,57	0,623
Teknik ressam (3)	1244	168	84	0,93	0,67	0,718
Topograf ve teknisyenler (4)	12775	2848	2344	0,90	0,55	0,608
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	449	143	88	0,89	0,62	0,692
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	295	25	14	0,93	0,64	0,691
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	3226	1353	975	0,92	0,58	0,633
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	17310	1170	787	0,92	0,60	0,650
Yöneticiler (9)	28936	1986	1281	0,93	0,61	0,655
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	7000	910	608	0,93	0,60	0,642
Muhasebeci ve kasadar (11)	22631	1005	596	0,93	0,63	0,676
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	784	426	80	0,89	0,84	0,944
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	79615	1123	7105	0,94	0,61	0,653
Satış işçileri (13)	6985	803	423	0,96	0,65	0,680
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	5215	527	264	0,94	0,67	0,709
Garsonlar ve barmenler (15)	4938	668	391	0,93	0,63	0,680
Öteki hizmet işçileri (16)	14268	1492	845	0,94	0,64	0,678
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	1403	366	276	0,94	0,57	0,605
Üretim nezaretçileri ve ustabaşlılar (18)	906	16	11	0,98	0,59	0,602
Madenciler, taşocakçılar (19)	558	194	156	0,94	0,55	0,588
Metal işlemcileri (20)	1709	148	76	0,95	0,66	0,694
Ağaç hazırlama işçileri (21)	89	4	1	0,97	0,80	0,827
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	112	0	0	1,00	#SAYI/0!	#SAYI/0!

Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	493	23	11	0,99	0,68	0,687
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	6871	356	167	0,98	0,68	0,692
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	6970	382	192	0,97	0,67	0,686
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	2486	146	21	0,98	0,87	0,897
Debağlar ve deri işçileri (27)	1195	4	5	0,98	0,44	0,451
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	2161	234	141	0,94	0,62	0,664
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	19	7	1	1,00	0,88	0,875
Terziler, kürk ve şapka işçileri (30)	2997	590	107	0,93	0,85	0,911
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	10897	2541	1643	0,96	0,61	0,634
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	1629	48	22	0,92	0,69	0,747
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	4055	834	391	0,91	0,68	0,748
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	149	190	12	0,94	0,94	0,996
Demirci (genel) (35)	271	12	8	0,91	0,60	0,657
Soğuk demirci (36)	295	36	17	0,86	0,68	0,792
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	1842	390	182	0,89	0,68	0,770
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	112	86	32	0,85	0,73	0,859
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	11	0	0	0,97	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Öteki metal tezgâhı ayarçı ve operatörü (40)	4880	1040	516	0,93	0,67	0,722
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	3547	262	142	0,87	0,65	0,747
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	3449	447	265	0,95	0,63	0,662
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2867	379	218	0,93	0,63	0,686
Elektrik tesisatçıları (44)	8460	1354	1170	0,91	0,54	0,588
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	118	39	23	0,94	0,63	0,671
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	53	2	2	0,96	0,50	0,518

Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	2205	230	110	0,83	0,68	0,811
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	4467	1644	795	0,90	0,67	0,746
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	3542	606	234	0,93	0,72	0,777
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	1063	117	98	0,91	0,54	0,596
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	1056	267	226	0,93	0,54	0,580
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	17	0	7	0,98	0,00	0,000
Müretipler, matbaa işçileri (53)	1242	98	42	0,94	0,70	0,745
İnşaat boyacıları (54)	782	34	15	0,88	0,69	0,785
Öteki boyacılar (55)	764	158	69	0,91	0,70	0,769
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	4157	242	98	0,98	0,71	0,728
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	212	84	67	0,90	0,56	0,618
Beton kalıpcısı (58)	313	31	17	0,95	0,65	0,676
İnşaat beton demiri işçisi (59)	149	7	0	0,87	1,00	1,151
Marangozlar ve doğramacılar (60)	832	129	62	0,91	0,68	0,742
Sıvacılar (61)	339	27	11	0,86	0,71	0,828
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	429	94	48	0,86	0,66	0,769
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1417	289	222	0,91	0,57	0,624
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	1483	144	99	0,94	0,59	0,627
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	463	50	22	0,96	0,69	0,725
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	312	19	6	0,96	0,76	0,790
İnşaat makinaları operatörleri (67)	711	166	127	0,91	0,57	0,620
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	4018	409	260	0,95	0,61	0,643
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	18929	1785	1457	0,88	0,55	0,623
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	5590	619	293	0,90	0,68	0,757
Beden işçisi (71)	174902	6955 1	54029	0,94	0,56	0,596

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2005 yılında, %92,8 olan mesleklere ilişkin işsizlik oranı ortalaması bu yıl da oldukça yüksektir, sadece “Öteki boyacılar (55)” %84 olup, diğer tüm meslekler için %92'nin üzerindedir.

“Metal işlemcileri (20)”, “Ağaç hazırlama işçileri (21)”, “Debağlar ve deri işçileri (27)”, “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)”, “Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)” ve “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)” için açık iş sayısı sıfırdır.

2005 yılı θ oranları “Nakliye ve Haberleşme Elemanı”, “Vinç ve ceraskal operatörleri (66)”, “Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)”, “İnşaat beton demiri işçisi (59)”, “Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)”, “Tütün ve sigara imali işçileri (29)” ve “Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)” için yüksektir.

Tablo 30'da 2006 yılına ait değerlere yer verilmektedir. 2006 yılında tüm mesleklere ilişkin işsizlik oranının bir hayli yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Başvurulara oranla, açık iş oranları da oldukça düşüktür. Bu çerçevede, tahmin edileceği üzere θ değerleri de azdır. Örneğin, “Ağaç hazırlama işçileri (21)”, “Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)”, “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)”, “Debağlar ve deri işçileri (27)” ve “Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)” için açık iş oranı 0'dır.

Tablo 30. 2006 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2006					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Kimyager ve fizikçi (1)	2141	197	118	0,94	0,625	0,669
Mimar ve mühendis (2)	8029	2656	1058	0,93	0,715	0,767
Teknik ressam (3)	1612	228	84	0,93	0,731	0,784

Topograf ve teknisyenler (4)	16571	3795	2346	0,94	0,618	0,660
Hekimler, veterinerler ve ilgili personel (5)	582	197	88	0,93	0,691	0,741
Eczacı, eczacı yardımcısı ve beslenme uzmanı (6)	381	30	14	0,93	0,682	0,730
Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni (7)	3092	1806	1148	0,94	0,611	0,649
Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel (8)	18016	1563	1551	0,94	0,502	0,536
Yöneticiler (9)	30085	2641	1462	0,93	0,644	0,690
Daktilolar ve bilgisayar operatörleri (10)	2089	1214	121	0,94	0,909	0,969
Muhasebeci ve kasadar (11)	23859	1336	821	0,94	0,619	0,661
Nakliye ve Haberleşme Elemanı	1016	562	80	0,94	0,875	0,935
Büro nezaretçileri ve büro elemanları (12)	85717	14982	8791	0,93	0,630	0,675
Satış işçileri (13)	9498	1078	539	0,93	0,667	0,714
Aşçılar (ve aşçı yardımcısı) (14)	5936	698	301	0,93	0,699	0,752
Garsonlar ve barmenler (15)	6943	896	318	0,93	0,738	0,795
Öteki hizmet işçileri (16)	15015	1989	1564	0,93	0,560	0,602
Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı (17)	1747	486	245	0,93	0,665	0,717
Üretim nezaretçileri ve ustabaşılar (18)	1175	15	11	0,93	0,577	0,621
Madenciler, taşocakçılar (19)	725	258	156	0,93	0,623	0,673
Metal işlemcileri (20)	1735	197	54	0,93	0,785	0,848
Ağaç hazırlama işçileri (21)	114	0	1	0,93	0,000	0,000
Kâğıt hamuru ve kâğıt imali işçileri (22)	146	0	0	0,93	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler (23)	638	30	11	0,93	0,732	0,791
Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı (24)	7950	471	455	0,93	0,509	0,545
Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)	8286	516	444	0,93	0,538	0,578
Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri (26)	3517	197	88	0,93	0,691	0,746
Debağlar ve deri işçileri (27)	1550	0	5	0,98	0,000	0,000
Değirmen, fırın, içki ve besin işçileri (28)	2704	319	120	0,93	0,727	0,784
Tütün ve sigara imali işçileri (29)	24	15	1	0,93	0,938	1,006
Terziler, kürk ve şapka işçileri	3087	789	317	0,94	0,713	0,758

(30)						
Kesici, dikişçi ve döşemeciler (31)	17336	3385	1949	0,94	0,635	0,675
Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri (32)	2183	61	180	0,93	0,253	0,273
Mobilya ve ilgili ağaç işçileri (33)	4805	1108	424	0,92	0,723	0,782
Taş kesiciler ve oyma işçileri (34)	194	258	12	0,92	0,956	1,034
Demirci (genel) (35)	350	15	8	0,92	0,652	0,705
Soğuk demirci (36)	381	46	17	0,93	0,730	0,789
Torna tezgâhı operatörü (metal) (37)	2256	516	294	0,92	0,637	0,689
Freze tezgâhı operatörü (metal) (38)	146	121	32	0,92	0,791	0,855
Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)	14	0	0	0,93	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Öteki metal tezgâhı ayaracı ve operatörü (40)	4972	1381	572	0,92	0,707	0,765
Motorlu araç tamirci makinistleri (41)	3167	349	429	0,92	0,449	0,485
Öteki makine montör ve tamirci makinistleri (42)	4137	592	705	0,93	0,456	0,493
Elektrik ve elektronik montörleri (43)	2818	501	260	0,93	0,658	0,708
Elektrik tesisatçıları (44)	7554	1806	644	0,93	0,737	0,797
Öteki elektrik, elektronik işçileri (45)	153	46	23	0,93	0,667	0,717
Yayın ve ses cihazları operatörleri (46)	69	0	2	0,93	0,000	0,000
Sihhi tesisatçıları ve boru tesisatçıları (47)	1824	304	171	0,92	0,640	0,692
Kaynakçılar ve pürmüzcüler (48)	4975	2186	1124	0,92	0,660	0,714
Metal levha ve metal inş. Haz. ve montör. (49)	3950	805	333	0,93	0,707	0,765
Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri (50)	1977	152	97	0,93	0,610	0,658
Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş. (51)	1736	349	191	0,93	0,646	0,697
Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri (52)	21	0	7	0,92	0,000	0,000
Mürettipler, matbaa işçileri (53)	2102	137	62	0,93	0,688	0,743
İnşaat boyacıları (54)	1016	46	15	0,92	0,754	0,815

Öteki boyacılar (55)	992	213	69	0,84	0,755	0,897
Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler (56)	6102	319	350	0,94	0,477	0,507
Duvarcı (tuğla, taş) (inşaat) (57)	274	106	67	0,93	0,613	0,662
Beton kalıpcısı (58)	406	46	17	0,92	0,730	0,789
İnşaat beton demiri işçisi (59)	194	15	0	0,93	1,000	1,080
Marangozlar ve doğramacılar (60)	1078	167	62	0,93	0,729	0,788
Sivacılar (61)	440	30	11	0,92	0,732	0,791
Mermer ve karo fayans döşeyicisi (62)	555	121	48	0,92	0,716	0,774
Öteki inşaat ve ilgili işçiler (63)	1415	379	208	0,93	0,646	0,698
Ateşçi (buhar kazanı) (64)	1924	197	99	0,92	0,666	0,720
Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope. (65)	600	61	22	0,93	0,735	0,794
Vinç ve ceraskal operatörleri (66)	406	30	6	0,92	0,833	0,901
İnşaat makinaları operatörleri (67)	922	228	127	0,93	0,642	0,694
Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope. (68)	5292	546	435	0,93	0,557	0,599
Ağır vasıta şoförleri/diğer şoförler (69)	18582	2383	1714	0,92	0,582	0,629
Öteki taşıma araç. sürücü ve ilg. Elemanlar (70)	7351	820	207	0,92	0,798	0,863
Beden işçisi (71)	185739	92808	52577	0,93	0,638	0,687

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 31’de yer verildiği üzere, 2007 itibariyle, İŞKUR’un İstatistik Yıllıklarında yer verdiği mesleklere farklılıklar söz konusudur. İşsizlik oranı ortalaması 2007’de de %92’dir, en düşük işsizlik “Diğer Elektronik Montörleri” için olup bu değer de %85’tir, en yüksek ise %96 ile “İnşaat Teknikeri” içindir.

Açık iş sayıları ve açık iş oranları da işsizlik oranlarındaki yükseklik sonucunda tahmin edileceği gibi bir hayli düşüktür. Birçok meslek için açık sayısı sıfırdır, işsiz sayıları ise o sektördeki işgücüne göre yüksektir. “Koruyucu Güvenlik

Memuru”, ve “Büro Memuru (Depolama)” gibi niteliksiz işgücü için önemli bir istihdam aracı olan sektörler için açık sayısı sıfırdır.

Açık iş oranları ve işsizlik oranlarının birbirine bölümüyle elde edilen θ değerinde ise “Diğer Bilgisayar Makinesi Operatörleri” için en düşükken, Sayı/0’ları dikkate almazsak “Alt yapı Teknisyeni” için 0,93 ile en yüksektir.

Tablo 31. 2007 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2007					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Büro Memuru (Genel)	47346	11001	4138	0,92	0,727	0,787
Diğer Büro Memurları	18021	2587	1198	0,92	0,683	0,741
Bilgisayar İşletmeni	16574	1487	1374	0,94	0,520	0,556
Muhasebeci	9154	898	642	0,96	0,583	0,609
Elektrik Teknisyeni (Genel) (4)	7483	1398	886	0,89	0,612	0,689
Bilgisayar Operatörü	8554	232	102	0,95	0,695	0,730
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	4950	483	297	0,90	0,619	0,685
Bilgisayar Programcısı	2404	137	73	0,90	0,652	0,724
Satış Elemanı	4996	1528	749	0,97	0,671	0,693
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	3030	2242	1526	0,94	0,595	0,631
Koruyucu Güvenlik Memuru	1167	0	0	0,89	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Güvenlik Görevlisi	3493	1468	810	0,95	0,644	0,680
Temizlik Görevlisi	1104	449	328	0,94	0,578	0,616
Şoför (Yük Taşıma)	2819	597	404	0,90	0,596	0,666
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	2231	3246	1983	0,94	0,621	0,658
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	2814	1137	914	0,91	0,554	0,612
Elektrikçi (Genel)	1898	1243	846	0,91	0,595	0,650
Şoför (Yolcu Taşıma)	2409	175	101	0,92	0,634	0,693
Ön Muhasebeci	8670	544	309	0,96	0,638	0,665
Madenci (Genel)	296	31	13	0,92	0,705	0,766
Elektronik Bilgisayar Operatörü	756	53	48	0,95	0,525	0,555

Çocuk Gelişim Elemanı	2435	50	41	0,89	0,549	0,615
Aşçı (Özel Hizmet)	587	103	63	0,98	0,620	0,632
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçileri	868	11	9	0,91	0,550	0,602
Elektronik Teknisyeni (Genel)	2558	395	231	0,94	0,631	0,673
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	1678	51	46	0,96	0,526	0,547
Kalite Kontrolcü	2619	384	241	0,89	0,614	0,694
Motor Teknisyeni	1804	163	100	0,93	0,620	0,667
Taksi Şoförü	1698	174	124	0,89	0,584	0,656
Elektrik Teknikeri	2077	240	205	0,94	0,539	0,571
İşletmeci (Genel)	1827	81	55	0,92	0,596	0,648
Tesviyeci	2349	614	368	0,94	0,625	0,666
Garson (Servis Elemanı)	2443	1203	725	0,92	0,624	0,675
Otobüs Şoförü (Kaptan)	1182	139	105	0,93	0,570	0,615
Bekçi	1136	113	88	0,90	0,562	0,622
Mobilya İmalatçısı	1934	1163	947	0,89	0,551	0,616
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	1717	671	320	0,89	0,677	0,760
Metal İşleri Teknisyeni	2056	525	229	0,89	0,696	0,780
Makine Teknikeri	1363	227	125	0,93	0,645	0,692
Diğer Bilgisayar Makinesi Operatörleri	713	2	3	0,98	0,400	0,410
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	1786	240	131	0,97	0,647	0,669
Sekreter (Genel)	2175	476	327	0,92	0,593	0,647
Bankacılık Meslek Elemanı	1117	41	31	0,90	0,569	0,633
Büro Memuru (Depolama)	751	0	0	0,93	#SAYI/0!	#SAYI/0!
Torna Tezgâhı Operatörü (Tornacı)	1215	896	450	0,94	0,666	0,705
Ambalajcı (Elle)	1068	267	209	0,88	0,561	0,640
Turizm ve Otelcilik Elemanı	912	23	24	0,90	0,489	0,543
Çektirmeci (Petrol ve Gaz Kuyuları)	120	27	15	0,88	0,643	0,727
Hemşire (Genel)	656	486	318	0,96	0,604	0,630
Alt yapı Teknisyeni	166	6	1	0,91	0,857	0,938
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	2024	442	411	0,92	0,518	0,561
Forklift Operatörü	1008	291	147	0,93	0,664	0,718
Ekonomist (Genel)	657	9	8	0,95	0,529	0,555
İnşaat Teknikeri	716	135	92	0,99	0,595	0,603
Pazarlamacı	2003	526	336	0,91	0,610	0,674

Diğer Elektronik Montörleri	143	1	1	0,85	0,500	0,587
Çaycı	1840	80	49	0,88	0,620	0,707
Avukat	332	41	39	0,92	0,513	0,555
Gaz Altı Kaynakçısı	1215	1000	567	0,91	0,638	0,702
Jeoloji Mühendisi	295	34	20	0,85	0,630	0,738
Makine Teknisyeni (Genel)	757	450	266	0,88	0,628	0,712
Ekip Makinisti (Petrol)	95	31	21	0,89	0,596	0,670
Makine Mühendisi (Genel)	1006	477	201	0,88	0,704	0,801
İstihsal Teknisyeni	2345	1056	748	0,86	0,585	0,677
Elektrik-Elektronik Mühendisi	511	137	31	0,98	0,815	0,833
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	824	1225	852	0,95	0,590	0,618
Deri İşçisi	752	78	67	0,93	0,538	0,576
İşletme Meslek Elemanı	573	24	20	0,94	0,545	0,582
İnşaat Teknisyeni (Genel)	232	20	10	0,90	0,667	0,738
Halkla İlişkiler Görevlisi	998	54	35	0,94	0,607	0,647
Beden İşçisi	263146	114496	67172	0,90	0,630	0,697
Diğer	182318	26608	18010	0,94	0,596	0,635

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 32’de sunulduğu üzere, 2008 yılında da işsizlik oranlarındaki yükseklik devam etmektedir. En düşük işsizlik oranı 0,70 iken en yüksek oran, 0,98’dir. “Deri İşçisi” için işsizlik oranı en yüksek iken, “Elektrik-Elektronik Mühendisi” için 0,98 ile en yüksek değerdir. Söz konusu mesleklerin haricinde “Elektrik Teknikeri”, “Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı” ve “Bilgisayar Programcısı” için keza işsizlik oranı düşüktür.

Açık iş oranı/işsizlik oranı θ incelendiğinde, ortalama 0,73 olarak elde edilmiştir. Söz konusu oran, 2008 yılı için 0,52 ila 1,09 arasında değerler almaktadır. “Elektronik Bilgisayar Operatörü” için en düşük değer olan 0,52; “Avukat” için en yüksek değer bulunmuştur.

2007 itibarıyla nitelikli işgücünü içeren mesleklere yer verilmeye başlanmıştır. Örneğin, 2008 yılı incelendiğinde avukatların istihdamın en kolay olduğu söylenebilir.

Tablo 32. 2008 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2008					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Büro Memuru (Genel)	59418	14452	7685	0,908	0,653	0,719
Diğer Büro Memurları	9014	622	489	0,885	0,560	0,632
Bilgisayar İşletmeni	13216	448	300	0,879	0,599	0,681
Muhasebeci	10783	859	523	0,893	0,622	0,696
Elektrik Teknisyeni (Genel)	7847	1258	639	0,831	0,663	0,798
Bilgisayar Operatörü	9458	256	112	0,860	0,696	0,809
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	5980	481	248	0,907	0,660	0,727
Bilgisayar Programcısı	2496	71	51	0,821	0,582	0,709
Satış Elemanı	9439	2555	1242	0,936	0,673	0,719
Güvenlik Görevlisi	5637	1069	704	0,846	0,603	0,713
Temizlik Görevlisi	1402	687	169	0,954	0,803	0,841
Şoför (Yük Taşıma)	5909	902	509	0,920	0,639	0,695
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	4085	3440	2672	0,904	0,563	0,622
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	1744	710	612	0,954	0,537	0,563
Elektrikçi (Genel)	3310	1151	700	0,871	0,622	0,714
Şoför (Yolcu Taşıma)	4625	145	95	0,857	0,604	0,705
Ön Muhasebeci	13225	877	493	0,869	0,640	0,737
Madenci (Genel)	1281	1406	349	0,884	0,801	0,906
Elektronik Bilgisayar Operatörü	521	15	18	0,871	0,455	0,522
Çocuk Gelişim Elemanı	3453	94	58	0,928	0,618	0,667
Aşçı (Özel Hizmet)	281	55	35	0,844	0,611	0,724
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçileri	704	116	103	0,959	0,530	0,552

Elektronik Teknisyeni (Genel)	2503	251	121	0,856	0,675	0,788
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	2410	149	86	0,807	0,634	0,786
Kalite Kontrolcü	4318	389	238	0,965	0,620	0,643
Motor Teknisyeni	1600	224	120	0,858	0,651	0,759
Taksi Şoförü	2188	82	72	0,939	0,532	0,567
Elektrik Teknikeri	2864	393	148	0,771	0,726	0,943
İşletmeci (Genel)	2678	35	40	0,863	0,467	0,541
Tesviyeci	1887	430	238	0,881	0,644	0,731
Garson (Servis Elemanı)	4245	1364	799	0,923	0,631	0,683
Otobüs Şoförü (Kaptan)	1024	49	40	0,917	0,551	0,601
Bekçi	1422	103	49	0,901	0,678	0,752
Mobilya İmalatçısı	2489	827	619	0,920	0,572	0,622
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	3406	674	456	0,904	0,596	0,660
Metal İşleri Teknisyeni	1738	430	326	0,868	0,569	0,655
Makine Teknikeri	1556	257	142	0,802	0,644	0,803
Diğer Bilgisayar Makinesi Operatörleri	354	16	1	0,879	0,941	1,071
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	2677	497	464	0,983	0,517	0,526
Sekreter (Genel)	3699	663	393	0,915	0,628	0,686
Torna Tezgâhı Operatörü (Tornacı)	1692	667	395	0,914	0,628	0,687
Ambalajcı (Elle)	1577	276	251	0,914	0,524	0,573
Turizm ve Otelcilik Elemanı	1771	385	97	0,823	0,799	0,971
Hemşire (Genel)	513	234	110	0,891	0,680	0,763
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	3104	465	382	0,962	0,549	0,570
Forklift Operatörü	1703	279	146	0,907	0,656	0,724
Ekonomist (Genel)	926	8	7	0,881	0,533	0,606
İnşaat Teknikeri	1298	116	60	0,826	0,659	0,798

Pazarlamacı	3208	930	377	0,921	0,712	0,773
Çaycı	4215	119	52	0,886	0,696	0,785
Avukat	523	36	8	0,744	0,818	1,100
Gaz Altı Kaynakçısı	2404	1025	694	0,898	0,596	0,664
Jeoloji Mühendisi	549	32	19	0,819	0,627	0,766
Makine Teknisyeni (Genel)	979	325	118	0,863	0,734	0,850
Ekip Makinisti (Petrol)	8	4	1	0,764	0,800	1,047
Makine Mühendisi (Genel)	1512	349	128	0,785	0,732	0,933
İstihsal Teknisyeni	1398	635	599	0,873	0,515	0,590
Elektrik-Elektronik Mühendisi	800	109	37	0,709	0,747	1,054
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	145	23	14	0,926	0,622	0,671
Deri İşçisi	1202	44	19	0,982	0,698	0,711
İşletme Meslek Elemanı	1036	13	5	0,850	0,722	0,849
İnşaat Teknisyeni (Genel)	244	44	11	0,896	0,800	0,893
Halkla İlişkiler Görevlisi	1462	73	34	0,847	0,682	0,806
Beden İşçisi	332039	104486	66138	0,906	0,612	0,676
Diğer	689346	28201	16815	0,917	0,626	0,684

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2009'da mesleklerin işsizlik oranı ortalaması Tablo 33'te görüleceği gibi 0,90; θ ise 0,64'tür. İşsizlik oranları ise %74 ila %97 arasında değişiklik göstermektedir. İşsizlik oranı "Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi" için en yüksek, "Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)" için en düşüktür.

"Bulaşıkçı", "Makine Mühendisi (Genel)", "Elektrik Teknikeri", "Buldozer (Dozer) Operatörü" θ oranının 0,80'lerde olduğu, açık iş oranının yüksek olduğu mesleklerdendir. En düşük ise "Hizmetli (Kamu Kuruluşları)" için hesaplanmıştır.

Tablo 33. 2009 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

Meslekler	2009					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Büro Memuru (Genel)	109426	9830	4598	0,916	0,681	0,744
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	6408	2106	1736	0,896	0,548	0,612
Garson (Servis Elemanı)	8206	2585	1620	0,914	0,615	0,673
Satış Elemanı	14571	2803	1516	0,938	0,649	0,692
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	2535	1768	1680	0,903	0,513	0,568
Konfeksiyon İşçisi	2558	1328	1363	0,952	0,493	0,518
Bahçıvan (Genel)	2013	1456	974	0,867	0,599	0,691
Temizlik Görevlisi	6661	1536	1589	0,930	0,492	0,529
Aşçı	7321	1040	887	0,951	0,540	0,567
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	1180	807	697	0,746	0,537	0,720
Turizm ve Otelcilik Elemanı	3215	1335	696	0,834	0,657	0,788
Kasiyer	3037	1049	682	0,906	0,606	0,669
Makine Montajcısı (Genel)	1143	727	676	0,922	0,518	0,562
Güvenlik Görevlisi	9658	779	588	0,862	0,570	0,661
Barmen	737	944	584	0,879	0,618	0,703
Makineci (Dikiş)	10727	1202	576	0,975	0,676	0,694
Şoför (Yük Taşıma)	8116	713	562	0,922	0,559	0,607
Elektrik Teknisyeni (Genel)	6055	723	543	0,840	0,571	0,680
Bulaşıkçı	887	1417	539	0,903	0,724	0,802
Ön Muhasebeci	18814	965	494	0,877	0,661	0,755
Bilgisayar İşletmeni	19019	540	506	0,900	0,516	0,574
Kurye	962	564	472	0,927	0,544	0,587
Gaz altı Kaynakçısı	3685	779	473	0,904	0,622	0,688
Diğer Büro Memurları	5872	560	441	0,900	0,559	0,621
Sekreter (Genel)	5904	763	415	0,921	0,648	0,703
Mobilya İmalatçısı	4104	556	420	0,923	0,570	0,617
Pazarlamacı	5034	1331	429	0,927	0,756	0,816
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir İçi)	7525	329	399	0,904	0,452	0,500
Elektrikçi (Genel)	4350	648	418	0,884	0,608	0,687
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	1949	655	415	0,913	0,612	0,671
Muhasebeci	14190	824	363	0,908	0,694	0,764
Müşteri Temsilcisi (Banka)	1594	734	353	0,953	0,675	0,708

Müşteri Hizmetleri Görevlisi	346	361	401	0,918	0,474	0,516
İplikçi (Ring/Vat er/Vargel)	1210	372	306	0,973	0,549	0,564
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	1393	398	365	0,906	0,522	0,576
Büro İşçisi	3296	372	287	0,969	0,564	0,583
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	4728	380	269	0,903	0,586	0,648
CNC Tezgâh Operatörü	1685	408	247	0,856	0,623	0,728
Madenci (Genel)	262	211	228	0,890	0,481	0,540
Kalite Kontrolcü	3107	387	215	0,962	0,643	0,668
Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)	2546	400	224	0,916	0,641	0,700
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	1723	312	213	0,880	0,594	0,675
Ütücü	1866	331	213	0,954	0,608	0,638
Oto Boyacı	755	306	210	0,910	0,593	0,652
Diğer Öğretmenler	209	213	209	0,911	0,505	0,554
Mekanik Bakım-Onarımcı	1596	335	203	0,941	0,623	0,662
Komi	429	275	201	0,784	0,578	0,737
Metal İşleri Teknisyeni	1660	317	196	0,875	0,618	0,706
Mobilya Döşemecisi	978	279	189	0,930	0,596	0,641
Makine Teknisyeni (Genel)	1157	259	185	0,871	0,583	0,670
Forklift Operatörü	2023	380	180	0,918	0,679	0,740
Pres Tezgâhı Operatörü	646	214	169	0,965	0,559	0,579
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	740	256	168	0,955	0,604	0,632
Elektrik-Elektronik Teknisyeni	702	276	168	0,871	0,622	0,714
Tesviyeci	2073	303	141	0,895	0,682	0,762
Bilgisayar Operatörü	8448	241	211	0,875	0,533	0,609
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	3222	228	206	0,958	0,525	0,549
Sıcak Haddecisi (Çelik)	79	155	155	0,888	0,500	0,563
Animatör	133	209	154	0,911	0,576	0,632
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	400	225	186	0,933	0,547	0,587
Makine Mühendisi (Genel)	1942	315	144	0,838	0,686	0,819
Plastik İşlemci	116	236	144	0,966	0,621	0,643
Resepsiyoncu (Genel)	753	293	144	0,909	0,670	0,738
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	637	193	143	0,979	0,574	0,587
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	3314	273	360	0,842	0,431	0,512
Proses İşçisi	83	177	140	0,890	0,558	0,627
Elektrik Teknikeri	1995	260	137	0,791	0,655	0,828

İplik-Elyaf Boyama Makinesi Operatörü	163	137	136	0,963	0,502	0,521
Büro Yönetimi ve Sekreterlik Meslek Elemanı	1643	188	159	0,884	0,542	0,613
Kasap	1459	170	134	0,883	0,559	0,634
Otobüs Muavini	72	131	131	0,909	0,500	0,550
Üretim Paneli Kontrol Operatörü	217	118	129	0,931	0,478	0,513
Buldozer (Dozer) Operatörü	108	248	125	0,818	0,665	0,813
Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	89	126	125	0,976	0,502	0,515
Oda Görevlisi (Turizm)	232	150	123	0,913	0,549	0,602
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	1678	79	122	0,855	0,393	0,460
İstihsal Teknisyeni	1070	184	119	0,885	0,607	0,686
Elektronik Teknisyeni (Genel)	2182	158	117	0,869	0,575	0,661
Şoför (Yolcu Taşıma)	5399	161	116	0,861	0,581	0,675
Matbaa İşçisi (Genel)	1179	126	114	0,936	0,525	0,561
Sıhhi Tesisatçı	1846	168	114	0,909	0,596	0,656
Diğer Terziler, Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler ve İlgili İş	286	118	104	0,942	0,532	0,564
Metal Mamuller Montaj İşçisi	1262	170	104	0,965	0,620	0,643
Beden İşçisi	515503	88176	68395	0,896	0,563	0,628
Diğer	546864	21592	12752	0,930	0,629	0,676

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2010 yılına ait değerler Tablo 34'te sunulmaktadır. 2010 yılında mesleklere ilişkin işsizlik oranı ortalaması ise 0,86'dır, 2003'ten beri ilk defa bu oranlara düşmüştür. İşsizlik oranları %27 ile %100 arasında değişmektedir. En düşük işsizlik oranı, "Diğer Haddehane Operatörleri (Metal)", en yüksek ise "Kanal ve Izgara İşçisi"dir.

Açık iş oranlarındaki artış, θ 'ya da yansımıştır. θ ortalaması 0,63 olarak hesaplanmış olup, en düşük oran 0,5 ile işsizlik oranındaki gibi "Kanal Ve Izgara İşçisi", en yüksek ise 1,9 ile "Diğer Haddehane Operatörleri (Metal)" için elde edilmiştir.

“Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)”, “Çağrı Merkezi Görevlisi”, “Şoför (İtfaiye)”, “Diğer Ağaç İşlem İşçileri” ve “Komi” için işsizlik oranı görece düşüktür. θ’da ise “Makine Mühendisi (Genel)”, “Makine Teknisyeni (Genel)”, “Ütücü”, “Komi”, “CNC Tezgâh Operatörü”, “Büro Memuru (Genel)”, “Bahçıvan (Genel)” ve “Elektrik Teknisyeni (Genel)” ortalama üzerinde olan mesleklerden bazılarıdır.

Tablo 34. 2010 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

MESLEKLER	2010					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Temizlik Görevlisi	6504	10741	8671	0,89	0,553	0,622
Büro Memuru (Genel)	96398	20553	5183	0,89	0,799	0,893
Turizm ve Otelcilik Elemanı	4288	3707	2762	0,75	0,573	0,759
Satış Elemanı	13289	7348	2651	0,92	0,735	0,799
Konfeksiyon İşçisi	4288	3044	2424	0,93	0,557	0,597
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	1664	2777	2361	0,66	0,540	0,820
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	5859	3159	2347	0,86	0,574	0,666
Bahçıvan (Genel)	1934	4329	2021	0,83	0,682	0,822
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	1761	3417	1780	0,84	0,657	0,779
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	730	1780	1706	0,82	0,511	0,619
Makineci (Dikiş)	6011	3716	1631	0,96	0,695	0,722
Garson (Servis Elemanı)	8128	3364	1574	0,87	0,681	0,783
Müşteri Hizmetleri Görevlisi	1099	3047	1531	0,86	0,666	0,774
Gazaltı Kaynakçısı	1937	2538	1299	0,87	0,661	0,760
Diğer Büro Memurları	3766	1383	1237	0,89	0,528	0,595
Kablo Ağı Bantlama Elemanı	49	1182	1167	0,98	0,503	0,512
Kasiyer	3679	1609	1008	0,88	0,615	0,697
Ön Muhasebeci	19019	2197	956	0,85	0,697	0,822
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	1622	1773	945	0,89	0,652	0,734
Orman İşçisi	1461	1204	924	0,83	0,566	0,681
Şoför (Yük Taşıma)	7955	1612	910	0,91	0,639	0,705
Aşçı	6829	1640	885	0,93	0,650	0,699
Makine Montajcısı (Genel)	610	1059	861	0,90	0,552	0,613
Elektrik Teknisyeni (Genel)	5041	1976	850	0,82	0,699	0,855
Güvenlik Görevlisi	4994	1597	839	0,84	0,656	0,777

Çağrı Merkezi Görevlisi	864	1516	792	0,68	0,657	0,963
İplikçi (Ring/Vat er/Vargel)	771	945	728	0,95	0,565	0,594
Bilgisayar İşletmeni	14628	845	701	0,88	0,547	0,619
Elektrikçi (Genel)	4038	1383	690	0,87	0,667	0,769
Sekreter (Genel)	5995	1940	662	0,91	0,746	0,818
Şoför (İtfaiye)	2489	734	640	0,68	0,534	0,784
Mobilya İmalatçısı	2857	1380	629	0,89	0,687	0,769
Kurye	805	1466	606	0,83	0,708	0,852
Büro İşçisi	4035	773	592	0,97	0,566	0,584
Muhasebeci	11539	1196	573	0,89	0,676	0,759
Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)	1346	1288	563	0,90	0,696	0,776
Pazarlamacı	4525	1884	542	0,91	0,777	0,852
Bulaşıkçı (Steward)	937	3452	529	0,83	0,867	1,047
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	943	824	505	0,88	0,620	0,708
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir İçi)	6870	689	505	0,88	0,577	0,654
Kalite Kontrolcü	1473	941	472	0,94	0,666	0,709
Ayakkabı İmalat İşçisi (Genel)	816	470	414	0,87	0,532	0,613
Forklift Operatörü	1224	758	402	0,89	0,653	0,731
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	2580	642	370	0,87	0,634	0,730
İstihsal Teknisyeni	824	512	367	0,87	0,582	0,667
Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	198	394	365	0,89	0,519	0,581
CNC Tezgâh Operatörü	610	941	339	0,80	0,735	0,915
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	1509	745	339	0,94	0,687	0,733
Aşçı Yardımcısı	1965	584	329	0,94	0,640	0,684
İş Makineleri Operatörü	2115	476	321	0,80	0,597	0,745
Elektronik Montörü (Genel)	100	345	317	0,86	0,521	0,608
Tesviyeci	1091	488	315	0,89	0,608	0,683
Overlok Makinesi Operatörü	303	736	295	0,92	0,714	0,778
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Elemanı	579	731	288	0,88	0,717	0,820
Mekanik Bakım-Onarımcı	938	1222	286	0,92	0,810	0,879
Hemşire (Genel)	710	722	267	0,85	0,730	0,854
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	112	269	264	0,65	0,505	0,780
Metal İşleri Teknisyeni	1259	505	244	0,86	0,674	0,783
Oto Boyacı	576	407	240	0,88	0,629	0,711
Vater Makinesi Operatörü	97	218	231	0,90	0,486	0,540
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	963	631	228	0,84	0,735	0,877
Komi	389	577	224	0,66	0,720	1,099
Mobilya Döşemecisi	626	423	219	0,91	0,659	0,724

Diğer Satıcılar, Tezgâhtarlar ve Satış Reklamcıları	1864	322	218	0,92	0,596	0,649
Sihhi Tesisatçı	1567	344	213	0,89	0,618	0,693
Ütücü	1050	735	211	0,93	0,777	0,836
Diğer Haddehane Operatörleri (Metal)	48	220	211	0,27	0,510	1,906
Madenci (Genel)	384	237	206	0,82	0,535	0,654
Ağaç Değerlendiricisi	115	210	206	0,92	0,505	0,551
Kasap	987	382	203	0,87	0,653	0,755
İnşaat Çeliği Montörü	252	270	201	0,92	0,573	0,626
Kanal ve Izgara İşçisi	10	201	201	1,00	0,500	0,500
Makine Teknisyeni (Genel)	1090	458	198	0,85	0,698	0,822
Şoför (Yolcu Taşıma)	5614	398	197	0,84	0,669	0,794
Plastik Doğramacı	560	346	197	0,91	0,637	0,698
Resepsiyoncu (Genel)	720	333	197	0,88	0,628	0,717
Makine Mühendisi (Genel)	2028	795	196	0,83	0,802	0,968
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	292	258	194	0,91	0,571	0,625
Ambalajcı (Elle)	936	347	193	0,87	0,643	0,742
Proses İşçisi	78	442	192	0,80	0,697	0,875
Oda Görevlisi (Turizm)	255	274	190	0,78	0,591	0,760
Beden İşçisi	475288	182150	112551	0,86	0,618	0,722
Diğer	430782	53728	23240	0,91	0,698	0,765

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

2011 yılında ise işsizlik oranı ortalaması 0,80'dir, değerler Tablo 35'te görüleceği gibi %37 ve %94 arasında değişiklik göstermektedir. En düşük işsizlik oranı "Saat-Elektrikli Aletler ve Elektronik Araçlar Satış Elemanı", en yüksek ise "Büro İşçisi" için bulunmuştur. Ortalamanın altında yer alan mesleklerden bazıları ise şunlardır; "Elektrik Teknikeri", "Proses İşçisi", "Oda Görevlisi (Turizm)", "Temizlik Görevlisi (Hastane)", "Makine Montajcısı (Genel)", "Diğer Büro Memurları", "Barmen", "İstihsal Teknisyeni", "Elektrikçi (Genel)" ve "Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)"idir.

Açık iş oranı/işsizlik oranı olan θ ortalaması ise 0,79'dur, en yüksek değer "Saat-Elektrikli Aletler ve Elektronik Araçlar Satış Elemanı", en düşük değer ise "Makinist (Tren)" için bulunmuştur.

Ortalama üzerinde yer alan mesleklerden bazıları şöyledir; “Elektrik Teknikeri”, “CNC Tezgâh Operatörü”, “Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)”, “Elektrikçi (Genel)”, “Bulaşıkçı (Steward)” ve “Güvenlik Görevlisi”dir.

Tablo 35. 2011 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

MESLEKLER	2011					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Temizlik Görevlisi	13432	24832	16270	0,86	0,604	0,705
Büro Memuru (Genel)	84132	19708	9312	0,88	0,679	0,776
Satış Elemanı	18259	14310	8272	0,86	0,634	0,739
Makineci (Dikiş)	8957	9422	5051	0,90	0,651	0,723
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	5898	7297	5033	0,85	0,592	0,693
Çağrı Merkezi Görevlisi	1917	7822	4499	0,77	0,635	0,820
Garson (Servis Elemanı)	11193	8889	4134	0,84	0,683	0,810
Reyon Görevlisi	3129	4971	4023	0,84	0,553	0,658
Bahçıvan (Genel)	2134	7235	3968	0,80	0,646	0,807
Konfeksiyon İşçisi	4177	4701	3947	0,91	0,544	0,596
Güvenlik Görevlisi	5738	9300	3773	0,78	0,711	0,906
Orman İşçisi	518	3119	3074	0,88	0,504	0,572
Kasiyer	6940	5087	3033	0,86	0,626	0,731
Turizm ve Otelcilik Elemanı	4153	5641	2632	0,72	0,682	0,951
Gazalci Kaynakçısı	2139	6241	2625	0,79	0,704	0,887
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine İle)	1843	3851	2585	0,67	0,598	0,889
İplikçi (Ring/Vat er/Vargel)	1797	3086	2366	0,75	0,566	0,750
Şoför (Yük Taşıma)	8546	4468	2262	0,87	0,664	0,759
Aşçı	8361	3658	2146	0,88	0,630	0,714
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	1822	3198	2114	0,76	0,602	0,793
Ön Muhasebeci	23789	5622	1908	0,84	0,747	0,888
Bulaşıkçı (Steward)	1707	6553	1773	0,81	0,787	0,972
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	1267	2221	1754	0,71	0,559	0,790
Elektrik Teknisyeni (Genel)	7626	3936	1727	0,74	0,695	0,937
Kablo Ağı Bantlama Elemanı	46	1740	1725	0,92	0,502	0,543
Büro İşçisi	6657	2612	1714	0,94	0,604	0,641
Sekreter (Genel)	9019	3119	1642	0,88	0,655	0,746
Barmen	1035	1917	1459	0,74	0,568	0,772
Oto Montaj İşçisi	131	1406	1363	0,88	0,508	0,577

Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	2165	3470	1360	0,83	0,718	0,869
Elektrikçi (Genel)	4279	2937	1355	0,74	0,684	0,931
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	4227	1840	1243	0,81	0,597	0,735
İstihsal Teknisyeni	1136	1556	1222	0,73	0,560	0,769
Bilgisayar İşletmeni	16228	1707	1209	0,85	0,585	0,691
Pazarlamacı	6997	4190	1192	0,87	0,779	0,891
Kanal ve Izgara İşçisi	113	1160	1131	0,71	0,506	0,709
Mobilya İmalatçısı	3101	2700	1126	0,85	0,706	0,832
Diğer Büro Memurları	3245	1262	1104	0,73	0,533	0,736
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	1119	1408	1074	0,85	0,567	0,669
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	1541	1113	1052	0,83	0,514	0,620
Komi	1337	2012	1037	0,75	0,660	0,877
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	1134	1347	1029	0,84	0,567	0,677
Hemşire (Genel)	1802	2182	1028	0,81	0,680	0,838
Satış Temsilcisi/Plasiyer	3121	4067	1007	0,87	0,802	0,917
Kalite Kontrolcü	1610	1965	995	0,79	0,664	0,845
Makinist (Tren)	59	196	994	0,80	0,165	0,206
Makine Montajcısı (Genel)	668	1425	977	0,71	0,593	0,837
Muhasebeci	10985	2127	939	0,82	0,694	0,846
Oto Boyacı	580	1343	882	0,83	0,604	0,728
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	1176	1551	860	0,76	0,643	0,851
Overlok Makinesi Operatörü	395	1800	827	0,83	0,685	0,827
Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)	1607	2455	816	0,80	0,751	0,942
Aşçı Yardımcısı	2680	1634	799	0,88	0,672	0,761
Kurye	973	2832	785	0,80	0,783	0,983
Lojistik Elemanı	793	875	764	0,88	0,534	0,604
Forklift Operatörü	1542	1778	702	0,77	0,717	0,933
Mobilya Döşemecisi	815	1253	664	0,84	0,654	0,776
Metal Mamuller Montaj İşçisi	536	1608	657	0,83	0,710	0,860
Punta Kaynak Makinesi İşçisi	65	833	640	0,78	0,566	0,729
Kalite Kontrolcü (Tekstil)	1491	1531	625	0,90	0,710	0,786
Temizlik Görevlisi (Hastane)	855	816	591	0,72	0,580	0,803
Şoför (Yolcu Taşıma)	7172	1061	589	0,80	0,643	0,802
Tıbbi Dokümantasyoncu ve Sekreter	1921	717	578	0,83	0,554	0,667
Mekanik Bakım-Onarımcı	600	1111	569	0,76	0,661	0,870
Oda Görevlisi (Turizm)	803	944	558	0,73	0,628	0,859
Metal İşleri Teknisyeni	1877	1246	546	0,81	0,695	0,858
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine)	2295	1321	536	0,80	0,711	0,891

ile)						
Uçak Bakım Teknisyeni (Gövde-Motor)	190	573	536	0,79	0,517	0,653
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	638	1432	534	0,83	0,728	0,878
Ambalajcı (Elle)	1217	1073	532	0,77	0,669	0,868
CNC Tezgah Operatörü	987	1591	511	0,65	0,757	1,159
Ütücü	1422	1448	486	0,82	0,749	0,913
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	362	656	461	0,78	0,587	0,751
Makine Bakım Onarımcısı	724	1241	458	0,81	0,730	0,904
Ayakkabı İmalat İşçisi (Genel)	1132	648	448	0,79	0,591	0,749
Saat-Elektrikli Aletler ve Elektronik Araçlar Satış Elemanı	86	426	425	0,38	0,501	1,335
Duvarcı	193	425	424	0,85	0,501	0,591
Dikim İşçisi (Bahçecilik)	67	427	423	0,90	0,502	0,555
Proses İşçisi	249	365	418	0,74	0,466	0,631
Mermer İşçisi	662	965	412	0,88	0,701	0,795
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	435	1371	411	0,85	0,769	0,906
Mobilya Montaj İşçisi	806	1135	403	0,90	0,738	0,816
Elektrik Teknikeri	2544	1500	398	0,72	0,790	1,094
Beden İşçisi	478918	272992	164413	0,85	0,624	0,733
Diğer Meslekler	568318	121020	51733	0,84	0,701	0,837

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Tablo 36'da sunulduğu üzere, 2012 yılı işsizlik oranı ortalaması %62, θ ortalaması ise 1,03'tür. En düşük işsizlik oranı %33 ile "İş ve Meslek Danışmanı", en yüksek ise %74 ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" için elde edilmiştir.

Bahse konu işsizlik oranının altında işsizlik oranına sahip mesleklerden bazıları şunlardır; "Güvenlik Görevlisi", "Güvenlik Görevlisi (Silahlı)", "Veri Giriş Kontrol İşletmeni", "Elektrik Teknisyeni", "Tren Teşkil İşçisi", "Proses İşçisi", "Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi", "İş Makineleri Operatörü" ve "Uçak Bakım Teknisyeni (Gövde-Motor)"dir.

“Dikim İşçisi (Bahçecilik)”, “Duvarcı”, “Kalite Kontrolcü-Tekstil”, “Satış Temsilcisi/Plasiyer”, “Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)”, “Makineci (Dikiş)”, “Kasiyer”, “Büro Memuru (Genel)” ve “Reyon Görevlisi” için ise ortalama üstü bir işsizlik vardır.

0,7 ile 1,50 arasında değişen ve ortalaması 1,03 θ değerlerinde ise en yüksek değer, “İş ve Meslek Danışmanı”, en düşük değer ise “Dikim İşçisi (Bahçecilik)” için hesaplanmıştır. “Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)”, “Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)”, “Şoför (Yolcu Taşıma)”, “Müşteri Hizmetleri Görevlisi”, “Usta Öğretici (Diğer)”, “Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler”, “Dikim İşçisi (Bahçecilik)” ve “Nitelik Gerektirmeyen Meslekler” ortalamadan düşük olan mesleklerden bazılarıdır.

“Pres Tezgâhı Operatörü”, “Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)”, “Elektrik Teknikeri”, “Makine Montajcısı (Genel)”, “Madenci (Genel)”, “Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)” ve “Güvenlik Görevlisi ise ortalama üstünde olanlardandır.

Tablo 36. 2012 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

MESLEKLER	2012					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Güvenlik Görevlisi	20686	20446	13308	0,53	0,606	1,141
Satış Elemanı (Tanıtım)	47515	22153	11867	0,69	0,651	0,938
Büro Memuru (Genel)	100687	20913	8597	0,70	0,709	1,013
Reyon Görevlisi	15992	11054	8267	0,70	0,572	0,821
Çağrı Merkezi Görevlisi	13801	13197	8152	0,63	0,618	0,984
Makineci (Dikiş)	17979	18058	8115	0,71	0,690	0,975
Kasiyer	19481	10159	6740	0,71	0,601	0,851
Lojistik Elemanı	7477	7723	6087	0,61	0,559	0,923
Garson (Servis Elemanı)	27132	15768	6017	0,71	0,724	1,025
Konfeksiyon İşçisi	9726	6621	4940	0,62	0,573	0,924
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	5762	4955	4029	0,61	0,552	0,900
Şoför-Yük Taşıma	33993	7551	3261	0,65	0,698	1,073
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	6261	5211	2913	0,64	0,641	1,008

Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	6004	3928	2842	0,71	0,580	0,817
Gaz Altı Kaynakçısı	6935	7944	2838	0,66	0,737	1,116
Ön Muhasebeci	30406	7860	2738	0,69	0,742	1,078
Sekreter	36929	5646	2672	0,72	0,679	0,945
Aşçı	20870	6033	2610	0,72	0,698	0,966
Müşteri Temsilcisi	7111	4255	2583	0,66	0,622	0,949
Bahçıvan	5282	3893	2343	0,66	0,624	0,948
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	5133	2953	2273	0,66	0,565	0,857
Elektrikçi (Diğer)	11396	5207	2191	0,58	0,704	1,224
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	13683	3219	2163	0,52	0,598	1,153
Kablo Ağı Bantlama Elemanı	1806	2172	2039	0,39	0,516	1,323
Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	3425	3150	2032	0,63	0,608	0,960
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	3980	2665	2030	0,45	0,568	1,275
Aşçı Yardımcısı	14096	4226	1736	0,72	0,709	0,986
Bilgisayar İşletmeni	20649	2486	1728	0,64	0,590	0,923
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	18560	6820	1644	0,70	0,806	1,144
Elektrik Teknisyeni	14524	5817	1604	0,57	0,784	1,384
Satış Temsilcisi/Plasiyer	12716	4541	1572	0,72	0,743	1,034
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	6984	5003	1511	0,63	0,768	1,220
Şoför (Yolcu Taşıma)	21000	2211	1499	0,65	0,596	0,917
Muhasebeci	25799	4042	1368	0,67	0,747	1,112
Kalite Kontrolcü	5781	3041	1319	0,64	0,697	1,086
Komi (Garson Yardımcısı)	3465	4650	1293	0,71	0,782	1,100
Müşteri Hizmetleri Görevlisi	2292	1746	1228	0,63	0,587	0,931
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	5294	2949	1130	0,68	0,723	1,067
Forklift Operatörü	5176	3063	1110	0,60	0,734	1,222
Madenci (Genel)	3136	2269	1064	0,54	0,681	1,269
Usta Öğretici (Diğer)	1003	1004	997	0,58	0,502	0,859
İş ve Meslek Danışmanı	689	947	985	0,33	0,490	1,504
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	2245	2621	966	0,63	0,731	1,151
Unlu Mamuller Paketleme İşçisi	1043	954	932	0,66	0,506	0,761
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	2703	2922	928	0,67	0,759	1,133
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Elemanı	1512	917	917	0,60	0,500	0,828
Saat-Elektrikli Aletler ve Elektronik Araçlar Satış Elemanı	940	913	911	0,41	0,501	1,211
Kalite Kontrolcü-Tekstil	3189	2061	909	0,72	0,694	0,964
Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler ve İlgili İşçiler	1481	966	871	0,65	0,526	0,804
Metal Mamuller Montaj İşçisi	1871	1946	851	0,65	0,696	1,072
Tren Teşkil İşçisi	7577	427	793	0,49	0,350	0,719

Makine Bakım Onarımcısı	2709	1471	790	0,61	0,651	1,072
Ütücü	3190	2698	789	0,71	0,774	1,088
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	6435	1758	787	0,61	0,691	1,133
Ayakkabı İmalatçısı	2730	1058	776	0,66	0,577	0,871
Sıhhi Tesisatçı	4754	1722	769	0,64	0,691	1,082
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	1903	1046	769	0,62	0,576	0,935
Proses İşçisi	2691	847	766	0,45	0,525	1,166
Tıbbi Dokümantasyoncu ve Sekreter	4973	1653	762	0,62	0,684	1,097
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	3602	1219	751	0,62	0,619	1,006
Duvarcı	555	765	748	0,71	0,506	0,712
Hemşire	1965	1986	744	0,66	0,727	1,103
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	2376	1350	740	0,68	0,646	0,956
Dikim İşçisi (Bahçecilik)	286	729	717	0,72	0,504	0,701
Manav	1241	1098	715	0,69	0,606	0,877
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	8133	891	695	0,56	0,562	0,996
Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)	4325	3649	693	0,62	0,840	1,354
Elektrik Teknikeri	5560	2222	671	0,52	0,768	1,484
Makine Montajcısı (Genel)	1928	1573	661	0,57	0,704	1,230
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	3200	1526	660	0,68	0,698	1,021
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	574	633	622	0,49	0,504	1,040
Kauçuk Mamuller Montaj İşçisi	418	596	594	0,62	0,501	0,803
Overlok Makinesi Operatörü	1542	2415	590	0,63	0,804	1,268
Bilgi ve Belge Yöneticisi	596	636	588	0,67	0,520	0,781
İş Makineleri Operatörü	3529	760	571	0,58	0,571	0,990
Pres Tezgâhı Operatörü	1219	1460	570	0,63	0,719	1,142
Kasap	2442	1519	567	0,67	0,728	1,080
Mobilya Döşemecisi	1942	1316	552	0,67	0,704	1,057
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	1631	868	541	0,62	0,616	0,996
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	1246	667	533	0,60	0,556	0,921
Uçak Bakım Teknisyeni (Gövde-Motor)	542	503	530	0,46	0,487	1,070
Oto Montaj İşçisi	885	575	528	0,53	0,521	0,977
Kalorifer Ateşçisi (Katı ve Sıvı Yakıt)	4657	840	524	0,59	0,616	1,037
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	838739	506818	318556	0,74	0,614	0,833
Diğer Meslekler	710630	151661	63205	0,65	0,706	1,089

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

Analizin son dönemi olan 2013 yılı verileri ve hesaplanan θ değerleri Tablo 37'de yer almaktadır. Mesleklere ilişkin işsizlik oranı %52 ile bir hayli düşüktür,

değerler %31 ila %62 arasında değişmektedir. En yüksek işsizlik oranı, “Aşçı”; en düşük ise “Kablo Ağı Bantlama Elemanı” içindir. Ortalamanın altındaki mesleklerden dikkat çekenler; “Güvenlik Görevlisi”, “Konfeksiyon İşçisi”, “İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vat er/Vargel)”, “Veri Giriş Kontrol İşletmeni”, “Madenci (Genel)”, “Proses İşçisi”, “Piliç Kesim ve İşleme Elemanı” ve “Kablo Ağı Bantlama Elemanı”dır. Ortalamanın üzerinde olanlardan ise “Muhasebeci”, “Pazarlamacı” ve “Ütücü” öne çıkanlardandır.

2013 θ ortalaması 1,3 olup değerler 0,83 ile 1,98 arasındadır. En düşük değer “Tıbbi Dokümantasyoncu ve Sekreter”, en yüksek ise “Veri Giriş Kontrol İşletmeni” için elde edilmiştir.

Ortalamanın üzerinde olanlardan bazıları, “Mobilya Montaj İşçisi”, “Makine Mühendisi”, “Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)”, “Kablo Ağı Bantlama Elemanı”, “Piliç Kesim ve İşleme Elemanı”, “Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı”, “Perakende Satış Elemanı (Gıda)”, “Madenci (Genel)”, “Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)”, “Güvenlik Görevlisi (Silahlı)” ve “Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı”dır.

“Turizm ve Otelcilik Elemanı”, “Tıbbi Dokümantasyoncu ve Sekreter”, “Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)”, “Usta Öğretici (Diğer)” ve “Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)” için ise ortalamanın altında yer alanlardan bazıları olup θ yaklaşık 0,90’dır.

Tablo 37. 2013 Yılına Ait Başvurular, Açık İşler, İstihdam Sayısı, İşsiz Sayısı, Açık İş Oranı ve θ Değerleri

MESLEKLER	2013					
	Başvurular	Açık İşler	İstihdam	U	V	θ (V/U)
Satış Danışmanı	64405	45366	17065	0,57	0,727	1,278
Güvenlik Görevlisi	25348	39759	16896	0,45	0,702	1,574
Makineci (Dikiş)	24428	36157	12907	0,57	0,737	1,298

Büro Memuru (Genel)	94785	31642	12696	0,58	0,714	1,236
Garson (Servis Elemanı)	34171	32710	12032	0,57	0,731	1,276
Çağrı Merkezi Görevlisi	17866	31586	11551	0,52	0,732	1,408
Reyon Görevlisi	21536	20081	9094	0,57	0,688	1,216
Kasiyer	22283	15859	7409	0,56	0,682	1,222
Konfeksiyon İşçisi	10850	14886	6851	0,48	0,685	1,428
Şoför-Yük Taşıma	40787	17465	6016	0,56	0,744	1,322
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vat er/Vargel)	6059	7361	5979	0,49	0,552	1,118
Ön Muhasebeci	37930	14883	4970	0,57	0,750	1,314
Sekreter	42483	10351	4843	0,59	0,681	1,145
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	5611	7937	4467	0,51	0,640	1,252
Aşçı	21199	10842	4386	0,62	0,712	1,147
Gaz Altı Kaynakçısı	7811	15429	3919	0,56	0,797	1,425
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	5283	8562	3687	0,49	0,699	1,422
Aşçı Yardımcısı	19221	10310	3603	0,59	0,741	1,254
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	5253	7191	3498	0,34	0,673	1,982
Müşteri Temsilcisi	8661	7796	3369	0,54	0,698	1,290
Elektrik Teknisyeni	13221	9119	3104	0,50	0,746	1,489
Turizm ve Otelcilik Elemanı	4803	3401	3011	0,58	0,530	0,909
Elektrikçi (Genel)	13243	8676	2625	0,50	0,768	1,544
Komi (Garson Yardımcısı)	5552	8632	2592	0,57	0,769	1,350
Muhasebeci	27125	7119	2447	0,57	0,744	1,300
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	2609	3005	2393	0,49	0,557	1,138
Madenci (Genel)	4256	3939	2212	0,44	0,640	1,455
Pazarlamacı	16593	10232	2181	0,60	0,824	1,383
Kalite Kontrolcü	6846	4519	2156	0,52	0,677	1,303
Şoför (Yolcu Taşıma)	23098	4609	2118	0,57	0,685	1,204
Forklift Operatörü	6116	5073	2053	0,51	0,712	1,385
Proses İşçisi	5017	2476	2037	0,36	0,549	1,505
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	7063	7176	1982	0,53	0,784	1,482
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	13070	4900	1788	0,44	0,733	1,651
Metal Mamuller Montaj İşçisi	2660	3126	1786	0,51	0,636	1,242
Tıbbi Dokümantasyoncu ve Sekreter	5064	1540	1733	0,57	0,471	0,830
Kalite Kontrolcü-Tekstil	3638	3306	1678	0,58	0,663	1,148
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	2766	5118	1671	0,52	0,754	1,459
Bisküvi İmalat İşçisi	1867	2378	1670	0,44	0,587	1,340
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	2431	4443	1631	0,51	0,731	1,448
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	2852	1825	1566	0,59	0,538	0,906
Dokuma Makineleri Operatörü /	2308	3026	1512	0,46	0,667	1,455

Dokumacı						
Mermer İşçisi	2731	3892	1406	0,59	0,735	1,242
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	2139	3443	1375	0,45	0,715	1,579
Usta Öğretici (Diğer)	1810	1375	1354	0,51	0,504	0,992
Satış Temsilcisi / Plasiyer	11322	6197	1353	0,58	0,821	1,426
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	4141	3737	1333	0,56	0,737	1,318
Hemşire	3196	3005	1326	0,53	0,694	1,318
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	2049	2492	1289	0,54	0,659	1,212
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	2915	5680	1277	0,54	0,816	1,523
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	1511	2798	1276	0,50	0,687	1,380
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	7118	2715	1229	0,51	0,688	1,339
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	3083	3823	1222	0,53	0,758	1,424
Bahçıvan	5629	2473	1197	0,57	0,674	1,188
Ağır Kamyon Şoförü	12665	2329	1193	0,50	0,661	1,320
Ütücü	3675	3834	1127	0,59	0,773	1,301
Piliç Kesim ve İşleme Elemanı	1034	1471	1122	0,39	0,567	1,461
Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler ve İlgili İşçiler	1877	1196	1099	0,51	0,521	1,017
Bilgisayar İşletmeni	15883	1475	1026	0,53	0,590	1,104
İmal İşçisi	460	1179	992	0,51	0,543	1,069
Sıhhi Tesisatçı	5076	2830	982	0,55	0,742	1,345
Elektrik Teknikeri	5295	3603	973	0,48	0,787	1,656
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	1541	2120	951	0,54	0,690	1,271
Kablo Ağı Bantlama Elemanı	1365	1450	947	0,31	0,605	1,925
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	4464	2935	938	0,56	0,758	1,346
Tır-Çekici Şoförü	3781	2659	932	0,56	0,740	1,315
Kompleci (Dokuma Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	1409	1270	928	0,50	0,578	1,155
Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)	3107	3796	927	0,55	0,804	1,456
Cilt Bakım ve Güzellik Meslek Elemanı	2020	1359	898	0,45	0,602	1,350
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	1563	1441	868	0,48	0,624	1,301
Satış Temsilcisi (Endüstriyel Ürünler)	4306	2822	840	0,62	0,771	1,239
Ayakkabı İmalatçısı	2510	1496	834	0,55	0,642	1,168
Seramik İşçisi	1146	1170	826	0,48	0,586	1,220
Makine Mühendisi	5142	3281	816	0,57	0,801	1,408
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	6633	1268	815	0,58	0,609	1,058
Hasta Danışmanı	2796	1058	807	0,55	0,567	1,037
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	5053	2136	802	0,56	0,727	1,302

Muhasebe Meslek Elemanı	6758	1515	795	0,54	0,656	1,208
Mobilya Montaj İşçisi	3555	3442	795	0,58	0,812	1,407
Pres Tezgâhı Operatörü (Kesim)	1269	1695	793	0,55	0,681	1,230
Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	713	903	780	0,56	0,537	0,952
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	3390	3096	778	0,56	0,799	1,416
Bilgisayar Operatörü	5813	917	755	0,50	0,548	1,095
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	795797	614311	323496	0,62	0,655	1,051
Diğer Meslekler	713396	271698	104922	0,55	0,721	1,309

Kaynak: TÜİK ve İŞKUR

6. BÖLÜM

EKONOMETRİK MODEL

6.1. AMPRİK ÇERÇEVE

Modeldeki ana düşünce, işgücü piyasasındaki değiş tokuşun bir ekonomik aktivite olduğudur. Kullanılan basit modelleme, değiş tokuşun neoklasik modelde varsayılan toplam üretim fonksiyonunun varlığına benzer nitelikler göstermektedir. İyi işleyen bir arama ve eşleştirme fonksiyonu herhangi bir zamanda iş arayanlar ile işçi arayan işverenlerin bir fonksiyonudur.

Açık işler ve işsiz sayısı arayanlar çerçevesinde, Beveridge eğrisi çoğunlukla aşağıdaki modelle tahmin edilmektedir;

$$U_t = \text{İşsiz sayısı} / \text{işsiz sayısı} + \text{İstihdam sayısı} \quad (1)$$

$$V_t = \text{Açık iş sayısı} / \text{açık iş sayısı} + \text{İstihdam sayısı} \quad (2)$$

Her iki oran da işgücünün oranı olarak ifade edilmektedir.

$$U_t = \alpha + \beta_1 V_t + \varepsilon_t \quad (3)$$

$$\ln U_t = \alpha + \ln \beta_1 V_t + \varepsilon_t \quad (4)$$

Burada, u işsizlik oranının logaritması, V ise açık iş oranının logaritmasıdır. Her iki değişken de işgücünün oranı olarak tahmin edilmektedir. 1988-2013 dönemi için “Klasik En Küçük Kareler” yöntemi ile tahmin edilmiştir. Söz konusu tahmin 1988-2013 yılları arasında toplam işsizlik oranı ve açık iş oranı ile daha sonra 1988-2013 yılları arasındaki kamu-özel açık iş oranları ile birlikte hesaplanan kamu ve özel açık iş oranları ile son olarak ise mevcut veriler esas alınarak

1988-2005 yılları arasındaki kadın-erkek ayrımı dikkate alınarak kurularak Eviews'ta analiz edilmiştir.

6.1.1. Veri Seti

Tezde, 1988-2013 yılları arasındaki işsizlik oranı, işsiz sayısı, başvurular ve açık işler yani Tablo 38'de yer alan verilerle, açık iş oranı hesaplanarak model kurulmuş ve Eviews kullanılarak aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. Verilerin ilk olarak logaritmaları alınmıştır, logaritması alınan veriler ise Tablo 39'da yer almaktadır.

Tablo 38. Ekonometrik Modelde Kullanılan Veri Seti

Yıllar	U	V	URKadın	VRKadın	URErkek	VRErkek	VRKamu	VRÖzel
1988	0,076598	0,010559761	0,107821	0,014677	0,076794	0,01393	0,500122	0,508794
1989	0,068677	0,011947012	0,096711	0,014287	0,083535	0,015729	0,513381	0,515834
1990	0,068161	0,012739586	0,08664	0,016174	0,079747	0,015338	0,506816	0,511334
1991	0,066176	0,011711116	0,072697	0,014311	0,088539	0,013507	0,497787	0,501322
1992	0,076281	0,013336471	0,079373	0,014584	0,09017	0,015522	0,499743	0,507844
1993	0,085482	0,012575133	0,095358	0,015106	0,090155	0,014743	0,508205	0,514623
1994	0,089298	0,01219454	0,082955	0,013262	0,089632	0,012018	0,50363	0,51519
1995	0,084885	0,012656789	0,075408	0,015424	0,079559	0,012105	0,500398	0,516008
1996	0,081961	0,012539665	0,06159	0,01285	0,070742	0,012262	0,501542	0,545553
1997	0,079950	0,011696365	0,080558	0,009316	0,066317	0,011801	0,508965	0,535423
1998	0,085750	0,011667285	0,070725	0,00822	0,070943	0,011643	0,500545	0,550189
1999	0,084421	0,011437169	0,079044	0,00671	0,079464	0,011422	0,511445	0,547646
2000	0,097167	0,00686985	0,065024	0,007356	0,067648	0,009576	0,493424	0,538295
2001	0,092103	0,008226831	0,077742	0,007149	0,089573	0,011678	0,501331	0,537427
2002	0,097848	0,00518221	0,097883	0,002096	0,109826	0,008227	0,503957	0,601945
2003	0,118794	0,005013504	0,104581	0,001132	0,109775	0,007967	0,526871	0,766729

2004	0,140254	0,004409915	0,113582	0,001348	0,110482	0,007	0,533371	0,644543
2005	0,109683	0,004741161	0,11515	0,001559	0,107033	0,006999	0,511528	0,61782
2006	0,102838	0,006500344					0,574351	0,657793
2007	0,102325	0,006605152					0,407711	0,596959
2008	0,106351	0,006366134					0,529928	0,570956
2009	0,108330	0,005597534					0,378896	0,542612
2010	0,105457	0,010681087					0,474224	0,573162
2011	0,103451	0,017148688					0,407266	0,551934
2012	0,083734	0,008441648					0,017698	0,320401
2013	0,064867	0,015631363					0,0469	0,373484

Kaynak: TÜİK, İŞKUR ve OECD

Tablo 39. Veri Setinin Logaritması (logu ve logv)

Yıllar	logu	logv	logu _{rkadın}	logv _{rkadın}	logu _{rerkek}	logv _{rkamu}	logv _{rözel}
1988	-1,1158	-1,9763	-0,9673	-1,8334	-1,1147	-0,3009	-0,2935
1989	-1,1632	-1,9227	-1,0145	-1,8451	-1,0781	-0,2896	-0,2875
1990	-1,1665	-1,8948	-1,0623	-1,7912	-1,0983	-0,2951	-0,2913
1991	-1,1793	-1,9314	-1,1385	-1,8443	-1,0529	-0,3030	-0,2999
1992	-1,1176	-1,8750	-1,1003	-1,8361	-1,0449	-0,3013	-0,2943
1993	-1,0681	-1,9005	-1,0206	-1,8209	-1,0450	-0,2940	-0,2885
1994	-1,0492	-1,9138	-1,0812	-1,8774	-1,0475	-0,2979	-0,2880
1995	-1,0712	-1,8977	-1,1226	-1,8118	-1,0993	-0,3007	-0,2873
1996	-1,0864	-1,9017	-1,2105	-1,8911	-1,1503	-0,2997	-0,2632
1997	-1,0972	-1,9319	-1,0939	-2,0308	-1,1784	-0,2933	-0,2713
1998	-1,0668	-1,9330	-1,1504	-2,0851	-1,1491	-0,3006	-0,2595
1999	-1,0736	-1,9417	-1,1021	-2,1733	-1,0998	-0,2912	-0,2615
2000	-1,0125	-2,1631	-1,1869	-2,1334	-1,1697	-0,3068	-0,2690
2001	-1,0357	-2,0848	-1,1093	-2,1457	-1,0478	-0,2999	-0,2697
2002	-1,0095	-2,2855	-1,0093	-2,6786	-0,9593	-0,2976	-0,2204

2003	-0,9252	-2,2999	-0,9805	-2,9462	-0,9595	-0,2783	-0,1154
2004	-0,8531	-2,3556	-0,9447	-2,8703	-0,9567	-0,2730	-0,1907
2005	-0,9599	-2,3241	-0,9387	-2,8073	-0,9705	-0,2911	-0,2091
2006	-0,9879	-2,1871				-0,2408	-0,1819
2007	-0,9900	-2,1801				-0,3896	-0,2241
2008	-0,9733	-2,1961				-0,2758	-0,2434
2009	-0,9653	-2,2520				-0,4215	-0,2655
2010	-0,9769	-1,9714				-0,3240	-0,2417
2011	-0,9853	-1,7658				-0,3901	-0,2581
2012	-1,0771	-2,0736				-1,7521	-0,4943
2013	-1,1880	-1,8060				-1,3288	-0,4277

6.1.2. Ekonometrik Sonuçlar

Yukarıda yer verilen logaritması alınan değerler sonucunda, kurulan modellere ilişkin sonuçlar Tablo 40'ta sunulmaktadır.

Tablo 40. Ekonometrik Modelin Sonuçları

	Toplam	Kadın	Erkek	Kamu	Özel
α	-1,775438	-1,307678	-1,738414	-1,021167	-0,844063
β	-0,358106	-0,112031	-0,345029	0,061683	0,750123
R^2	0,563355	0,308327	0,298008	0,064858	0,414970

Bu çerçevede, ilk modele göre toplam açık iş oranının logaritması olan $\log v$ 'deki bir birim artış logaritması alınmış işsizlik oranında 0,35'lik bir azalış ortaya çıkarmaktadır. R^2 değeri, 0,56 olarak hesaplanmıştır yani, bağımlı değişken olan logaritması alınmış işsizlik oranı değişkenindeki değişimlerin %56'sı modelde yer alan açıklayıcı değişken tarafından açıklanmaktadır. Gerek bağımsız (α)

gerekse marjinal parametre (β_1) P-değerleri 0,05'ten küçük olduğu için istatistiki olarak %0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlıdır.

-0.36 olarak tahmin edilen marjinal parametre Türkiye için Beveridge eğrisinin 1988-2013 döneminde elastik olmayan bir davranış sergilediğine işaret etmektedir. Bayraktar Sağlam ve Günalp'in 1951-2008 yılları için yapmış olduğu çalışmada da bu katsayı -0.33 olarak hesaplanmış ve o çalışmada da elastik olmayan bir Türkiye işgücü çalışmasına işaret edilmiştir.

Kamu ve özel için hesaplanan değerlerin β katsayıları ise sırasıyla 0,06 ve 0,75'tir. Negatif çıkması beklenen bu katsayıların pozitif çıkması, ampirik analizin sonucunun Beveridge eğrisine ve konu hakkındaki genel literatüre ters bir davranış sergilediğine işaret etmektedir.

F istatistiği 30,96 olarak hesaplanmıştır ve F istatistiğine ait p değeri ise 0,000010 olarak bulunmuştur. Bu çerçevede, model istatistiksel olarak anlamlıdır.

İkinci model ise 1988-2005 yılları için kadın ve erkekler için ayrı ayrı kurulmuştur. İlk olarak, kadın arama ve eşleştirme modelleri incelendiğinde, $\beta_{\text{Kadın}}$ değerinin -0,11 hesaplanmıştır. Yani, logaritması alınmış kadın açık iş oranındaki bir birimlik artış, logaritması alınmış kadın işsizlik oranını %0,11 azaltmaktadır. $R^2_{\text{Kadın}}$ değeri, 0,30 olarak hesaplanmıştır buna göre, bağımlı değişken olan logaritması alınmış işsizlik oranı değişkenindeki değişimlerin %30'u modelde yer alan açıklayıcı değişken tarafından açıklanmaktadır.

P-değerleri 0,05'ten küçük olduğu için ekonometrik modelin parametrelerinin tahminleri istatistiki olarak anlamlıdır.

-0,11 olarak tahmin edilen marjinal parametre kadınlar için çizilen 1988 – 2005 yılları Beveridge eğrisinin elastik olmayan bir davranış sergilediğine işaret

etmektedir. Üçüncü bölümde çizilen grafik de analiz sonucu elde edilen bilgiyi doğrulamaktadır.

Erkek işgücü piyasası verileriyle kurulan arama ve eşleştirme modeline ilişkin modelin sonuçları incelendiğinde ise, α_{Erkek} değerinin 1,73; β_{Erkek} değerinin ise 0,34 olarak hesaplandığı görülmektedir. Sonuca göre, logaritması alınmış açıklayıcı değişken olan açık iş oranındaki bir birimlik artış, logaritması alınmış erkek işsizlik oranını %34'lük bir azaltmaktadır. Bu sonuç, toplam veriler için yapılan değerlere yakındır ve kadın işgücüne yönelik yapılan analizin sonuçlarından da farklıdır. Kadın işgücü için hesaplanan $\beta_{\text{Kadın}}$ değeri %11'dir, yani erkekler için hesaplanan değer 1/3'ünden azdır.

R^2_{Erkek} ise %29 olarak hesaplanmıştır. Yani, buna göre, bağımlı değişken olan logaritması alınmış işsizlik oranı değişkenindeki değişimlerin %29'u modelde yer alan açıklayıcı değişken tarafından açıklanmaktadır.

P-değerleri 0,05'ten küçük olduğu için ekonometrik modelin parametrelerinin tahminleri istatistiki olarak anlamlıdır.

Literatürde, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde Beveridge eğrisine ilişkin çalışmalar incelenmiştir. Bu çerçevede, Örneğin, Wall ve Zoega Birleşik Krallık için hem de Birleşik Krallık'ın bölgeleri için bu çalışmayı yapmıştır. Yapılan çalışmanın sonucuna göre β değerleri, İngiltere için 1987-1996 yılları arasında, -0,13 ila -0,68 arasında; -0,03 ve -0,64 arasında değişmektedir.

Teo, Thangavelu ve Quah ise Singapur için Beveridge eğrisi tahmin etmiştir. 1987 Ç1-2003 Ç1 dönemini ele aldığı çalışmasında, Singapur için tıpkı Türkiye gibi elastik olmayan negatif eğimli bir Beveridge eğrisi bulunmuştur. Çalışmada, Asya'nın diğer ülkelerinde olan Japonya, Tayvan ve Hong Kong için yapılan analizlerde, adigeçen ülkelerde 1990'larda Beveridge eğrisinde içe doğru bir kayma olduğu ifade edilmektedir.

Nicklelsen, Nunziata, Ochel ve Quintini ise bu çalışmayı 1960-1990 yılları arasında OECD ülkeleri için yapmıştır. 1960-1980 arasında İsveç ve Norveç hariç diğer OECD ülkelerinin Beveridge eğrisi sağa doğru kaymıştır.

Tse, Leung ve Chan ise 1976-1997 yılları arasındaki Hong Kong işgücü piyasasının arama-eşleştirme modeli ele almıştır. 1982'de Beveridge eğrisinde içe doğru bir kayma olduğunu belirleyerek β katsayısını -0,75 olarak hesaplamışlardır.

SONUÇ

Türkiye’de 1990’lardan beri ciddi krizler yaşanmıştır. 1994’te yaşana kriz sonrası, işsizlik oranlarında çok büyük bir artış meydana gelmemiştir. 1990’ların işsizlik ortalama %7,7 civarında seyretmiştir.

Ancak, 2001’de yaşanan ekonomik kriz sonrası durum değişmeye başlamıştır. 2000 yılında %6,4; 2001 yılında %8,4 olarak gerçekleşmiştir. 2001 krizinin hemen ardındaki yılda yani 2002’de ise işsizlik oranı %10’lara çıkmıştır. Tezde incelenen 2000’li dönem olan, 2000-2013 yılları arasında ise bu oran %11 civarındadır. Yani, ekonomik büyüme dönemlerinde bile işsizlik artış eğilimindedir.

Bu çerçevede, hükümetler özellikle kriz sonrası istihdam artışı sağlayabilmek için, özellikle 1990’lı yıllarda kamu istihdamını bir araç olarak kullanmışlardır. 1988-1999 yılları arasındaki kamudaki açık işler incelendiğinde, kamunun toplam açık işleri içindeki payı %51 ila %63 arasında değişmektedir. Yani, hükümetlerin işsizlik azaltmak, istihdam artışı sağlamak için Keynesyen politikalar uyguladıkları, genişletici maliye politikalarını tercih ettikleri söylenebilir. Örneğin, 2001 krizinin ertesi yılında, toplam açık işlerin %73’ü kamudadır.

2002 yılı kamu istihdamı için, önemli bir geçiş noktası olmuştur. 2002 yılında KPSS başlamış, analiz dönemi içerisinde kamu açık iş oranı rekor kırmıştır. Ancak, 2003 yılında çok ciddi bir değişiklik olmuş, kamu açık iş sayısının, toplam açık iş sayısındaki oranı %34’e düşmüş, 2004 yılında kısmen yükselse de, 2003 sonrasında hiçbir zaman 1980’lerdeki ve 1990’lardaki seviyelerine dönememiştir. Hatta, 2012 yılında kamu açık iş sayısının, toplam açık iş sayısındaki oranı %1,24’e, 2013 yılında ise %0,83’e kadar düşmüştür. Yani, 2011’den itibaren kamuda istihdam oldukça zorlaşmıştır.

Türkiye işgücü piyasasının bir diğer önemli problemi de kadın istihdamının, dezavantajlı grupların istihdamında yaşanan zorluklardır. Kadın-erkek ayrımı gözetilerek yapılan analiz, 2006 yılına kadar yapılabilmektedir. Çünkü 2006 yılında açık işlerden kadın ve erkek diye belirtilmesine son verilmiştir.

Açık iş sayılarına bakıldığında, her yılda kadın ve erkek açık iş sayılarının oranlarından çok ciddi farklılıklar olduğu göze çarpmaktadır. Analiz dönemi olan 1988-2013 yılları arasında erkeklere özel açık iş sayılarının oranı %77,5 iken kadınlara özel açık sayılarının oranı sadece %22,5'tir. Ancak, açık iş oranları/işsizlik oranı olan θ incelendiğinde, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995 ve 1996 yıllarında θ değeri kadınlar için daha yüksek bulunmuştur. Yani bu sonuca göre, söz konusu yıllarda kadınlar için işgücü piyasasının daha avantajlı gibi görülsede temelinde o yıllardaki ve hâlâ da devam eden düşük olan kadınların işgücü katılım oranları vardır. Buna rağmen, kadınlar için işgücü piyasasının 1991-1996 yılları arasında, 2002'den başlayıp günümüze kadar devam eden süreçten daha iyi olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Özellikle kadın istihdamı için 2002 yılı bir dönüm noktasıdır. Daha önceki yıllarda kadınlar için ayrılan açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı, %26 iken, bu oran 2002'de %9,2'ye düşmüştür. 2002-2005 arasında ise sadece %6,2 olarak elde edilmiştir.

Diğer taraftan, Türkiye'de meslek çeşitliliği dünyanın birçok ülkesine göre oldukça azdır. Dijital dönüşüm süreciyle birlikte de geleneksel mesleklerin kaybolması, kaybolmayan mesleklerin de dönüşüme adapte edilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, Türkiye'de artan üniversite sayısı ile birlikte, iktisatçı, işletmeci, hukukçu, mühendis, öğretmen gibi birçok meslekte işgücü arzı fazlalığı olduğu ve bu oranının daha da artarak gittikçe büyüyen bir sorun doğuracağı açıktır.

Bu durumun gelecekte incelenmesine kaynak sağlaması açısından da çalışmada 1988-2013 yılları arasındaki yaklaşık 70 meslek incelenmiştir. Sonuçlar oldukça ilginçtir. Örneğin, analizin ilk yıllarında “Tarım, orman işçisi, balıkçı, avcı”, “Tütün ve sigara imali işçileri” ve “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri” istihdamı en çok ve en kola olan mesleklerdendir. Ancak bu mesleklerde gerek özelleştirme gerekse değişen tarım politikaları, özelleştirme sürecine giren ve değişen tütün politikaları ile durum değişmeye başlamıştır. Yine analizin ilk yıllarında istihdamı görece kolay olan meslekler arasında, “Ayakkabı ve deri eşya imali işçileri”, “Torna tezgâhı operatörü (metal)”, “Freze tezgâhı operatörü (metal)”, “Matkap tezgâhı operatörleri (metal)”, “Müretipler, matbaa işçileri”, “Öteki boyacılar”, “Öteki inşaat ve ilgili işçiler”, “Öteki sabit motor ve ilgili teçhizat ope.” bulunmaktadır.

Ancak, zamanla bunlardan bazıları için mesela “Matkap tezgâhı operatörleri (metal)” ve “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri” için durum tersine dönmeye başlamıştır.

Yine 1990’larda “Beden işçisi” istihdamının yüksekliği ile dikkat çekerken, “Kimyager ve fizikçi”, “Yöneticiler” ve “Mimar ve mühendis” istihdamı en zor olan meslekler arasındadır. Yani, nitelsiz işgücün istihdamı nitelikli işgücüne göre çok daha kolaydır.

1990’ların ortalarında, “Mücevher, cam, kil ve porselen işçileri” ve “Ağaç hazırlama işçileri” gibi istihdamı görece kolay olan meslekler ortaya çıkarken, “Satış işçileri”, “Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı”, “Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler”, “Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri” ve “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri” için işsizlik oranı artış eğilime girmiştir.

1990’ların sonuna doğru ise, “Yöneticiler”, “Mimar ve mühendis”, “Hemşireler, ebe ve tıp teknisyeni”, “Öteki profesyonel teknik ve ilgili personel” ve “Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler (25)” işsizlik oranları ortalamanın üzerinde olup

dikkat çeken mesleklerdendir. Buna karşın, “Öteki elektrik, elektronik işçileri”, “Debağlar ve deri işçileri”, “Demirci (genel)”, “Elektrik tesisatçıları”nın ise istihdamları görece kolaydır.

2000 yılında ise istihdamı kıyasen kolay olanlar ise “Ağaç hazırlama işçileri”, “Kimyasal işlemciler ve ilgili işçiler”, “Taş kesiciler ve oyma işçileri” ve “Taş kesiciler ve oyma işçileri”dir. “Matkap tezgâhı operatörleri (metal) (39)” için ise yıl içerisinde açık iş sayısı 0’dır.

2000’lerin başında yüksek işsizlik oranına sahip meslekler arasında, daha önceki yıllar gibi “Yöneticiler”, “Elyaf hazırlayıcı, iplikçi ve sarıcı”, “Dokumacı, örücü ve ilgili işçiler”, “Kasarlayıcı, boyacı ve öteki dokuma işçileri”, “Torna tezgâhı operatörü (metal)”, “Öteki makine montör ve tamirci makinistleri”, “Kauçuk, plastik ürün ve taşıt last. İm. İş.”, “Kâğıt, karton ve kâğıt imali işçileri”, “Öteki imalat işçileri ve ilgili işçiler”, “Mermer ve karo fayans döşeyicisi”, “Tahmil-tahliye-işçileri ve malzeme taş. ope.” ve “Beden işçisi” bulunmaktadır. Yine bu yıllarda, Öteki elektrik, elektronik işçileri” ve “Yayın ve ses cihazları operatörleri” istihdamı kolay meslekler arasında yer almaya başlamıştır.

2004 ve 2005’te “Tütün ve sigara imali işçileri (29)” için işsizlik oranı %100’e ulaşmıştır.

2007 itibariyle, İŞKUR’un İstatistik Yıllıklarında yer verdiği mesleklerde farklılıklar söz konusudur. “Diğer Elektronik Montörleri” için olup bu değer de %85’tir, en yüksek ise %96 ile “İnşaat Teknikeri” içindir. “Koruyucu Güvenlik Memuru”, ve “Büro Memuru (Depolama)” gibi niteliksiz işgücü için önemli bir istihdam aracı olan sektörler için açık sayısı sıfırdır.

2008’de ise “Elektrik-Elektronik Mühendisi“ için 0,98 ile en yüksek değerdir. Söz konusu mesleklerin haricinde “Elektrik Teknikeri”, “Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı” ve “Bilgisayar Programcısı” için keza işsizlik oranı düşüktür.

2009'da işsizlik oranı "Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi" için en yüksek, "Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)" için en düşüktür. "Bulaşıkçı", "Makine Mühendisi (Genel)", "Elektrik Teknikeri", "Buldozer (Dozer) Operatörü" θ oranının 0,80'lerde olduğu, açık iş oranının yüksek olduğu mesleklerdendir.

2010'larda da Elektrik Teknikeri", "CNC Tezgâh Operatörü", "Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)", "Elektrikçi (Genel)", "Bulaşıkçı (Steward)" ve "Güvenlik Görevlisi" istihdamın kolay olduğu mesleklerdendir. Yine bu yıllarda "İş ve Meslek Danışmanı" en çok tercih edilen meslekler arasında yer almaya başlamıştır.

Bu çerçevede, meslekler incelendiğinde kimyager, fizikçi, mühendis gibi lisans mezunlarında istihdamın zor olduğunu, tezgâh operatörlüğü gibi teknik eğitim gerektiren mesleklerde ise görece kolay olduğu çok rahatlıkla söylenebilir. Ancak, burada dikkat çeken bir diğer husus da analizin ilk yıllarında niteliksiz işgücü için iyi bir istihdam aracı olan, işsizliği düşüren mesleklerin yerine yeni mesleklerin ikame edilemediğidir.

Yaşanan krizlerle birlikte, Türkiye'de işsizlik oranında artış eğilimi olduğu, 1990'larda %8 civarı olan işsizlik ortalamasının 1980-2000 arası değerine bakıldığında yaklaşık %8'e yükseldiği görülmektedir. Diğer taraftan, 2001 krizi sonrası işsizlik oranı %10 üstüne çıkmış ve sonrasında %15'lere kadar dayanmış ancak %10'un altına hiç düşmemiştir. Dolayısıyla, yeni bir doğal işsizlik oranı oluşmuştur. Bu çerçevede, işsizlik histerezisinin varlığından bahsetmek mümkündür.

Ekonometrik model incelendiğinde de, 1988-2013 yılları arasındaki elastik olmayan işgücü piyasasının varlığı, mesleklerin nitel ve nicel incelenmesi sonucunu doğrular niteliktedir.

1988-2013 yılları arasında Türkiye için de literatürde incelenen birçok gelişmekte olan ülke ile birlikte gelişmiş AB ve OECD ülkeleri dâhil olmak üzere negatif eğimli, elastik olmayan Beveridge eğrisinin varlığı doğrulanmıştır. Buna benzer olarak, Türkiye’de yapısal şokları Beveridge eğrisini kaydırıldığı, konjonktürel değişimleri ise eğri üzerinde harekete neden olduğu belirlenmiştir. Tezin diğer çalışmalardan farkı ise kadın-erkek ve kamu-özel ayrımı dikkate alınarak Türkiye için Beveridge eğrisi incelenmesidir.

2011’de başlayan mülteci probleminin, ekonominin dönüşümünün, Sanayi 4.0 ile değişen işlerin, Türkiye’de artan üniversite sayısı ile dönüşüm geçiren işgücü havuzunun Beveridge eğrisini etkileyeceği aşikardır. Bu çerçevede, tezin bundan sonraki çalışmalarda bu değişkenlerle birlikte yeni Beveridge eğrisi çalışmalarına temel oluşturacağı mütalaa edilmektedir.

KAYNAKÇA

Andaç F. (2010). *İşsizlik Sigortası*. Ankara: TÜHİS Yayınları.

Aydın, N. (2012). *İşsizlik, Beveridge Eğrisi ve Türkiye İşgücü Piyasasına İlişkin Bir Değerlendirme*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(32), 119-134, Nisan.

Biçerli, M.K (2000), *Çalışma Ekonomisi*. İstanbul: Beta Yayınları.

Biçerli, M. K. (2009). *Çalışma Ekonomisi*. İstanbul: Beta Yayınları.

Blanchard, O. J. Ve Diamond P. (1989). *The Beveridge Curve*. Brookings Papers on Economic Activity1(3), 1-76.

Blanchard, O. J ve Diamond P. (1990). *The Aggregate Matching Function*. P. A. Diamond, (ed.) Growth, Productivity and Unemployment. Cambridge: MIT Press, 159–206.

Blanchard, O.J., Diamond P. (1990b). *The Cyclical Behavior of the Gross Flows of U.S. Workers*. Brookings Papers on Economic Activity, 0(2), 85–143.

Bleakley, H. Ve Fuhrer J. C. (1997). *Shifts in the Beveridge Curve, Job Matching, and Labor Market Dynamics*. New England Economic Review Eylül/Ekim, 319.

Bouvet, F. (2012). *The Beveridge Curve in Europe: New Evidence Using National and Regional Data*. *Applied Economics*, 44(27), 3585-3604.

Chung Y. T., Charles K.Y.L.ve Weslie Y. F. C., (2002). *Unemployment and vacancy in the Hong Kong labour market*. *Applied Economics Letters*, Taylor & Francis Journals, vol. 9(4), pages 221-229.

DeFrancesco, A. J. (1999). *The relationship between unemployment and vacancies in Australia*. Applied Economics, 31, 641–52.

Diamond, P. A. and Sahin, A. (2016). *Disaggregating the Matching Function*. MIT Department of Economics Working Paper No. 16-12.

Gujarati, Damodar N. (2001). *Temel Ekonometri (Çevirenler: Ümit Şenesen ve Gülay Günlük Şenesen)*. İstanbul: Literatür Yayıncılık.

Harper, I. (1980), *The relationship between unemployment and unfilled vacancies in Australia: 1952-1978*. Economic Record, 56, 231-243.

Hürriyet. (2003, 02 26). <http://www.hurriyet.com.tr>.

<http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/derin-krizin-issizlik-acisi-2002-de-cikti-130137> adresinden alındı

İŞKUR. (1989). 1988 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 239). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1990). 1989 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 253). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1991). 1990 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 258). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1992). 1991 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 275). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1993). 1992 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 283). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1994). 1993 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 287). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1996). 1995 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 292). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1997). 1996 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 296). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1998). 1997 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 297). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (1999). 1998 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 307). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2000). 1999 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 308). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2001). 2000 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 315). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2002). 2001 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 322). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2003). 2002 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 325). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2003). 2003 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 327). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2006). 2004 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 335). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2006). 2005 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 336). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2007). 2006 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 342). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. (2011). 2010 İstatistik Yıllığı (Yayın No: 359). Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. 1994 İstatistik Yıllığı. Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. 2007 İstatistik Yıllığı. Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. 2008 İstatistik Yıllığı. Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. 2009 İstatistik Yıllığı. Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. 2011 İstatistik Yıllığı. Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. 2012 İstatistik Yıllığı. Ankara: İŞKUR.

İŞKUR. 2013 İstatistik Yıllığı. Ankara: İŞKUR.

Kanık, B., Sunel E. ve Taşkın T. (2014). *Unemployment and Vacancies in Turkey: The Beveridge Curve and Matching Function*. Central Bank Review 14(3), 35-62.

Kanık, B., Sunel E., ve T. Taşkın (2012). *Beveridge Eğrisi ve Eşleşme Fonksiyonu: Türkiye Örneği*. TCMB Ekonomi Notları, Sayı: 2012-24 / 07 Eylül 2012.

Mahiroğulları, A. Ve Korkmaz, A. (2005). *İşsizlikle Mücadelede Emek Piyasası Politikaları (Türkiye ve AB)*, İstanbul: Filiz Kitabevi.

Nickel S., Nunziata, L., Ochel, W. ve G. Quintini (2001). The Beveridge Curve, Unemployment and Wages in the OECD from the 1960s to the 1990s. London School of Economics Discussion Paper number 502, pp. 61.

OECD (2017), *How's Life? 2017: Measuring Well-being*. Paris, OECD Publishing.

OECD. *OECD Labour Force Statistics (2008-2017)*. OECD.

OECD, (t. y.). Erişim: 10 Haziran 2019, <https://stats.oecd.org/>

OECD. (2018). *Employment Outlook*. OECD.

Onaran, O. (2002) *Measuring wage flexibility: the case of Turkey before and after structural adjustment*. Applied Economics, 34, 767–81.

Pissarides, C. (1985). *Short-Run Equilibrium Dynamics of Unemployment, Vacancies, And Real Wages*. *American Economic Review*, 75, 676-90.

Pissarides, C. (2000). *Equilibrium Unemployment Theory, 2nd (ed)*, Cambridge: MIT Press.

Sağlam, B. B., Günalp B. (2012). *The Beveridge Curve and Labour Market Dynamics in Turkey*”, *Applied Economics*, 44(24), 3195-3202.

Tokatlıoğlu İ. (2016). *Küresel Kriz Öncesi ve Sonrası Dönem İçin Türkiye'nin Beveridge Eğrisi Tahmini*. Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 34, Sayı 3, 2016, s. 73-105.

Samson, L., 1994. The Beveridge curve and regional disparities in Canada, *Applied Economics*, 26, 937–47.

Stegman, A. and Stegman, T. (2004) *Labour market reform and the macroeconomic efficiency of the labour market in Australia*. *Cambridge Journal of Economics*, 28, 743–66.

Talas, C. (1995). *Toplumsal Ekonomi*. Ankara: İmge Kitabevi.

Tanrıöver, B. ve Biçer, B. (2015). *Yapısal Şokların Emek Piyasası Üzerindeki Etkileri: Türkiye İçin Beveridge Eğrisi Tahmini*. *International Journal of Academic Value Studies*, 1 (1): 12-25. (ISSN:2149-8598).

Teo, E., Thangavelu S.M. ve Quah E. (2005), “Singapore's Beveridge Curve : A Comparative Study of the Unemployment and Vacancy Relationship for Selected East Asian Countries”. *Scape Working Paper Series*, Paper No: 2005/08.

TÜİK. (t. y.). Erişim: 10 Haziran 2019, www.tuik.gov.tr

Üçüncü Bölüm: İstihdam ve İşsizlik. (t. y.) Erişim: 19 Eylül 2019
https://birimler.dpu.edu.tr/app/views/panel/ckfinder/userfiles/17/files/DERG_/32/2.cilt/119-134.pdf

Wall H.J., ve Zoega G. (1997). “The British Beveridge Curve: A Tale of Ten Regions”, Federal Reserve Bank of St. Louis Working Paper Series Working Paper, 2001-007B.

Waqas, M. Ve Hyder, A. (2012). *The Pakistan’s Beveridge Curve: an Exploration of Structural Unemployment in Pakistan*. Institute for Research on Labor&Employment, 2012-4.

Withers G. Ve Pope, D. (1985). *Immigration and Unemployment*. Economic Record, vol. 61, pp. 554–563.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 23/09/2019

Tez Başlığı : ARAMA VE EŞLEŞTİRME MODELLERİ KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK

Yukarıda başlığı gösterilen ve Danışmanlığında hazırlanan tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 160 sayfalık kısmına ilişkin, 23/09/2019 tarihinde Tumin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 14'tür.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç
- 2- Kaynakça hariç
- 3- Alıntılar hariç
- 4- Alıntılar dâhil
- 5- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmasının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

TEZ DANIŞMANI:

AD/SOYAD: BAHAR BAYRAKTAR SAĞLAM
ÜNVAN: DOÇ. DR.

İMZA:

TEZİ HAZIRLAYAN ÖĞRENCİ BİLGİLERİ:

Adı Soyadı: Kezban Akkurt
Öğrenci No: N10124073
Anabilim Dalı: İktisat
Programı: İktisat Yüksek Lisans

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ETİK KOMİSYON MUAFİYETİ FORMU**

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA**

Tarih: 23/09/2019

Tez Başlığı: ARAMA VE EŞLEŞTİRME MODELLERİ KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, mülakat, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

Hacettepe Üniversitesi Etik Kurullar ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kurul/Komisyon'dan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tarih ve İmza
23/09/2019

Adı Soyadı: KEZBAN AKKURT

Öğrenci No: N10124073

Anabilim Dalı: İKTİSAT

Programı: İKTİSAT

Statüsü: Yüksek Lisans Doktora Bütünleşik Doktora

DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI

UYGUNDUR

DOÇ. DR. BAHAR BAYRAKTAR SAĞLAM

(Ünvan, Ad Soyad, İmza)

Detaylı Bilgi: <http://www.sosyalbilimler.hacettepe.edu.tr>

Telefon: 0-312-2976860

Faks: 0-3122992147

E-posta: sosyalbilimler@hacettepe.edu.tr